

Ebreus

Txa²wã¹sũ³na² a²ki³lha³lhxu²

1 Kxã³nhxĩ¹nu¹taï²na² Txa²wã¹sũ³na²
 e³ta¹hxai²hẽ¹la². Txa²wã¹si³yah³la²nãu³xu¹taï²na²
 ye³ka³lxa¹txi³ e³kxain¹to³ta¹hxai²hẽ¹la².
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² ã³hen³txi³te²kxi³nãu¹xa²
 ã³yau¹ũ³ain¹sãn²nũ²la² txa²wã¹si³yah³la²nãu³xu¹taï²na²
 ã³tih³nxain¹to³ta¹hxai²hẽ¹la². Wi¹wi¹nxe²
 wi¹wi¹nxe² ã³tih³nxain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Yu³ka³lxa¹txi³
 ã³lxi³kxan²ti³ ã³tih³nxain¹to³ta¹hxai²hẽ¹la².

2 Nxe³ai¹nhĩ¹nu¹taï²nãn²tũ³ta¹ hĩ¹na² sa²kxai³lu²
 a²ki³lha³lxa² Je³su²jah¹lo²su² ha²kxai³ nxe³jah¹lai²na²
 a²wãn³txa² ã³ye³kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
 Nxe³ka³tũ³ta¹ a²ki³lha³lxa²li² ã³hxi²kat¹lsa²kxai³
 nxe³te²hi²sen³kxai³lu² txa²wã¹ha³lo²a²
 a²yo²ha³kxa¹ ã³yũ¹ljah¹lo²su² ta¹hxai²hẽ¹la².
 A²nxe³jah¹la² sa²kxai³lu² ha³lo²a² a²yo²ha³kxa¹
 ã³wa³kxãn³txa³si¹jau³nũ³su² Txa²wã¹sũ³na²
 hi²sen³kxai³lu² ã³yĩ¹li²ta¹hxai²hẽ¹la².

3 A²nxe³jah¹lai²na² sa²kxai³lu²
 a²hxi²kan¹ju³tain²txi³ Txa²wã¹sũ³na²
 a²hxi²kan¹ju³tain²txi³ ã³nha³ko³ja³ta¹hxai²hẽ¹la².
 Nxe³ka³tũ³ta¹ a²ki³lha³lxa² a²wi¹tãu³ain²txi³
 Txa²wã¹sũ³na² a²wi¹tãu³ain²txi³ nxe³te²ju²hẽ³la².
 Ha³lo²a² yxo²ha³kxa¹ oh³xan¹ko³su² ha²kxai³
 yuh³xan¹ko³su² ha²kxai³ ha³lo²a² yxo²ha³kxa¹
 ã³ye³sxã³ ã³hau³ko³tũh¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 Jã¹nxe³sxã³ a²kxã³nxai³tã² a²nũ²a² kq³nxe³ti³
 kã³ki³kxe³su² ã³wa²su¹tũ¹nhẽ³si¹ja³kxa³nũ³su²

ya³lu²kxi²nē³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe²
 ta³lun²nū²la² oh³nāu³a¹ nū¹ka³na¹
 Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³jah¹la² a²wi¹nē³tāu³ai²na²
 ūh³wxe³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
 ha³lo²a² a²yo²ha³kxa¹ a²wa³kxēn³si²ta¹hxai²hē¹la².

*Sū³na² a²ki³lha³lxa² oh³xan¹tū³ka³txa²
 nxe³nyhu¹kxi³jau³su²*

4 Ūh³wxe³ka³tu³ta¹ Txa²wā¹sū³na² a²ki³lha³lhxu²
 i³yī¹li²ta¹hxai²hē¹la². A²nxe³te²a² i³lxa² wxi²kan¹ta²
 i³lxi³la³ yā¹nxe³te²la³ oh³xan¹tū³ka³txai²nān²tu³
 nxe² i³yī¹li²ti³hex1ta¹hxai²nxa³hē¹la².
 Wa³li³kha³lai²la¹wi¹. Nxe² i³yī¹li²ta¹hxai²hē¹la².

5 Nxe³sxā³ Txa²wā¹sū³nu²su² te²kxai³
 oh³xan¹tū³ka³txa² i³ye³kxai¹nxa³wa².
 Nxe²nxa³te³nah¹lxi¹:

– Wxāi²li² Txa²wēt3su²khai³nxi¹lxi¹. Hī¹na¹
 wxa²wi³nu²khai³sa¹wi¹. A²nū²a² yo²ha³kxa¹
 i³hen³txai¹na¹tu¹wi¹.

Nxe³jau³xai²li² i³ye³kxain¹nxa³wa². Te²yā¹nxe³jau³xa²
 oh³xan¹te²su² te²la³ e³kxi²nūn³nxa³wa².
 Nxe²nxa³te³nah¹lxi¹:

– Oh³xan¹jah¹lo² i³nxa²na² wī³nu²khai³sa¹wi¹.
 Txa²ki³lha³lhxu² nha¹lxi¹.

Nxe³jau³la³ Txa²wā¹sū³na² nxe²
 e³ta¹hxai²nxa³hē¹la².

6 Nxe³yān¹ta¹ kxā³nxi¹nu¹ta²na² Txa²wā¹sū³nai²li²
 a²ki³lha³lxa² i³sa²si¹hā³hī¹nū¹ta²kxi³lu²
 a²ki³lha³lxa² ka³na³ka³nat3sxā³ yū³jah¹la²
 yuh³xan¹ko³xai²na² ū³sa²si¹hā³ū¹nhē³lhī¹nū¹ta²kxi³lu²
 Txa²wā¹sū³nu²su² te²kxai³ e³kxi²te³nah¹lxi¹:

– Oh³xan¹tū³ka³txai²na² a²yo²ha³kxa¹
 sa²nēn¹kxi²nxain¹txai²lxi¹.
 Nxe³ta¹hxai²hē¹la².

7 Te²yā¹nxe³sxā³ e³kxi²te³nah¹lxi¹:

— Oh³xan¹tū³kā³txi³su² nxe³tū³kā³txai²li²
 we¹tai¹na¹tū³kā³txai²la¹wi¹. Sū³nu²na¹xai²na²
 we¹tai¹na¹tū³kā³txai²la¹wi¹. It3ta² we¹ta¹kxa²
 yā¹nxe³sxā³ we¹tai¹na¹tū³kā³txai²la¹wi¹.
 Ha³lai³xa² we¹ta¹kxa² yā¹nxe³sxā³
 sa²si¹hā³a¹tū³kā³txi³su² we¹tai¹na¹jah¹lo²sa¹wi¹.

Nxe³ta¹hxai²hē¹la².

8 Nxe³yān¹ta¹ A²ki³lha³lxai²li² nxe²
 i³ye³kxi²te³nah¹lxi¹:

— Sū³nu²khai³si¹lxi¹. Wxa²hxi²ka¹nīn¹ju³ta²
 hai³txi³ ne³ki³so³nxa³lho³li¹.
 A²wa³kxēn³sai¹nīn¹tū³kā³txa² a²yo²ha³kxa¹
 wain³txi³sa²hau³kot3sa²tē³ai¹nīn¹tu¹wi¹.

9 Wain³txi³ kāi³kxe³su² a³lxi¹nha²kxai³ ko³nxe³ti³
 kāi³kxe³su² yxo²kwī¹kxi¹nha²kxai³
 nxi¹lxi¹. Nxe³ha²kxai³ Sū³na²
 Si³yxau³jah¹lo²na¹xai²na² wxa²sū³nu²su²
 na¹ha²kxai³ nxe³na¹te²na¹xai²na² i²sxā³
 so¹nxa²ha¹hē³li¹. Nxe³nxa²ha¹kxah³lo²
 i³nxai²li² wxi²kin³ti³to³nīn¹ju³tai²li²
 wxa²yā³li³nāu³xa² ā³sen³sai¹ai¹ni¹lxi¹.
 Nxī¹nha²kxai³ kāin²ka³lih³kxi¹nxain¹na³li¹.

Txa²wā¹sū³nu²kxai³lu² nxe³ta¹hxai²hē¹la².

10 Te²yā¹nxe³sxā³ āh¹ e³kxi²te³nah¹lxi¹:

— Hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹lāi³. A²wi¹lhī¹nu¹tai²kxai³lu²
 ha³lo²ai²li² yuh³xan¹ko³xu¹tai²li²
 i³yū¹tin¹nhē³li¹. Wxa²hxi²kan¹khai³nxīn¹ju³tai²na²
 sa²kxai³lu² oh³xan¹ko³xai²na² we¹tī¹nhē³li¹.

11 Nxe³ta³ko³xai²na² sa²kxai³lu² i³yū¹tin¹ko³xai²na²
 sa²kxai³lu² ne³ki³son³sxā³ hxan³tu¹wi¹.
 Txa²wā¹wā²la³ka³lo³a² wa³su¹txi³
 tī³non³te²ju²hē³li¹. Nxe³kxa²

yā¹nxe³ju³ta² ha³lo²ai²na² a²yo²ha³kxa¹
 tĩ³non³khai¹nxe³tu¹wi¹. Yxān¹ta¹
 wxāi²lā²nxān³tho³li¹. Kxan²ti³
 yxau²xai³lin¹tu¹wi¹.

12 Jā¹nxe³sxā³ wā²la² tĩ³ka³lo³ai²li² wxa²ka³lũ³sxā³
 ũ³ha¹sān²nũ²la² wā²la² ka³lo³xā³xai²li²
 sa²wē³not³nha²hĩ³ki³tā³li¹. Te²yā¹nxe³ju³ta²
 ha³lo²ai²na² a²yo²ha³kxa¹ tah²ko³xai²na²
 ā³wē³not³tu¹wi¹. Nxe³yān¹ta¹ wxāi²kxai³
 ā³nā³lxi³to³txā²nxa³lho³li¹. Hai³txi³
 tĩ³non³nxā²nxa³lho³li¹.

Txa²wā¹sũ³nu²kxai³lu² nxe³ta¹hxai²hē¹la².

13 Jā¹nxe³jut³su² oh³xan¹tũ³kā³txi³su² te²la³
 e³kxain¹ta¹hxai²nxa³hē¹la². E³kxai¹nxa³te³nah¹lxi¹,
 Txa²wā¹sũ³nai²nān¹jau³kxai³lu²:

— Txa²wi¹nē³tāu³a² ā³wxe³txu¹li¹.
 Nxĩn¹tāu³a² wxa²ko¹kō¹nũ³kā³txa²
 sa²yo²we¹txa²si¹hai¹na¹ju³ta²
 wā³kā³ti³lo³tai¹na¹tu¹wi¹.

Nxe³jau³xa² yā¹nxe³jau³xa² oh³xan¹tũ³kā³txa²
 e³kxain¹ta¹hxai²nxa³hē¹la². A²ki³lha³lxa²khai³xa²
 Je³su²jah³la² so¹lxi³ e³kxi²ta¹hxai²hē¹la².

14 Jā¹nxe³jut³su² oh³xan¹tũ³kā³txai²li²
 ĩh¹nxe³tũ³kā³txi³si²te²la¹xā³? Hāi¹sxā³
 ā³non²ta³kxi²nē³lain¹tũ³kā³txai²la¹wa². A²nũ²ai²li²
 yuh³xan¹ko³xan¹te²su² te²a² ko³nxe³ti³ kāi³ain¹ju³ta²
 sa²wa²su¹tain¹tũ³kā³txi³nũ³su² ā³non²ta³kxi²te³lhxā³
 sa²si¹hā³ain¹ta¹hxai²hē¹la².

2

Sa²wa²su¹tũ¹nhē³jau³su²

1 Jā¹nxe³jut³su² ha²kxai³ wān³txa²
 ya²la³lyau³xai²li² ain³kxi²ki³jau³xai²li²

wi¹lain³kxi²a³sah¹lxi³hē¹la². Yxān¹ta¹
 wi¹lain³kxi²ki³sxa³kxai²nān²tu³ wān³txai²li² yo³na²
 ā³nē³lha³ta²wa².

²Nxe³sxā³wān³txu¹tai²na² oh³xan¹tū³ka³txu¹tai²na²
 wān³txa² ya²la³tu³jau³su² ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³sxā³ a²nū²a²nāu³xai³tā² te²la³
 wān³txai²li² sa²yo²we¹tai¹nxa³te²nāu³xai³tā² wi¹lain³kxi²nha²sxā³
 sa²yo²we¹tai¹nxa³te²nāu³xai³tā² ko³nxe³ti³
 kāi³ain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nx-
 ain¹ju³tan¹te²kxa³ya³tu³ ko³nxe³ti³
 kāi³ain¹kxa²yo³su² sa²so¹ain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

³Te²yā¹nxe³jut³su² txa²wā¹nū³ka³txi³na¹xai²li²
 te²yā¹nxa²sxā³ sa²wa³su³tū¹nhē³jau³nū³a²
 ā³na¹ki³kxai²nān²tu³ ā³non²ta³kxi²nē³te²la³
 hai³txi³ yū³nē³lxa³lho³la². Jā¹nxe³ju³tai²li²
 Je³su²jah³la² Txa²wā¹hxi²kan¹jah¹lo²su²
 ha²kxai³ nxe³jah¹lo²su² hi²sen³kxai³lu²
 txa²nū² wān³txa² sa²wa²su¹tū¹nhē³jau³nū³a²
 i³yau¹ū³nhē³lain¹na²hē³la². Nxe³nē³lhān²ka³tu³
 yxo²i²ain¹tū³ka³txa² jau¹xain²txi³
 i³yau¹ū¹nhē³lain¹na³la². Nxe³nē³lain¹te³nah¹lxi¹:

— Txa²wā¹ē¹nai²na² sa²wa²su¹tū¹nhē³jau³nū³a²
 ya²la³lai²la¹wi¹. Nxe³nē³lain¹na³la².

⁴Nxe³ti³kxai³lu² Txa²wā¹sū³na²
 hi²sen³su² i³ye³ū¹hain¹nūn³ta¹hxai²hē¹la².
 i³ye³ū¹hain¹te³nah¹lxi¹, kāin²wā³nxīn¹nū¹hai¹nha²kxai³
 a²nū²a² hxi²ka¹nai¹nxa³kxe³su² i³kāi³ha²kxai³
 a²nū³kxūn³ju³ta² on²txai¹nha²kxai³ nxe³ju³tai²na²
 yxo²ha³kxa¹ nxe² i³ye³ū¹hain¹ta¹hxai²hē¹la².
 Nxe³kxa²yu³su² Txa²wā¹sū³na² A²yāu³ka³jxah¹la²
 i³la³kxi²nū¹hain¹kxe³su² ū³hū²xai³ain¹ju³ta²
 te²yā¹nxe³sxā³ i³ye³ū¹hain¹nūn³ta¹hxai²hē¹la²,

Txa²wā¹sũ³na² a²ten³jau³su² ha²kxai³la².

Je³su² Kris²tu³jah¹la² sa²wa²su¹tũ¹nhẽ³jah¹lo²su¹

⁵ Nxe³sxã³ yãn³txai²na¹ oh³xan¹tũ³ka³txa²kxai³lu²
 ha³lo²a² txah²ko³nũ³a² ĩ³yũ¹txa³ko³nũ³a²
 hai³txi³ ũ³hũ¹ain¹ta¹hxai²nxa³hẽ¹la²,
 ã³wa³kxẽn³txa³si¹jau³sa³.

⁶ Yxãn¹ta¹ Txa²wā¹sũ³na² ũ³wha²li¹txã³nxai³tã²
 nxe²e³te³nah¹lxĩ¹:

— A²nũ²khai³xa² ĩh¹nxe³kxa²yan³ti³su²
 hxi²ka¹nai¹nxa³kxan²ti³ ne³wã²na³ai¹nxãn³te²la¹xã³?
 ĩh¹nxe³kxa²yan³ti³tã³ a²nũ²a² tah²nãu³xai²li²
 wi¹li²ai¹nĩn¹te²la¹xã³?

⁷ Nxe³sxã³ oh³xan¹tũ³ka³txai²na² sa²kxai³lu²
 hxi²kan¹sxã³ ãn³sen³sai¹ain¹si¹nhĩ¹lxĩ¹.
 Jũ¹nxa² yan¹nãu³a¹ te²yã¹nxe³te²tu³
 nxe²yxau³ain¹tu¹wi¹. A²nxe³te²nãu³xa²

wxi²kin³ti³ton³si¹hai¹nĩ¹nha²kxai³
 ĩ³sa²nẽn¹kxi²ha²kxai³ nxai¹nĩ¹nhẽ¹li¹.
 Yen³kxa²whãĩ²na¹ã³wa³kxẽn³to³tai¹nĩ¹nhẽ¹li¹.

⁸ Yen³kxai²na² a²yo²ha³kxa¹ wxa²hxi²ka²
 ũh³wxe³nũ¹hai¹nĩ¹nhẽ¹li¹.

Txa²wā¹sũ³na² ũ³wha²li¹txã³nxai³tã²
 nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³ju³kxai³lu² yen³kxai²li²

ũh³wxe³nũ¹hain¹kxe³su² ũ³hũ²hxa³tai¹nhẽ¹la².
 Hai³txi³ a²yen³kxi³la³ wã³ko³nxa³wa². Nxe³yãn¹ta¹
 hĩ¹nai²li² txa²wã¹ye³nai²na² ĩ²ki³sxa³wa².

Ũh³wxe²hxa³tũ¹hain¹kxe³su² ĩ²ki³sxa³wa².

⁹ ĩ²ki³sxa³kxan²ti³ Je³su²jah³lho²khai³su²
 ĩ²ki³tã³la². A²nxe³jah¹lo²kxai³lu²

kxã³nhxĩ¹nai³tã² oh³xan¹tũ³ka³txai²na²
 sa²kxai³lu² ã³sen³sai¹si¹hain¹ta¹hxai²hẽ¹la².

Yxãn¹ta¹ kwẽ³kxa² ka³lxa²nxa³hẽ³la².
 A²nxe³hĩ¹nai³tã² Txa²wā¹sũ³nai²li²

wi¹lĩ²ũ¹nhẽ³kxe³nũ³su² jah¹lo²kxai³lu²
 Je³su²jah¹lo²kxai³lu² ĩ³sa²si¹hã³ũ¹nhẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
 Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² khãuh³lxa³txi³nha²sxã³
 ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². Ya³lu²kxi²nẽ³nxa²ha¹te¹
 nxe³sxã³hĩ¹na²sa²kxai³lu²wxi²kin³ti³ton³ni²kãin²
 sa²nẽn¹kxi²nxe³ti³hit¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 10 Jã¹nxe³sxã³ Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³su²
 yen³kxa² a²yxo²ha³kxa¹ ĩ³yũt¹si¹jah¹lo²su²
 ta¹hxai²hẽ¹la². Te²yã¹nxe³sxã³ yen³kxai²li²
 ĩ³yũt¹si¹kxa² wi¹lha²tẽ³si¹jah¹lo²su² ta¹hxai²hẽ¹la².
 Nxe³ha²kxai³ Je³su²jah³lo²nu¹ta²kxai³lu²
 ye³khãuh³lxa³thin³khaix¹nha²sxã³
 ya³lu²kxi²nũ¹nhẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³jah¹lai²na²
 hi²sen³kxai³lu² txa²wã¹ko³nxe³ti³ kãĩ³ki³ju³ta²
 ã³wa²su¹tũ¹nhẽ³jah¹lai²la¹wa². Nxe³nũ¹nhẽ³lhxã³
 Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu² ĩ³hxi²ka¹ta³lun²sxã³
 yxau³ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³ju³taĩ²na²
 wain³ye²na³la². A²nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³tu³
 hã²wxã³txa³ oh³nãu³nũ¹ka³na¹ Sũ³na² ha³lo²a²
 yxau²xai³ki³tu¹wa².

11 Jã¹nxe³ju³kxai³lu² Je³su²jah³lai²li²
 Txa²wã¹sũ³na² Ta²hai²la¹wa². Te²yã¹nxe³sxã³
 txa²wã¹ko³nxe³ti³ kãĩ³ki³ju³ta²sa²han³kxi²ti³nẽ³na³la².
 Nxe³nẽ³lha²kxai³ Sũ³nu²kxai³lu² a²wẽ³ha³lxi³su²
 ti³hi¹tẽ³na³la². Nxe³ti³hi¹tẽ³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
 Je³su²jah³la² hi²sen³su² ãu²li²nẽ³lxa³wa². Yxã¹ta¹
 e³kxi²nẽ³te³nah¹lxi¹:

– Txa²lon³ti³tãu³su² yxah³lxi¹lxi¹. Nxe³nẽ³na³la².

12 Nxe³sxã³ e³kxi²te³nah¹lxi¹:

– Txa²wã¹sũ³nãĩ³. Txa²lon³txi³tãu³xa²
 a²yxo²ha³kxa¹ wxi²kin³ta³ton³nĩ¹ju³ta²

ĩ³yau¹ũ³ai¹na¹tu¹wi¹. Yxo²ĩ²tũ³ka³txi³nãu³a²
sa²nẽn¹kxi¹nxa²ha¹jau³su²ĩ³hain³kxai¹na¹tu¹wi¹.

Nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

13 Te²yã¹nxe³jau³xa²sa¹, ãh¹ e³kxi²te³nah¹lxi¹:

— Txa²wã¹sũ³nu²khai³xa² yxo²ĩ²a¹wi¹.

Nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². Te²yã¹nxe³to³ha²kxai³:

— Wẽ³ha³lxa² Sũ³na² ã³hũ¹sa³kxa² txai²na²
sa²yxo²we¹txa²te³lhxã³ sĩ¹na¹wi¹. Nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

14 Jã¹nxe³jut³su² wẽ³ha³lxa²kxai³lu² a²sĩ³khai³xa²
yũ² a²ti³ha²yau³khai³xa² yũ² nxain¹na³la².

Nxai¹nha²kxai³ Je³su²jah³la² sa²kxai³lu²
tũ¹ka³txa² yã¹nxe² wen¹nũn³te²jai¹ti²tu³wa².

A²nũ²khai³su² yũ³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³ju³ta²kxai³lu¹
Sa³ta³na²jah¹lo²su² te² hi²sen³su² a²nũ²a²

ĩ³ya²lu¹tain¹ju³ta² hxi²kan¹te²jai¹ti²tu³wa².
Nxe³te²a²yan³txi³su² Je³su²jah¹lai²na²

sa²kxai³lu² ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
Ya³lu²kxi²nẽ³ju³tan¹te²kxa³yã³lhu² a²ta³a²

a²hxi²kan¹jah³lo²kxai³lu² ĩ³ya²lu¹tẽ³ju³ta³nũ³a²
hxi²ka¹nxa³ti³hi¹tã³la².

15 Te²yã¹nxe³sxã³ a²nũ²ai²li² ya³lu²kxi²ju³ta³nũ³a²
yuh³lxi³sxã³yxau²xai³te²la³ã³non²ta³kxi²si¹nhẽ³jau³su²

Je³su²jah¹lo²kxai³lu² ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
Ya³lu²kxi²nẽ³lha²kxai³ a²nũ²a² ĩ²li³te²su²

te²a² ya³lu²ju³ta³nũ³a² yuh³lxa³kxi²nha²sxã³
yxau²xai³ju³ta³nũ³a² wxa²wa²su¹tu¹wa².

16 Jã¹nxe³ju³kxai³lu² oh³xa² sa²si¹hã³tũ³ka³txa²
ko³nxe³ti³ kãi³ju³ta³la³ Je³su²jah³la² hxi²ki³kxai³lu²

sa²wa²su¹te³lhxã³ wxã³ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa².
Yxã¹ta¹ A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na² a²ne³tah²nãu³su²

te²a² ko³nxe³ti³ kãi³ju³ta² Je³su²jah³lain²txi³
sa²wa²su¹te³lhxã³ wxã³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

17 Nxe³ha²kxai³ a²lon³ti³tãu³xa²kxai³lu²
 nxe³tũ³ka³txa² yã¹nxe³khai¹xa² Je³su²jah³la²
 nxe³sih¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Wã³nxĩn¹te²a²
 a²si³yxau³jah¹lo²su² te²lo³tã³la². Txa²wã¹sũ³na²
 yen³nãu³a² ĩ³ye³ũ¹nhẽ³na³la². A²nxe³jah¹lan²tu³
 wi¹lhin¹sxã³ thã³ti³la² sa²hau³ko³tẽ³lha²kxai³
 wi¹wi¹nxe² kã³ũ¹nhẽ³lha²kxai³ nxe³te²sẽ¹la².
 A²nxe³ju³kxai³lu² ko³nxe³ti³ kã³ki³ju³ta² a²wah³xa²
 sa²wa²su¹tẽ³na³la².

18 Jã¹nxe³ju³kxai³lu² a²kxã³nxa²
 Je³su²jah¹lai²na² sa²kxai³lu² ko³nxe³ti³
 kã³si¹jau³nũ³su² khãuh³lxa³ti³nũ¹hain¹na²hẽ³la².
 Nxe³kxan²ti³ hai³txi³ ko³nxe³ti³ kã³xa³hẽ³la².
 Nxe²nxa³ha²kxai³lu¹ nxe³hĩ¹nãn¹te²tu³ ko³nxe³ti³
 kã³si¹jau³nũ³su² khãuh³lxa³ti³nũ¹nhẽ³kxai²nãn²tu³
 Je³su²jah³lo²kxai³lu² ã³non²ta³kxi²nẽ³kxi³nũ³su²
 hxi²kan¹nũ¹nhẽ³na³la².

3

Je³su²jah³la² Moi³se²ah³la² nxe³nyhu¹kxi³jau³su²

1 Nxe³nxa²ha¹te¹ Je³su²jah³lai²na² wãn³txa²
 yxo²ĩ²ki³sa²kxai³ a²lon³sa²nyhu¹ki³tã³la².
 Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu² ĩ³kaix¹so¹nẽ³na³la².
 Oh³xai²nãn¹jau³xa² sa²yxo²wet¹sxã³
 yxau²xai³nẽ³si¹ja³kxa³nũ³su² ĩ³kaix¹so¹nẽ³na³la².
 Nxe³nẽ³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² Je³su²jah³lo²kxai³lu²
 ĩ²yxau²xai³la³sah¹lxi³hẽ¹la². A²nxe³te²a²
 Txa²wã¹sũ³na²hxi²ki³kxai³lu²ĩ³sa²si¹ha³ũ¹nhẽ³kxah³lai²la¹wa².
 Txa²wã¹ẽ¹nãu³ai²na² yxo²ĩ²ki³sa²kxai³
 Txa²wã¹wã³nxĩn¹te²a² a²si³yxau³jah¹lo²lot³sxã³
 ĩ³ye³ũ¹nhẽ³kxah³lai²la¹wa², Txa²wã¹sũ³na²
 yen³nãu³a²sa³.

2 Kxã³nhxĩ¹nu¹taï²na² Txa²wã¹sũ³na²
a²yxō²wãn³txa² Moi³se²ah³lu¹ta²kxai³
kwa³na³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Txa²wã¹sũ³na²
sa³wi³ha³lxa² wain³txi³ sa²hau³kot3si¹jau³su²
kwa³na³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Kwa³na³ha²kxai³
Moi³se²ah³lo²nu¹taï²nãn²tu³ wain³txi³
sa²yxō²we¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Te²yã¹nxe³kxe³hũ³nxe²
Je³su²jah³lo²nu¹ta²kxai³ Sũ³na² hxi²ka²
sa²si¹hã³ũ¹nhẽ³kxah³lai²na² Sũ³na²
wãn³txai²na² wain³txi³ sa²yxō²wet1sxã³
yxau²xai³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

3 Nxe³sxã³ Moi³se²ah³lo²kxai³lu²
a²wxi²kin³ti³ton³ju³ta² kãin²na³la². Yxãn¹ta¹
Je³su²jah³la² sa²kxai³lu² wxi²kin³ti³ton³khai¹nxe³sxã³
ã³sen³sai²na³la². Nxe³sxã³ sxi²su²
a²wi¹ju³ta² ĩ²ki³te²ju²hẽ³la². Yxãn¹ta¹ sxi²ha²
ton³jah¹la² sa²nẽn¹kxi²khaix1nxe³ki³te²ju²hẽ³la².
Te²yã¹nxe³kxe³hũ³sxã³ Moi³se²ah³lu¹taï²na²
sa²kxai³lu² sxi²khai³xa² yã¹nxe³ha²kxai³
Je³su²jah³la² sa²kxai³lu² sxi²ha² txon³jah¹la²
yã¹nxe³ha²kxai³ nxe³hĩ³nx2na³la². Nxe³kxe³su²
ha²kxai³ Je³su²jah³lai²na² a²wxi²kin³ti³ton³ju³ta²
ã³sen³sai²na³la².

4 Jã¹nxe³sxã³ sxi²ha² ĩ²li³thĩ³na² txon³jah¹la²
yũ³na³la². Te²yã¹nxe³sxã³ Txa²wã¹sũ³na²
hi²sen³kxai³lu² yen³kxa² a²yxō²ha³kxa¹
wet1jah¹lai²la¹wa².

5 Jã¹nxe³sxã³ Moi³se²ah³lo²kxai³lu²
Txa²wã¹sũ³na² a²sa³wit3su² ha²kxai³ Txa²wã¹sũ³na²
a²yen³kxi³su² te²kxai³lu² wi¹lhīt1sxã³
sa²hau³kot3sa²tẽ³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³sxã³
Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² tah²yau³nũ³a² yan¹na²

e³kxi²jau³nũ³a²ĩ³ye³nũn¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

6 Nxe³nxa²ha¹te¹ Kris²tu³jah¹lo²kxai³lu²
 Txa²wã¹sũ³na² ta²hai²la¹wa². Txa²wã¹sũ³na²
 sa³wi³ha³lxa²na² A²hxi²kan¹jah³lai²la¹wa².
 Txa²wã¹ki³na¹xai²na² Txa²wã¹sũ³na²
 wãn³txa² yxo²ĩ²ki³tũ³ka³txi³ki³na¹xai²na²
 Txa²wã¹sũ³na² wẽ³ha³lxi³su² ki³tã³la².
 Ya³nãn³ta³ki²la²sxã³ yxo²ĩ²sa²tẽ³ki³kxe³su²
 ha²kxai³ wah³nxe³kxi²sa²tẽ³ki³kxi³ju³ta³nũ³su²
 kan²txi³ i³ki³kxe³su² ha²kxai³ nxe³ki³kxai²nãn²tu³
 Txa²wã¹sũ³na² wẽ³ha³lxi³su² ki³tã³la².

Txa²wã¹sũ³na² sa³wi³ha³lxa² ĩ³ye¹nxi²kxi³jau³su²

7-8 Jã¹nxe³ha²kxai³lu¹ Txa²wã¹sũ³na²
 Yãu³ka³jxah¹lai²na² a²wãn³txi³su² nxe³te³nah¹lxi¹:

— Hĩ¹na²su² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
 ĩ³ye³kxi¹nx2ti³jau³xa² ain³kxah¹lxin¹kxai²nãn²tu³
 wxa²e¹nãu³ai²na² sa²yxo²ã³sa²tẽ³ah³lxi³txa³hẽ¹li¹.
 Nxe³sxã³ a²kxã³nhxĩ¹nu¹tai²na²
 wxa²wĩ³na²nãu³xu¹tai²na² sa²kxai³lu²
 txa²wãn³txa² sa²yxo²ã³sain¹na²hẽ³li¹.
 Ha³lo²ai²na² a²nũ²a²yxau³ai¹nxa³ko³xu¹ta²kxai³lu²
 ai³lha²thet3tai¹nhĩ¹nu¹tai²na²
 hxi²ye¹ta³lxi³nha²si¹sain¹na²hẽ³li¹. Nxe³sxã³
 a²e¹na² e³kxi²nyhain¹te³nah¹lxi¹: “Sũ³na²
 wãn³txa² sa²yxo²ã³ki³kxan²ti³ kō³nxe³ti³
 kãĩ³ki³kxa²yo³ha² ũ³hũ¹sain¹sĩ¹nxa³lho³na¹.”
 Nxe³nyhain¹na²hẽ³li¹. Jã¹xah³lxi³txa³hẽ¹li¹.

9 A²nxe³hĩ¹nu¹tai²kxai³lu² wxa²wĩ³na²nãu³xu¹tai²kxai³lu²
 txa²wã³nxĩ¹nũ¹hai¹na¹ju³ta² ĩ²sain¹to³kxan²ti³
 kwẽ³kxa² ka³lxa¹txi³ 40 nxe²
 kwẽ³kon³sxã³ ĩ²sain¹to³kxan²ti³

txa²wān³txa² sa²yo²ā³sain¹to³sxā³
hxi²ye¹ta³lxi³sain¹to³hē¹li¹.

10 Nxe³sain¹to³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
ī³an³ta³kxai¹na¹hē³li¹. Ī³an³ta³kxai¹na¹te³nah¹lxi¹:
“Tū¹ka³txai²na² a²ē¹nān¹jau³xai²li² ko³nxe³ti³
ai³nhain¹na²hē³na¹. Hai³txi³ tūh³na²
ī³yau¹ū³hai¹na¹tūh³na² ā³nxai³ain¹nxa³hē³na¹.”
Nxe³sain¹na²hē³li¹.

11 Nxe³sai¹nha²kxai³lu¹ ī³an³ta³kxi²nha²sxā³
ī³ye³kxai¹na¹te³nah¹lxi¹: “Txa²ha³lo²a²
ā³wih¹sxā³ ī³ye¹nxi²sa²tē³ya³sai¹nxa³lho³li¹.”
Nxe³ai¹na¹hē³li¹.
Txa²wā¹sū³na²Yāu³ka³jxah¹la²nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

12 Jā¹nxe³ju³kxai³lu² txa²wā³tā³sa²yah³lxi¹lxa².
Wxa²ē¹nāu³ai²na² ī²khai¹nxe³nha¹jah³lxi³hē¹la².
Wxa²ē¹nāu³ai²li² ko³nxe³ti³hin¹nha²sxā³
yo²ī²yah²lxan³kxai²nān²tu³ Txa²wā¹sū³na²
Ka³tēn³yah³lo²kxai³lu² ā³nxu²lot³jah³lxin¹nha³ta²wa².

13 Txa²wā¹sū³nai²na² ū³wha²li¹txā³nxa²
ī³yau¹ū³nhē³jau³xa² yū³ki³tā³la².
Txa²wā¹ē¹nāu³ai²na² e³kxi²nū¹nhē³na³la².
Nxe³nē³tāu³a² txa²wā¹nū³ka³txai²na²
ī³nxū²kwai³lxū¹waun¹nha¹jah¹lxi³hē¹la².

Nxe³yān¹ta¹ a²hī¹nai²na² ī²li³te²
ī³nxai²na² ko³nxe³ti³ aīn³yah³lxin¹ju³ta²
ī³ki³ha¹kxi¹sa²kex³so¹nx²ti³sxā³ Txa²wā¹sū³na²
wān³txa²kxai³lu² ā³na¹yah³lxin¹kxa²yān³txi³su²
nxe³nx²ta¹wa².

14 Jā¹xah³lxin¹jut³su² yo²ī²yah³lxin¹ju³tai³tā²
ya³lo³txi²yah³lxi¹nha²kxai³ hai³txi³
ā³na¹yah²lxa³nha²kxai³nxe³yah³lxin¹ta¹ti³ai¹ti²tu³wa².

Jã¹yxah³lxi¹nha²kxai³ Kris²tu³jah¹la² sa²yxo²wet¹sxã³
yxau²xai³lah³lxi¹lxa².

15 A²nxe³ju³tu¹tai²na² Txa²wã¹sũ³na²
ũ³wha²li¹txã³nxu¹tai²na² e³ta¹hxai²hẽ¹la².
E³te³nah¹lxi¹:

— Hĩ¹na²su² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
ĩ³ye³kxi¹nx²ti³jau³xa² ain³kxah¹lxin¹kxai²nãn²tu³
wxa²ẽ¹nãu³ai²na² sa²yxo²ã³sa²tẽ³yah¹lxi³txa³hẽ¹li¹.
Nxe³sxã³ a²kxã³nhxĩ¹nu¹tai²na²
wxa²wĩ³na²nãu³xu¹tai²na² sa²kxai³lu²
txa²wãn³txa² sa²yxo²ã³sain¹na²hẽ³li¹.
Nxe³sxã³ a²ẽ¹na² e³kxi²nyhain¹te³nah¹lxi¹:
“Sũ³na² wãn³txa² sa²yxo²ã³kĩ³kxan²ti³
ko³nxe³ti³ kãĩ³kĩ³kxa² yo³ha²
ũ³hũ¹sain¹sĩ¹nxa³lho³na¹.” Nxe³nyhain¹na²hẽ³li¹.
Jã¹xah³lxi³txa³hẽ¹li¹.

Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

16 Jã¹nxe³ju³kxai³lu² ĩh¹te²ta³ kxã³nhxĩ¹nu¹tai²kxai³lu²
Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² ain³kxain¹sãn²sxã³
sa²yxo²ã³ain¹ta¹hxai²te²sẽ¹na²? Kwa²hãĩ¹nxe³sxã³
tũ³kã³txai²na² sa²kxai³lu² Moi³se²ah³lu¹tai²na²
hxi²ka² sa²hau³ko³tũ³kã³txai²la¹wa². E³ji²ta²ko³xa²
sa²sai¹si¹hain¹tũ³kã³txa² sa²kxai³lu² Sũ³na²
wãn³txu¹tai²na² sa²yxo²ã³ain¹ta¹hxai²hẽ¹la².

17 Te²yã¹nxe³sxã³ kwẽ³kon³ka³lxa¹txi³ 40 nxe²
kwẽ³kon³tãu³a² Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu² ĩh¹te²ta³
ĩ³an³ta³kxi²ta¹hxai²te²sẽ¹na²? Kwa²hãĩ¹nxe³sxã³,
ha³lo²a² a²nũ²a² yxau³ai¹nxa³ko³xai²na² ai³lhxã³
yxau²xai³tãu³a² ko³nxe³ti³ kãĩ³tũ³kã³txa²
yan¹nãu³a¹ ya³lu²ain¹ta¹hxai²hẽ¹la².
Nxe³tũ³kã³txai²na² sa²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na²
hi²sen³kxai³lu² ĩ³an³ta³kxi²ta¹hxai²hẽ¹la².

18 Te²yā¹nxūn³sxā³ Txa²wā¹sū³nai²li² a²kxā³nxa²
e³kxi²jau³xai²na² nxe³te³nah¹lxi¹:

— Txa²ha³lo²a² ā³wih¹sxā³ ī³ye¹nxi²sa²tē³ya³sai¹nxa³lho³li¹.
Nxe³jau³jau¹xu¹tai²li² īh¹te²ta³ ain³kxi²tū³ka³txi³su²
hī³te²la¹xā³? Txa²wā¹sū³na² ha³lo²a²
ā³wih¹xa³kxi³nū³su²īh¹te²ta³ ā³wih¹si¹hai¹nxa³te²la¹xā³?
Kwa²hāi¹nxe³sxā³ tū¹ka³txu¹tai²kxai³lu²
wān³txai³tā² sa²yxō²ā³tū³ka³txu¹tai²na²
e³kxi²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

19 Nxe³jut³su² hī¹na² ī²ki³tā³la².
Txa²wā¹sū³na² wān³txa² yxō²ī²ai¹nxa³ha²kxai³
Txa²wā¹sū³na² ha³lo²a² ā³wi¹hain¹ju³ta³nū³su²
hxi²ka¹nai¹nxa³lho³la². Ju¹tai²li² txa²wā¹ē¹nāu³a²
ī²nha²ki³tā³la².

4

1 Jā¹nxe³ju³kxai³lu² Txa²wā¹sū³nai²na²
ha³lo²a² ā³wih¹sxā³ ī³ye¹nxi³ki³ju³ta³nū³su² ā²la²
ī³ye³kxi²nē³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³nē³lha²kxai³
ī²khaix¹nha²xai³jah³lxi³hē¹la².

— Ha³lo²a² ī³ye¹nxi³na¹ju³ta³nū³a²
ā³wih¹si¹sa²nxa³jau³su² ī³yī¹li²sa²na³na¹.
Nxe³yah³lxin¹kxa²ya³ti³su² ya³nx²ta¹wa².

2 Jā¹nxe³jau³xu¹tai²na² ī³hen³txi³nx²ti³jau³xu¹tai²li²
jau³xain²txi³ ī³hen³txi³nē³jau³xain²txi³
nxe³jau³xai²li² ain³kxi²nūn³ki³tai¹ti²tu³wa².
Nxe³jau³jau¹xu¹tai²na² ain³kxain¹kxan²ti³ hai³txi³
yxō²ī²ai¹nxa³ha²kxai³lu¹ ī³hxi²ka¹tain¹ju³ta³nū³a²
yū³ain¹ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa².

3 A²kxā³nhxī¹nu¹tai²na² Txa²wā¹sū³na²
hi²sen³kxai³lu² ha³lo²a² yxō²ha³kxa¹
ī³yū¹ta³lu²nhī¹nu¹tai²kxai³lu² ī³ye¹nxi³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

A²kxã³nhxĩ¹nu¹tai²kxai²lu²nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Yxãn¹ta¹ yxo²i²te²ki³na¹xai²na² sa²kxai³lu²
 Txa²wã¹sũ³na² ha³lo²a² ã³wih¹sxã³
 i³ye¹nx2sa²tẽ³ki³ju³ta³nũ³a² yũ³ki³tu¹wa².
 Yxãn¹ta¹ tũ¹ka³txi³nu¹ta²kxai³lu² kxã³nãu³a¹
 yũ³ai¹nxa³lho³la². Nxe³jau³xai²li² Txa²wã¹sũ³na²
 wãn³txu¹tai²na² nxe³te³nah¹lxi¹:
 – i³an³ta³kxai¹na¹ha²kxai³ Txa²ha³lo²a² ã³wih¹sxã³
 i³ye¹nxi²sa²tẽ³ya³sai¹nxa³lho³li¹.

Nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 4 Nxe³ha²kxai³la¹ ãh¹ wãn³txa² ã³xa²
 e³kxi²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Ye³ha¹li¹
 ye³ha¹li¹ ye³ha¹li¹ ka³na³ki¹ a³la²ni²ti³xa²
 e³kxi²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². E³kxi²te³nah¹lxi¹:

– Ye³ha¹li¹ ye³ha¹li¹ ye³ha¹li¹ a³lan²tãu³a²
 wa³kon³sãn²nũ²la² a³lan²nũn³tãu³a¹
 i³ye¹nxi²ta¹hxai²hẽ¹li¹, Txa²wã¹sũ³na²su¹.
 Txa²wã¹sũ³na² sa²kxai³lu² a²wa³ka³la²
 ã³na¹sãn²nũ²la² i³ye¹nxi²ta¹hxai²hẽ¹li¹.

Nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 5 A²nxe³jau³su² Txa²wã¹sũ³na² ã³wha²li¹txã³nxa²
 nxe³te³nah¹lxi¹:

– Txũ¹ka³txai²na² sa²kxai³lu² Txa²ha³lo²a²
 ã³wih¹kxi²sãn²sxã³ i³ye¹nxi²sa²tẽ³ya³sai¹nxa³lho³na¹.

Nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 6 A²nxe³jut3su² a²wi¹lhĩ¹na² Txa²wã¹sũ³na²
 wãn³txa² ain³kxi²tũ³ka³txai²na² sa²kxai³lu²
 yxo²i²ai¹nxa³ha²kxai³ hai³txi³ Txa²wã¹sũ³na²
 ha³lo²a² ã³wih¹sxã³i³ye¹nxi²ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³ai¹nxa³ha²kxai³ a²nũ²a² ã³xa² ã³wih¹sxã³
 i³ye¹nxi²ju³ta³nũ³a² yũ³tu¹wa².

7 Nxe³ha²kxai³ ju¹tai²li² ãh¹ i³yau¹ũ³te³lhxã³
 ha²kxai³ Txa²wã¹sũ³nu¹kxai³lu² ãh¹ a³la²ni²tãu³a¹

ĩ³hau³ko³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³je³nai²li²
 hĩ¹nai²la²na³la². A²nxe³jau³jau¹xai²li² kwẽ³kxa³
 ko³ka³lxa¹tãu³a¹ Txa²wã¹sũ³na² wãn³txu¹txai²na²
 Ta³vi²yah³lu¹tai²na² ũ³wha²li¹jau³xu¹tain²txi³
 nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³te³nah¹lxi¹:

– Hĩ¹na²su² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
 ĩ³ye³kxi¹nx²ti³jau³xa² ain³kxah¹lxin¹kxai²nãn²tu³
 wxa²ẽ¹nãu³ai²na² sa²yxo²ã³sa²tẽ³ah³lxi³txa³hẽ¹li¹.

Nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

8 Jã¹nxe³ju³kxai³lu¹ a²kxã³nhxĩ¹nu¹tai²na²
 Moi³se²ah³lu¹tai²na² yah³lon¹sxã³
 ya³lu²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³nũ²la²
 a²wẽ³not³jah¹la² Jo³su³e²ah³lu¹tai²na²
 sa²kxai³lu² I³sa³e² nũ³ka³txu¹tai²na²
 a²wa³kxẽn³txi³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 A²nxe³jah¹lu¹tai²na² sa²kxai³lu² I³sa³e²
 nũ³ka³txu¹tai²na² ĩ³ye¹nxi³si¹hain¹ke³la³te²kxai³
 hai³txi³ Txa²wã¹sũ³nu²la³ hai³txi³ ãh¹
 yan¹nãu³la³ ĩ³ye¹nxi²ju³ta² ã³yu³ta³la³
 ĩ³ye³kxai¹nhĩ³ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³yãn¹ta¹e³kxain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

9 Nxe³ha²kxai³ Txa²wã¹sũ³na²
 yxo²ĩ²ain¹tũ³ka³txa² sa²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na²
 ha³lo²a² ĩ³ye¹nxi²ju³ta³nũ³a² yũ³ain¹tu¹wa².
 A²kxã³nxu¹ta²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³nu¹ta²kxai³
 a²wa³ka³la² ta³lun²sãn²nũ²la² a²lan²ta²
 ye³ha¹li¹ ye³ha¹li¹ ye³ha¹li¹ a³lan²tãu³a²
 wa³kon³sãn²nũ²la² a³lan²nũn³tãu³a¹
 ĩ³ye¹nxi²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Jã¹nxe³sxã³
 ĩ³ye¹nxi²ki³ju³ta³nũ³su²yũ³nũ¹nhũn³ki³tu¹wa².

10 Nxe³sxã³ a²nũ²a² ĩ²li³te²la³ Txa²wã¹sũ³na²
 ha³lo²a² ã³wih²kxi²sxã³ ĩ³ye¹nxi²kxai²nãn²tu³

a²wa³ka³li³yu³khai³xa² a²yo²ha³kxa¹
 ã³na¹h³nx²na³la². Kxã³n^hxĩ¹nai³kxai³
 Txa²wã¹sũ³na² ĩ³ye¹nxi²hĩ¹nai³kxai³ jã¹nxe³sxã³
 a²nũ²a² ĩ²li³te²la³ ĩ³ye¹nxi²nũ³nhĩ³nx²na³la².

11 A²nxe³jut³su² Txa²wã¹sũ³na²
 ha³lo²a² ĩ³ye¹nxi²si¹nhẽ³ki³jau³nũ³su²
 ã³wih¹ki³sxa³kxa²yan³txi³su² sa²yo²ã³ain¹kxai³
 jã¹xa³sah¹lxi³txa³hẽ¹la². Ya³lo³txi²sxã³
 ã³wih¹ha³sah¹lxi³wxa².

12 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² ka³ten³jah¹la²
 yã¹nx²na³la². Wã³nxĩ¹jah¹la² yã¹nx²na³la².
 Yu³la² kãin²ta³wxi²a² txo¹khai¹nxe³te²ju²hẽ³la².
 A²wxi²ai²na² txo¹ha²kxai³ a²ha³tih³nãu³a²
 txo¹ha²kxai³ nxe³te²ju²hẽ³la². Ka³yux³xai²na²
 a²sĩ³nai²na² ũ³whi²lho¹ki³te²ju²hẽ³la².
 Nxe³ki³kxai²nãn²tu³ a²su³ai²na² e³lxah¹
 ĩ²ki³te²ju²hẽ³la². Nxe³ta³wxi²a² yã¹nx²na³la²,
 Sũ³na² wãn³txa²sa³. Nxe³sxã³
 Sũ³nai²na² wãn³txa² ain³kxi²ki³tãu³a²
 txa²wã¹ẽ¹nãn¹jau³xai²na² e³lxah²lxi³nẽ³ye²na³la².
 Te²yã¹nxe² txa²wã¹ten³nha²ki³jau³xai²na²
 e³lxah²lxi³ye²nũn³ki³tã³la².

13 Jã¹nxe³ju³kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na²
 yen³nãu³ai²li² hxi²kan¹txi³ hãĩ³a² yxau³ki³sxa³wa².
 Ha³lo²a² whãĩ²na¹ e³lxah²lxi³ye²na³la².
 Kãĩ³ki³ju³ta² e³lxah²lxi³ye²ha²kxai³
 ain³nha²ki³jau³xa² e³lxah²lxi³ye²ha²kxai³
 nxe³ye²na³la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
 txa²wã¹si³yah³la²nãu³xu¹tai²na² kãĩ³ain¹kxai³
 jã¹xa³sah¹lxi³txa³hẽ¹la². Wain³txi³
 sa²yo²we¹ja³sah¹lxi³wxa², Sũ³na² ha³lo²a²
 ã³wih¹sxã³ ĩ³ye¹nxi²ki³sxa³kxa²yan³txi³nũ³sa³.

*Je*³*su*²*jah*³*lai*²*na*² *Txa*²*wã*¹*sũ*³*na*² *yen*³*nãu*³*a*²
*ĩ*³*ye*³*ũ*¹*nhẽ*³*kxah*³*la*² *ĩ*³*yau*¹*ũ*¹*nhẽ*³*jau*³*su*²

14 *Jã*¹*nxe*³*jut*³*su*² *kan*²*txi*³ *yx*⁰*t*²*a*³*sah*¹*lxi*³*wxa*².
*Je*³*su*²*jah*³*la*² *Txa*²*wã*¹*sũ*³*na*² *Tah*²*hai*²*la*¹*wa*².
*Txa*²*wã*¹*sũ*³*na*² *yen*³*nãu*³*a*² *ã*³*wih*¹*sxã*³ *yxau*²*na*³*la*².
*A*²*nxe*³*jah*¹*lxain*²*txi*³ *Txa*²*wã*¹*wã*³*nxĩn*¹*te*²*a*²
*a*²*si*³*yxau*³*jah*¹*lai*²*la*¹*wa*². *Txa*²*wã*¹*sũ*³*na*² *yen*³*nãu*³*a*¹
*ĩ*³*ye*³*ũ*¹*nhẽ*³*na*³*la*².

15 *Nxe*³*sxã*³ *txa*²*wã*¹*wã*³*nxĩn*¹*te*²*a*²
*a*²*si*³*yxau*³*jah*¹*la*²*kxai*³*lu*² *txa*²*wã*¹*ẽ*¹*nãu*³*ai*²*na*²
*nũ*³*kxũn*³*nẽ*³*lxa*³*ju*³*ta*² *yan*³*ta*³*kxi*²*nẽ*³*na*³*la*².
*Jah*¹*la*²*kxai*³*lu*² *txa*²*wã*¹*ki*³*nãu*¹*xai*²*na*²
*yã*¹*nxe*³*la*²*sxã*³ *kõ*³*nxe*³*ti*³ *kã*³*sain*³*si*¹*jau*³*nũ*³*su*²
*o*²*la*³*kxi*²*nũh*¹*ta*¹*hxai*²*ti*³*ai*¹*ti*²*tu*³*wa*². *Nxe*³*yã*¹*ta*¹
*hai*³*txi*³ *we*¹*ta*¹*hxai*²*nxa*³*ti*³*ai*¹*ti*²*tu*³*wa*². *Kõ*³*nxe*³*ti*³
*kã*³*ta*¹*hxai*²*nxa*³*ti*³*ai*¹*ti*²*tu*³*wa*².

16 *Jã*¹*nxe*³*jut*³*su*² *ya*³*lo*³*txi*² *nxe*³*sxã*³
*Je*³*su*²*jah*³*la*² *ã*³*ti*³*a*³*sah*¹*lxi*³*hẽ*¹*la*².
*Nxe*³*ki*³*kxai*²*nãn*²*tu*³ *wi*¹*lhin*¹*sxã*³ *thã*³*ti*³*la*²
*sa*²*hau*³*ko*³*tẽ*³*lha*²*kxai*³ *kõ*³*nxe*³*ti*³ *kã*³*ki*³*kxa*²
*whã*²*na*¹ *ã*³*wa*²*su*¹*tũ*¹*nhẽ*³*tu*¹*wa*². *Wi*¹*lhin*¹*sxã*³
*yan*³*ta*³*kxi*²*nẽ*³*tu*¹*wa*². *Hxi*²*kan*¹*nẽ*³*lxa*³*tãu*³*a*²
*ĩ*³*nxũ*²*kwai*³*lxũ*¹*nẽ*³*tu*¹*wa*².

5

1-3 *Jã*¹*nxe*³*ju*³*kxai*³*lu*² *Ju*³*te*²*a*² *nũ*³*ka*³*txa*²
*nxe*²*na*³*la*². *Txa*²*wã*¹*sũ*³*na*² *yen*³*nãu*³*a*²
*wã*³*nxĩn*¹*ti*³ *ĩ*³*ye*³*ũ*¹*hain*¹*jah*¹*lai*²*li*² *a*²*si*³*yxau*³*jah*¹*lai*²*li*²
*Ju*³*te*²*a*² *nũ*³*ka*³*txi*³*su*² *te*²*a*² *ĩ*³*sxã*³ *ĩ*³*so*²*na*³*la*²,
*Ju*³*te*²*a*²*nãu*³*xai*²*na*² *hxi*²*ka*²*sa*³. *Nxe*³*sxã*³
*a*²*nũ*²*khai*³*su*² *kxan*²*ti*³ *a*²*ka*³*lxa*¹*txi*³*nãu*³*xa*²
*Txa*²*wã*¹*sũ*³*na*² *ye*³*na*¹ *wã*³*nxĩn*¹*ti*³

ĩ³ye³ũ¹hain¹na³la². Nxe³ju³kxai³lu² yen³kxa²
 tē³sxã³ Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu² ũ³hũ²na³la².
 Te²yã¹nxe³nũ³sxã³ a²nũ²a² ko³nxe³ti³
 kã³ain¹ju³ta² ã³tĩ¹si¹ja³kxa³nũ³su² ka³yxuh³xa²
 a²ti³ha²yau³xa² tē³sxã³ Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu²
 ũ³hũ²na³la². Jah¹la²kxai³ ko³nxe³ti³
 kã³kxe³su² ũ³tĩ¹kxi² a²nũ²a²nãu³xa²
 a²yo²ha³kxa¹ ko³nxe³ti³ kã³ain¹kxe³su²
 ũ³tĩ¹kxi² nxe³si¹ja³kxa³nũ³su² ũ³hũ²na³la².
 Nxe³te²jai¹ti²tu³wa². Te²yã¹nxe³ju³kxai³lu²
 jah¹la²kxai³ a²nũ²khai³su² ye²ha²kxai³ a²ẽ¹nãu³ai²na²
 sa²kxai³lu² ko³nxe³ti³ kã³ju³ta² ten³kxi²nha²jau³su²
 o²la³kxi²sain³nha²na³la². Nxe³sain³si¹nha²ha²kxai³
 a²nũ²a²nãu³xai²li² ĩ²li³te²a² Txa²wã¹sũ³na²
 wã³txa² wain³txi³ ko³nha²nxa³te²su² te²a²
 ko³nxe³ti³ kã³te²su² te²a² nxe³te²he³la³kxa²
 yan³ta³kxi²nũ¹nyhah¹na³la². Nxe³te²na² sa²kxai³lu²
 a²ẽ¹nãu³a²kxai³lu² a³la³kxi²nũ¹yha¹hĩ³nx²na³la².

4 Nxe³nxa²ha¹te¹ a²nũ²a² a²ẽ¹nã¹jau³xai²li²
 hai³txi³ e³xa³jau³su² nxe³te³nah¹lxi¹:

– Wã²nxũh¹ Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a¹
 a²nũ²a² wã³nxĩn¹ti³ ĩ³ye³ũ¹hain¹kxe³nũ³su²
 o²la³kxi²na¹tũ¹xã¹. Nxa¹kxai²nãn²ty³
 ĩ³sa²nẽn¹kxi²ti³hit¹sain¹tũ¹xã¹. Nxe³jau³su²
 e³xa³wa². Yxã¹ta¹ Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu²
 ĩ²nx²ti³kxai²nãn²ty³:

– Jah¹lai²li² ĩ³ye³ũ¹hain¹kxe³nũ³su²
 o²la³kxi²si¹ha¹ja³kxa³nũ³su² ĩ²sxã³ so¹na¹tũ¹xã¹.
 Nxe³jau³su² nxe³hĩ¹na¹ so¹lxi³ Txa²wã¹sũ³na²
 yen³nãu³a² wã³nxĩn¹ti³ ĩ³ye³ũh¹kxe³su²
 o²la³kxi²na³la². Kxã¹nhxĩ¹nu¹tai²na²
 te²yã¹nxe³jut³su² A³rãu²ah³lu¹tai²na²

ju¹taix³ jã¹nxe³sxã³ o²la³kxi²si¹ja³kxa³nũ³su²
 ã³kaix¹so¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 5 Jã¹nxe³ju³kxai³lu² kxãn³su² a²ha²
 yãn³taï²na¹ Kris²tu³jah¹la² sa²kxai³lu²
 A³rãu²ah³lu¹taï²na² yã¹nxe³sxã³ wã³nxĩn¹ti³
 ã³ye³ũ¹hain¹kxe³su² wã²nxũh¹lxi³sxã³
 o²la³kxi²ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa². Wã²nxũh¹
 ã³sa²nẽn¹kxi²nha²si¹nha²ju³ta³nũ³a²
 kwa²sa²so¹ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³ju³ta²kxai³lu² Je³su²jah³la² ã³yau¹ũ³nhẽ³jau³su²
 Txa²wã¹sũ³na² ã³wha²li¹txã³nxai²li² nxe³te³nah¹lxi¹:
 – Wxã²li² Txa²wẽt³su²khai³nxĩ¹lxi¹. Hĩ¹na¹
 wxa²wĩ³nu²khai³sa¹wi¹. A²nũ²a² yxo²ha³kxa¹
 ã³hen³txai¹na¹tu¹wi¹.
 Nxe³jau³xai²li² nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 6 Yau³xã³xa²kxai³lu² Je³su²jah³la² ã³yau¹ũ³nhẽ³jau³su²
 nxe³nũn³te³nah¹lxi¹:
 – Txa²yen³nãu³a² a²nũ²a² wã³nxĩn¹ti³
 ã³ye³ũh¹si¹ju³ta² o²la³kxi²sa²tẽ³in¹tu¹wi¹.
 Me³ki³se³te²kah³la² he³la³ko³si¹lxi¹.
 Nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 7 Kxã³nhxĩ¹nai³kxai³ Je³su²jah³lo²kxai³lu²
 txa²wã¹ha³lo²a² yxau²xai³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³ti³kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na² kãin²txi³
 si³yxau³jah¹la² ã³ye³kxi²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Ya³lu²kxi²nẽ³ju³ta³nũ³a² ã³non²ta³kxi²nũ¹nhẽ³jah¹la²
 ã³ye³kxi²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². A²nxe³jah¹lain²txi³
 a²ẽ¹nãn¹jau³xa² ã³ye³kxi²nha²ha²kxai³ kãin²
 ã³kaix¹sxã³ ã³ye³kxi²nha²ha²kxai³ aũ³txi³
 ã³ãin²ta³kxi²nha²sxã³ ã³ye³kxi²nha²ha²kxai³
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² win¹ta² thãĩ³ti³la²
 sa²yxo²we¹kxi²nha²ha²kxai³ Je³su²jah¹la²kxai³lu²
 ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³kxai³lu²

Txa²wā¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu² wãn³txai²li²
 jau¹xai²na² a²yo²ha³kxa¹ ain³kxi²sxã³
 we¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

8 A²nxe³jah¹la²kxai³lu² Je³su²jah³la²kxai³lu²
 Txa²wā¹sũ³na² A²tah²su² ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³kxan²ti³ Txa²wā¹sũ³na² wãn³txa²
 sa²yo²we¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Khãuhx3nha²tãu³a²
 Txa²wā¹sũ³na² wãn³txa² sa²yo²we¹ju³ta³nũ³a²
 ã³ne³wxe³ton³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

9 Nxe³sxã³ sa²yo²we¹ta³lun²ka³tu³ a²nũ²a²nãu³xa²
 î²li³te²a² te²yã¹nxe² sa²yo²we¹te²su² te²nãu³xa²
 a²ẽ¹nãu³ai²na² î³hau³ko³tũ¹hain¹te²la³ te²su² te²na²
 nxe³te²lo³ta¹hxai²hẽ¹la². A²hĩ¹nai²na¹ ãh¹xai²na³la².

10 Jã¹nxe³jut3su² Txa²wā¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu²
 Je³su²jah¹lo²kxai³lu² î²sxã³ î³so¹sxã³ wã³nxĩn¹ta²
 si³yxau³jah¹lo²su² te²lo³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Txa²wā¹sũ³na² yen³nãu³a² a²nũ²a²
 wã³nxĩn¹ti³ î³ye³ũ¹hain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Me³ki³se³te²kah³la² a²he³la³ko³tu³
 nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

Sũ³na² wãn³txa² sa²yo²wet1sãn²ka³tu³
 hã²wxã³txa³ ã³na¹kxe³jau³su²

11 Jã¹nxa¹ju³kxai³lu² wãn³txa²
 î³yau¹ũ¹nx2ta¹jau³xai²na² ka³lxa¹jau³xai²na²
 ã³tau³to³tã³la². Yxã¹ta¹ wa³lxe³jau³xai²la¹wa².
 Nxe³ha²kxai³ wi¹lain³kxi²yah²lxa³nha²kxai³
 hxi²kan¹txi³ ã³ne³wxe³yah²lxan³tho³la².

12-14 Kwẽ³kxa² ka³lxa¹ko³xai²li²
 yo²ĩ²sa²tẽ³yah³lxi¹lxa².

– Wãn³txa² wa³lxe³jau³su² a²hoh³lxi³su²
 yah³lxin¹ji¹xã¹. A²nũ²a² ã³xai²na²
 î³tih³nxain¹yah³lxin¹ji¹xã¹. Na¹jau³su² na¹ta¹

yah²lxa³lxa². Wãn³txa² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
a²wi¹lhĩ¹nãn¹jau³xai²na² hai³txi³ a³la³kxi²
ta³lun²yah³lxa³lxa². Nxe³yah²lxa³nha²kxai³
ãh¹lxi³sxã³ ĩ³yau¹ũ¹nx2ti³to³ju³ta² so¹lxi³
yũ²na³la². Txa²wã¹wẽ³ha³lxa³ jũ¹lxi³hĩ¹na²
a²su³su³yau³xa² so¹lxi³ i³te²jai¹ti²tu³wa². Yxãn¹ta¹
txon²ti³tãu³a¹yain³txi³khai³su²yain³te²jai¹ti²tu³wa².
Te²yã¹nxe³kxe³hũ³nxe²wẽ³ha³lxa²yã¹yah³lxi¹lxa².
Wa³lxe³jau³xa² a²hoh³lxi³si²yah³lxa³nha²kxai³
a²su³su³yau³hũ³nxe²wãn³txa²wi¹lhĩ¹nãn¹jau³xa²
so¹lxi³a³la³kxah¹lxi¹lxa². Yxãn¹ta¹wãn³txai²li²
ain³kxah¹lxin¹jau³xai²na² wain³jau³su²
ta³nxa²wai³nxa³jau³su²ta³nxa²hxi²kan¹txi³
a³ya³txi²yah³lxa³lxa². Te²yã¹nxe³sxã³
ko³nxe³ti³hin¹kxe³su²ta³nxa²wi¹lhĩ¹nãn¹kxe³su²ta³nxa²
a²hoh³lxi³si²yah³lxa³lxa².

6

1 Yxah²lxa³nha²kxai³ a²nũ²a²
hxi²kan¹te²a²yã¹nxe³sxã³wãn³txai²li²
a²hoh³lxi³si²a³sah¹lxi³hẽ¹la². A²wi¹lhĩ¹nai³tãn¹jau³xa²
Kris²tu³jah¹lai²na²wãn³txa²ĩ³yau¹ũ¹nx2ta¹jau³xai³tã²
ĩ³ha³nãu²kxi²sxã³wãn³txa²ã³ta³lo³hẽ²ti²jau³nũ³a²
wa³lxe³jau³xan²tu³ã³ne³wxe³nũh¹a³sah¹lxi³hẽ¹la².
A²si³yxau³jau³xai³tã²ãh¹o²la³kxi²xi²a³sah¹lxi³ta³lxa².
A²yen³kxi³yu³ta²ha³ya³kxa³lxi³sin¹ju³tai³tã²
ã³na¹ki³sa²kxai³Txa²wã¹sũ³na²wãn³txa²so¹lxi³
yxo²ĩ²ki³sa²kxai³nxe³jau³jau¹xai³ta³lxi³ã²la²
kãĩ³ki³tã³la². Kãĩ³ki³sa²kxai³txa²wã¹si³yon³nãu³a²
ã³nũ²la²ya¹nãn¹jau³nũ³a²wa³lxe³jau³xan²tu³
wi¹lain³kxa¹sah¹lxi³hẽ¹la².

2 Te²yã¹nxe³sxã³wãn³txa²au³hxai²jau³xai³tã²:

— Yen³kxa² wi¹sa²hxan³kxa³ti³jah³lxi³hē¹li¹.
 Nxe³jau³jau¹xai²na² ā³ne³wxe³ki³sa²kxai³
 a²nū²a²te²na² Kris²tu³jah¹lai²na² wān³txa²
 yxo²i²te²na² wxa²ne³wxaih³ki³ju³ta²
 ā³ne³wxe³ki³sa²kxai³ nxe³ki³tā³la².
 Te²yā¹nxe³ju³kxai³la¹ a²nū²ki³nāu¹xai²li²
 ya³lu²ki³kxai²nān²tu³ yan¹nāu³a²
 ka³ten³su² i³sa²yxau³xi²ki³kxe³nū³su²
 ā³ne³wxe³yah³lxi¹nha²kxai³ ā²la²
 yan¹nāu³a¹ txa²wā¹ko³nxe³ti³ kāi³ki³ju³ta²
 a³ya³ti³nū¹nhē³ju³ta³nū³su² ā³ne³wxe³yah³lxi¹nha²kxai³
 nxe³yah³lxi¹la². Nxe³jau³xai²na² ha³kxa¹
 ā³ne³wxe³ki³tā³la². Ā³ta³lo³hē²ti²jau³nū³a²
 wa³lxe³jau³nū³a² a³la³kxi¹jah³lxi³nū³nhē¹la².

3 A²nxe³kxe³kxai³lu² kāi³ki³tu¹wa². Txa²wā¹sū³na²
 ā³nhi²ka¹tū¹nhē³kxai²nān²tu³ nxe²kāi³ki³tu¹wa².

4 Nxe³yān¹ta¹ a²nū²a² i²li³te²a² Txa²wā¹sū³na²
 wān³txa² sa²kxai³lu² a²ē¹nāu³ai²na² ā³wih¹sxā³
 sa²ha²te¹tūh¹sān²ka³tu³ hā²wxān³txa³ wān³txai²li²
 ā³na¹sxā³ sa²yxo²ā³kxai²nān²tu³ nxe³jah¹lo²su²
 jah¹lo²sin¹kxai²nān²tu³ hxi²kan¹txi³ Txa²wā¹sū³na²
 ā³wā³li²xi²sxā³ ā³yxo²o³tū¹ai¹nxa³lho³la².
 A²kxā³nxa² Txa²wā¹sū³na² wān³txa² wi¹lhin¹sxā³
 i²yxau³nu¹hai¹nha²kxai³ Txa²wā¹sū³na²
 Yāu³ka³jah¹la² nxū²kwāi³wi¹hai¹nha²kxai³
 nxe³kxe³su² nxe³ain¹na²hē³la².

5 Txa²wā¹sū³na² wān³txa² wi¹lhin¹jau³su² ha²kxai³
 Txa²wā¹sū³na² wā³nxīn¹sxā³ o²la³kxi²nū¹ha²kxai³
 nxe²i²sxā³ yxau²xai³lain¹na²hē³la².

6 Jā¹nxe³jut³su² ha³ya³kxa² yxo²i²ain¹ju³ta²
 ā³na¹ain¹kxai²nān²tu³ hxi²kan¹txi³ ko³nxe³ti³
 kāi³ain¹ju³ta² i³āin²ta³kxi²nhain¹sxā³ Txa²wā¹sū³na²

ã³wa²li²xi²sxã³ ã³yxo²o³tũ¹ai¹nhĩ³nx2nxa³wa².
 A²nxe³tũ³ka³txai²na² hi²sen³su² Txa²wã¹sũ³na²
 Ta²ha² Kris²tu³jah¹lo²si²ha²kxai³ ãh¹lxi³sxã³ tẽ³sxã³
 hi³sa³ka³txa² ã³hxi²ki¹la³kxi²sxã³ su²lhã³ain¹kxa²
 yã¹nxe³jut3sũ³ju³ta² kã³ai¹nhĩ³nx2na³la².
 Te²yã¹nxe³sxã³ a²nũ²a²nãu³xai²na² a²yen³nãu³a¹
 tũ¹ka³txai²na² hi²sen³su² Kris²tu³jah¹lo²kxai³lu²
 ãu²lxa²to³tai¹nhĩ³nx2na³la².

7 Nxa²ha¹te¹ txa²wã¹ha³lo²a² kxĩh³nũ³xai²na²
 wi¹la³ wãx3tu²tũ³xai²li² yain³txa²
 wi¹lwen¹te²ju²hẽ³la². Hai³sxa² a²wa³kxẽn³yah³la²
 yain³txa² kãin² wxa²so¹xi²te²ju²hẽ³la².
 Nxe³kxai²nãn²tu³ Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu²
 wi¹lhin¹sxã³ ã²hĩ³nx2na³la².

8 Yxãn¹ta¹ si³sa² wai³la² ã³yhen³kxa²
 wen¹ko³sxa²kxai²nãn²tu³ Txa²wã¹sũ³na²
 hi²sen³kxai³lu² ko³nxe³ti³ ã³yĩ¹li²hĩ³nx2na³la².
 Nxe³sxã³ yan¹nãu³a¹ ha³nxe²a²
 ã³hi¹lhxa³thĩ³nx2na³la². Nxe³kxa²yã¹nxe³kxe³hũ³nxe²
 hai³sxa² au³sa³xi²ko³xa² yã¹nx2na³la². Sũ³na²
 wãn³txai²na² ha³ya³kxa² yxo²ĩ²ai¹nha²kxai³
 hai³sxa² au³sa³xi²ko³xa² yã¹xain¹na³la².
 Ko¹xai²na² yã¹nxe³sxã³ Sũ³nai²na² yen³nãu³a¹
 wi¹lye²te²sxa³yu²hẽ³la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
 Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu² ko³nxe³ti³
 ã³yĩ¹li²hain¹tu¹wa². Sũ³na² yen³nãu³a² u²lxi³
 ã³waix3si¹hain¹sxã³ khãuh³lxa³txi³sa²tẽ³ain¹tu¹wa².

9 Txa²ya³lxah¹lxi¹lxa². A³lxi¹nx2ta¹wa².
 Nxe²e³a¹kxan²ti³ te²xa²yã¹xah³lxa³lxa². Sũ³na²
 wãn³txai²na² ha³ya³kxa² yxo²ĩ²yah²lxa³lxa².
 ã²nx2ta¹wa². Wxa²ẽ¹nãu³ai²na² sa²hau³kot3jah¹la²
 Kris²tu³jah¹la² ã²yxau³yah³lxi¹nha²kxai³

Txa²wā¹sũ³nu²kxai³lu² wi¹lĩ²nx2ti³na³la². Ju¹ta²
ĩ²te²sa¹wa².

10 Nxe³sxã³ Txa²wā¹sũ³na² sa²kxai³lu²
ka²yāu¹ka²yāu¹sxã³ kãi³ũ¹nhẽ³ju³ta²
yũ³te³sxa³jai¹ti²tu³wa². Wain³txi³

kãi³ũh¹nx2ti³tu¹wa². Wain³txi³ kãi³yah³lxin¹ju³ta²
ne³wā²na³xã³lho³la². A²kxã³nxã²
Je³su²jah³lai²na² wãn³txa² yxo²ĩ²sxã³
yxai²xai³te²nãu³xã² a³la³kain¹yah³lxi¹nha²kxai³
ã³non³ta³kxain¹yah³lxin¹tai¹ti²tu³wa².

Jã¹xah³lxi³ta¹hi¹nhẽ¹la². Nxe² kãi³yah³lxin¹ju³tai²li²
Txa²wā¹sũ³na²hi²sen³kxai³lu²ne³wā²na³ũh¹nx2ti³xã³lho³la².

11 Nxe³ha²kxai³ te²yã¹nxe² nxũ²kwaj³lxũ¹txi³
kãi³sa²tẽ³yah³lxin¹kxai²nãn²tu³ a²ha² yan¹nãu³a¹
kãi³yah³lxin¹kxa² yo³ha² yũ³yah³lxin¹tu¹wa².
Ã³ten³sxã³ wahx3xah³lxin¹kxi³nũ³a²
yũ³yah³lxin¹tu¹wa². Nxe³ju³tai²na²
ten³khaix1sa³nha²wa².

12 U³lhxã³kwa²hxi²tha³sxã³yxo²ĩ²yah³lxi³txa³hẽ¹la².

Txa²wā¹si³yah³la²nãu³xu¹tai²na² sa²kxai³lu²
Txa²wā¹sũ³na²wãn³txa²yxo²ĩ²ain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

Yen³kxi³kxe³nũ³a² ĩ³yau¹ũ¹hain¹jau³xai³tã²
yxo²ĩ²nha²sxã³ ya³nãn³ta³ki²la²sxã³

wah³nxain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Te²yã¹nxe²
kãi³jah³lxi³hẽ¹la². Txa²wā¹sũ³na² wãn³txa²

yxo²ĩ²nha²sxã³ ya³nãn³ta³ki²la²sxã³
wah³nxe³sa²tẽ³jah¹lxi³hẽ¹la².

*Sũ³na² wãn³txa² ya²la³tu³ we¹tũ¹nhẽ³kxe³nũ³su²
jau³su²*

13 A²kxã³nhxĩ¹nu¹tai²kxai³lu²Txa²wā¹sũ³nu²kxai³lu²
ĩ³ye³kxi²sxã³A³bra³ãu²ah³lu¹ta²kxai³lu²wãn³txai²na²

ain³kxi²so¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Yen³kxa²
 kxã³nãu³a¹ yan¹khai¹tãu³a¹ kãi³ũh¹ju³ta³nũ³a²
 i³yau¹ũh¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². I³yau¹ũ³ũh¹ka³tu³ta¹
 a²nũ²a² te²li² Sũ³na² kãin²ju³ta² yã¹nxe³te²la³
 yũ³te²sxa³wa². Txa²wã¹sũ³na² hxi²kan¹khai¹nxe²
 yxau³te²la¹wa². Nxe³ha²kxai³ ã³sen³sai¹sxã³
 kãin²jah¹la²yũ²nxa³ha²kxai³a²i³lxi³khai³xa²i³ye³sxã³
 wã²nxũh¹i³ye³ũ¹nha²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

14 I³ye³ũ¹nha²sxã³ A³bra³ãu²ah³lu¹ta²na²
 i³ye³kxi²te³nah¹lxi¹:

— Kxã³nãu³a¹ i³ka³li¹ti¹nx2ta¹tu¹wi¹.
 Wxa²ne³tah²nãu³su² kãin² ka³lxa¹ton³tu¹wi¹.
 Nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

15 Nxe³ka³tu³ A³bra³ãu²ah³lu¹ta²kxai³lu²
 ya³nãn³ta³ki²la²sxã³ wah³nxe³ta¹hxai³ti³ai¹ti²tu³wa².
 Wah³nxe³ha²kxai³ yan¹nãu³a¹ i³ye³ũh¹jau³xai³tã²
 sa²yo²we¹nha²sxã³ a²ki³lha³lxa²khai³xa²
 a³li³lah¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

16 Jã¹nxe³ju³kxai³lu² a²nũ²ai²na² i³ye³kxai²nãn²tu³
 a²ya³la³lhu²jau³su²kxai²nãn²tu³a²nũ²a²ã³xa²ã²la²
 kãin²txi³i³lxi³nha²jah¹la²i³ye³yo²nũ¹si¹te²ju²hẽ³la².
 Nxe³sxã³ã²la²kãin²txi³i³lxi³nha²te²na²
 a³txi²ki³kxai²nãn²tu³i³wã³wã³ta³kxi³jau³xa²
 yũ³hĩ³nx2nxa³wa². Hãi¹sxã³yo²i²sxã³
 yxau³hĩ³ki³tã³la².

17 Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu² a²wãn³txai²na² hai³txi³
 yau³ã³xa²i³yax1jau³sxa³wa². Hãi¹sxã³jau³xain²txi³
 yxau²sa²tẽ³jau³xai²la¹wa². Nxe³ju³kxai³lu²
 yo²i²ain¹tũ³ka³txa² Txa²wã¹sũ³na²wãn³txa²
 yo²i²ain¹tũ³ka³txa²e³lxah²lxi³yain¹na³la².

18 Nxa²ha¹te¹ Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu² wãn³txa²
 ya²lan³tu³khai¹jau³xa² yau³ha¹li¹ yũ²na³la².

Yen³kxa² yan¹khaix1nãu³a¹ kãi³ũh¹jau³nũ³a² yũ²
a²wãn³txi³khai³xa² ã³ye³ũ¹nha²kxi³jau³xa² yũ²
nx2na³la². A²nxe³jau³xai²li² Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu²
hxi²kan¹txi³ ã³ki³ha¹kxi²nha²nxa³jah¹lai²la¹wa².
Nxe³nha²nxa³ha²kxai³ Txa²wã¹sũ³na² hxi²ka²
yxau²xai³ki³tã³la². ã³nxũ²kwai³lxũ¹txi³nẽ³jau³xai²la¹wa².
Txa²wã¹sũ³na² ha³lo²ai²na² ã³nũ²kxi²sxã³
yxau³ya³nhẽ³ju³ta³nũ³a² ya³nã³ta³ki²la²sxã³
wah³nxe³ki³tã³la². Nxe³ju³ta²li² ã³na¹ki³sxa³lho³la².
Kan²txi³ yxo²ĩ²ki³tã³la².

19-20 Wah³nxe³ki³sa²kxai³ na³vi²o²tẽ³na²
yã¹nxe³ki³tã³la². Nxe³tẽ³na² sa²kxai³lu²:

– ã³yit1sxã³ yxau³na¹tũ¹xã¹. Nxe³kxai²nãn²tu³
ta³nu³lhũ³ka³txa² kãin²khaix1nxe³ka³txa²
kwa³thi³lĩh³na² sa²ka³tũ³kxi²ka³txa² tẽ³sxã³
ã³na¹ain¹te²ju²hẽ³la². ã³na¹ain¹kxai²nãn²tu³
kwa² ã³nxai³ju³ta² yũ²te²sxa³yu²hẽ³la². It3ta²
nũ³kxũn³kxan²ti³ ã³nxai³te²sxa³yu²hẽ³la².
Jã¹nxe³jut3sũ³ju³ta² Txa²wã¹sũ³na² ha³lo²ai²na²
ã³wih¹sxã³ yxau³ya³nhẽ³ju³ta³nũ³ai²na² kan²txi³
wah³nxe³sa²tẽ³ki³tã³la². Yxo²ĩ²hĩ³ki³tã³la².
A²kxã³nxi¹nai³tã² I³sa³e² nũ³ka³txu¹ta²na²
nxe³te²ju²hẽ³la². Txa²wã¹sũ³na² sxi²ha²
yuh³xan¹thĩ³na² so¹lxi³ wã³nxĩn¹ti³
ĩ³ye³ũ¹hain¹jah¹la² a²hxi²kan¹te²a² so¹lxi³
ã³wih¹te²ju²hẽ³la². Kwẽ³kxa² ka³na³ka³nat3sxã³
ã³wih²xai³te²ju²hẽ³la². A²nũ²a²ĩ²li³te²a²:

– ã³wi¹ha¹tũ¹xã¹. Nxe³jau³su² kxan²ti³
ã³wih¹hĩ³nx2nxa³wa². Te²yã¹nxe³kxe³hũ³nxe²
Je³su²jah³lo²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na²
yen³nãu³a² ka³la³xi²sxã³ yxau²sa²tẽ³na³la².

Yxau³te³na¹ ĩ³ye³ũ¹nhē³na³la², Txa²wã¹sũ³na²
 yen³nãu³a²sa³. Te²yã¹nxũn³sxã³ ye³jen¹na²
 yan¹nãu³a¹ yxo²ĩ²ki³tũ³kã³txa² ka³la³sxã³
 yxau²sa²tē³nũn³ki³tu¹wa². Nxe³kxe³su²
 wah³nxe² yxau²xai³ki³kxe³su² yan¹nãu³a¹
 ã³na¹nē³lxa³lho³la². Jã¹nxe³jut³su² Txa²wã¹sũ³na²
 hi²sen³kxai³lu² Je³su²jah³lo²kxai³lu² ĩ²sxã³
 ĩ³so¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Txa²wã¹sũ³na²
 yen³nãu³a² a²nũ²a² wã³nxĩn¹ti³
 ĩ³ye³ũh¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Me³ki³se³te²kah³la²
 a²he³la³ko³tu³ nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

7

Me³ki³se³te²kah³lu¹txai²na² a²nũ²a²
ĩ³ye³ũh¹jah¹lo²su¹jau³su²

1 Jã¹nxe³jut³su² Me³ki³se³te²kah³lu¹ta²kxai³lu²
 sxi²je³nu¹tai²li² Sa³lē²thĩ³na² a²wa³kxēn³jah¹lo²su²
 ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Txa²wã¹sũ³na²
 Si³yxau³jah¹lai²na² yen³nãu³a² a²nũ²a² wã³nxĩn¹ti³
 ĩ³ye³ũh¹jah¹lo²su² ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³ka³tu³ta¹ nxe³hĩ¹nu¹ta²kxai³lu²
 A³bra³ãu²ah³lu¹ta²kxai³lu² nxe³te²hi²sen³kxai³lu²
 a²ko¹ko¹nũ³kã³txi³nãu³xu¹tai²na² he¹li³sxã³
 sun²tã¹hxa³tain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³te³na¹ Me³ki³se³te²kah³lu¹ta²kxai³lu²
 ne³kxauh²xi²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Ne³kxauh²xi²te³na¹ Txa²wã¹sũ³na²
 ka³lih³ti³hit¹jau³su² e³kxi²nyha¹ta¹hxai²hē¹la².

2 E³kxi²nyha¹te³na¹ A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na²
 hi²sen³kxai³lu² yen³kxai²na² a²ko¹ko¹nũ³kã³txa²
 ã³nhe¹kxi²sxã³ so¹kxi²kxai²na² tē³sxã³
 wã²nhũ¹nyha¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³sxã³ yen³kxa² hxi²ka² hxn³sxã³

yen³kxai²na² yũ³kxai²nãn²tu³ yen³kxa²
 ki³ka³na³ka³nat³sxã³ wã³kot³sxã³ so¹sxã³
 ũ³ha¹kxi²te²ju²hẽ³la². Nxe³sxã³ yen³kxa² ka³lxa¹sxã³
 nxe²xai³sxã³ ũ³wha¹nũ²la² Me³ki³se³te²kah³la²
 hxi²ka² ũ³hũ¹nyha³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 A²nxe³jah¹lu¹ta²kxai³lu² Me³ki³se³te²kah³lu¹ta²kxai³lu²
 a²i³lxa² a²si³yxau³tãu³a² txa²nũ² ha³lo²a²
 wain³ju³ta² so¹lxi³ kãi³sxã³ yxau²xai³kxa²
 a²wa³kxãn³yah³lo²su¹. Nxe³hxai²na²hẽ³la².
 Te²yã¹nxe³sxã³ Sa³lẽ²thi³na² a²wa³kxãn³yah³lo²su²
 ha²kxai³ a²i³lxa² ãh¹ a²si³yxau³tãu³a²su² ha³lo²a²
 hãun²kxa² yxau²xai³kxa² a²wa³kxãn³yah³lo²su¹.
 Nxe³hxai²na²hẽ³la².
³ A²nxe³jah¹lu¹tai²li² a²wĩ³na²
 i²ki³sxa³ha²kxai³ a²hã³ka³na² i²ki³sxa³ha²kxai³
 a²si³yah³la²nãu³xu¹tai²na² i²ki³sxa³ha²kxai³
 nxe³ki³tã³la². Hai³txi³ wẽ³sa² a³li³lah¹je³nu¹tai²li²
 i²ki³sxa³ha²kxai³ yah³lon¹sxã³ ya³lu²je³na³kxa²
 i²ki³sxa³ha²kxai³ nxe³ki³tã³la². Yxãn¹ta¹
 Txa²wã¹sũ³na² A²ta²ha² te²hũ³jah¹lo²su²
 na³la². Nxe³sxã³ Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a¹
 a²nũ²a² wã³nxĩn¹ti³ i³ye³u¹sa²tẽ³na³la²,
 Me³ki³se³te²kah³la²sa³.

⁴ Jã¹nxe³ju³kxai³lu² Me³ki³se³te²kah³lu¹ta²kxai³lu²
 i²khai¹nxe³jah³lxi³hẽ¹la². Hxi²kan¹khaix¹jah¹lai²la¹wa².
 Nxe³sxã³ A³bra³ãu²ah³lu¹ta²kxai³lu²
 a²ko¹ko¹nũ³ka³txa² yen³kxa² ka³lxa¹txi³
 so¹kxi²nyhain¹kxu¹tai²na² wã²nhũh¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 Yen³kxai²li² hxi²ka² hxi²ka² hxi²ka² hxi²ka² hxi²ka²
 ki³ka³na³ka³nat³sxã³ wã³kot³so¹xi²sxã³ ũ³ha¹nũ²la²
 yen³kxa² ka³lxa¹sxã³ Me³ki³se³te²kah³la² hxi²ka²
 wã²nhũh²xai³ta¹hxai²hẽ¹la².

5 Te²ya¹nxe³jut³su² Le³vi²ah³lu¹tai²na²
 a²sa³wi³ha³lxi³nāu³xa² so¹lxi³ a²nū²a²
 i³ye³ūh¹tū³ka³txi³su² ta¹hxai²hē¹la².
 Nxe³tū³ka³txi³nāu³xai²na², Moi³se²ah³lu¹tai²na²
 kwa³na³jau³xai²na² nxe² e³te³nah¹lxi¹:

– Yen³kxa² hi³ka² hxa³sxā³ yen³kxai²na²
 yū³kxe³su² ki³ka³na³ka³nat³sxā³ so¹kxi²txai¹nhē³li¹.
 Nxe³te²ju²hē³la². A²nū³ka³txi³khai³xa²
 so¹kxi²nyhain¹te²ju²hē³la², a²yo²ha³kxa¹
 A³bra³āu²ah³lu¹tai²na² a²ne³tah²nāu³syu¹kxan²ti³na².

6 Nxa²ha¹te¹ Me³ki³se³te²kah³lu¹ta²kxai³lu²
 hai³txi³ Le³vi²ah³lu¹tai²na² a²sa³wi³sa³la³
 ta¹hxai²nxa³hē¹la². Nxe²nxa³kxan²ti³
 A³bra³āu²ah³lu¹tai²na² yen³kxa²
 wā²nhū²xai³kxe³su² so¹kxi²ta¹hxai²hē¹la².
 A³bra³āu²ah³lu¹tai²na² a²yen³kxa² a²ko¹ko¹nū³ka³txa²
 so¹kxain¹kxa² wā²nhū²xai³kxe³su²
 so¹kxi²ta¹hxai²hē¹la². So¹kxi²te³na¹
 i³ka³lih³ti³hit¹jau³su² i³ye³kxi²nūh¹ta¹hxai²hē¹la².
 A³bra³āu²ah³lu¹tai²na² hi²sen³kxai³lu²
 Txa²wā¹sū³na² wān³txa² i³ka³lih³ti³hit¹jau³su²
 so¹kxi²jah¹lai²la¹wa². Wān³txa² wi¹jau³nu³a²kxai³lu²
 so¹kxi²jah¹lai²la¹wa². Nxe³jah¹lo²su² te²kxai³lu¹
 Me³ki³se³te²kah³lu¹ta²kxai³lu² i³ka³lih³ti³hit¹jau³su²
 i³ye³kxi²nūh¹ta¹hxai²hē¹la².

7 Jā¹nxe³jut³su² a²nū²a² ā²la² hxi²kan¹te²a²
 a²yo²wān³txa² so¹lxi³ i³ka³lih³ti³hit¹jau³su²
 kū³we²ki²la² hxi²ka¹nxa³te²a² i³ye³kxi²te²ju²hē³la².

8 Nxe³nxa²ha¹te¹ Le³vi²ah³lu¹tai²na²
 a²ne³tah²nāu³su² yah³lon¹sxā³ ya³lu²ain¹ka³tu³
 hā²wxān³txa³ a²nū²a² ā³su² i³ye³ūh¹kxe³su²
 ā³wē³no³tain¹te²ju²hē³la². Yxān¹ta¹
 Me³ki³se³te²kah³la² a²wē³no³te²a²

ĩ³ye³kxi²nē³lxa³wa². Nxe³ha²kxai³
 a²nũ²a² ya³lu²ju³ta³nũ³a² yũ³te²na² te²
 hi²sen³kxai³lu² yen³kxa² wã²nhũ²xai³kxe³su²
 so¹kxi²ye²ta¹hxai²hē¹la². Txa²wã¹sũ³na²
 wã³txu¹ta²na² nxe³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³yã¹ta¹
 Me³ki³se³te²kah³la² a²wē³not³jah¹la²
 ĩ³ye³kxi²nē³ta¹hxai²nxa³hē¹la². Yen³kxa²
 wã²nhũ²xai³kxe³su² so¹kxi²jah¹la² ka³ten³ti³
 yxau²xai³jah¹lo²nũ³su² ta¹hxai²hē¹la²,
 Me³ki³se³te²kah³la²sa³.

9-10 Jã¹nxe³hĩ¹nu¹ta²kxai³lu² Le³vi²ah³lu¹ta²na²
 hai³txi³ a³li³lah¹ta¹hxai²nxa³hē¹la²,
 A³li³lah¹xa³kxan²ti³ a²si³yah³lu¹ta²na²
 A³bra³ãu²ah³lu¹ta²na² a²ẽ¹nãu³u¹ta²na²
 ãh¹yũ³ta¹hxai²hē¹la². Me³ki³se³te²kah³la²
 ĩ³ha¹txi²hĩ¹nu¹ta²kxai³lu² nxe³ta¹hxai²hē¹la²,
 Jã¹nxe³sxã³ A³bra³ãu²ah³lu¹ta²na² sa²kxai³lu²
 yen³kxa² tẽ³sxã³ wã²nhũ²xai³kxa²
 Me³ki³se³te²kah³la² hxi²ka² ũ³hũ¹tãu³a²
 Le³vi²ah³lu¹ta²li² A³bra³ãu²ah³lu¹ta²
 a²ne³tah²nãu³su² ha²kxai³ yen³kxa²
 wã²nhũ²xai³kxe³su² ũ³hũ¹nũn³ta¹hxai²hē¹la²,
 Nxe³ha²kxai³ Le³vi²ah³lain²txi³ a²sa³wi³ha³lxai²na²
 sa²kxai³lu² nxe³te²hi²sen³su² hã²wxãn³txa³nu²
 yen³kxa²wã²nhũ²xai³kxe³su²so¹kxi²nyhain¹ta¹hxai²hē¹la².

11 Nxa²ha¹te¹ I³sa³e² nũ³ka³txu¹ta²na²
 sa²yxo²we¹jau³xu¹ta²na² nxe³ta¹hxai²hē¹la².
 A²kxã³nxa² I³sa³e²ah³lu¹ta²na² a²ki³lha³lxa²khai³su²
 ka³lxa¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². A²nxe³sxã³
 ka³na³ka³na³jah¹la² so¹lxĩ³ Le³vi²ah³lo²su²
 ta¹hxai²hē¹la². Nxa²ha¹te¹ hã²wxãn³txa³
 Le³vi²ah³lu¹ta²na² a²ne³tah²nãu³su²
 A³rãu²ah³lo²su² ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa²
 Nxe³jah¹la²kxai³lu² A³rãu²ah³lo²kxai³lu²

Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a² a²nũ²a²
wã³nxĩn¹ti³ ã³ye³ũh¹kxe³su² a²hxi²kan¹jah¹lo²su²
ta¹hxai²hẽ¹la². I³sa³e² nũ³ka³txu¹ta²na²
a²yo²ha³kxa¹ nxe² kãi³ũ¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
Nxe³kxa²ha³ta³nxã²ti³. Txa²wã¹sũ³na²
wi¹lhĩn¹sxã³ ã²nẽ³kxe³nũ³su² hxi²kan¹txi³
sa²hau³kot3tũ¹nhẽ³ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa².
Yxã¹ta¹hxi²kan¹txi³sa²hau³kot3tũ¹nhẽ³ke³la³te²kxai³
A³rãu²ah³lu¹ta²na² wa³ka³la² a²nũ²a²
wã³nxĩn¹ti³ ã³ye³ũ¹hain¹kxe³su² ã³nhĩ³nx2na³la².
Me³ki³se³te²kah³la² a²wẽ³no³kxa²
yũ³hĩ³ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa². Yxã¹tah¹lxa¹
hai³txi³ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa².

12 Nxe³ha²kxai³la¹ a²nũ²a² ã³ye³ũ¹nhẽ³kxa²
he³la³kxa² ã³lxa³txi³ ã³ya¹kxai²nãn²tu²
Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² sa²yo²we¹kxi³jau³xa²
yau³ã³lxi²wẽ³non³jau³xa² ã³ye³kxi²nũn³tu¹wa².

13 Nxe³sxã³ Je³su²jah³la² Txa²wã¹hxi²kan¹ta²
Si³yxau³jah¹lo²su² ha²kxai³ a²nxe³jah¹lai²li²
hai³txi³ Le³vi²ah³lu¹ta²na² a²ne³tah²nãu³sxa³wa².
A²lo³nu¹ta²li² Ju³ta²jah³lu¹ta²na²
a²ne³tah²nãu³xai²la¹wa². A²nxe³tũ³ka³txu¹txai²na²
kxã³kxai³ hai³txi³ Txa²wã¹sũ³na²
yen³nãu³a¹ a²nũ²a² ã³ye³ũ¹hain¹kxe³su²
o²la³kxain¹ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa².
Le³vi²ah¹la² a²ne³tah²nãu³xa² so¹lxi³
o²la³kxain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

14 Jã¹nxe³sxã³ Je³su²jah³lu¹ta²kxai³lu²
Ju³ta²jah³lu¹ta² a²ne³tah²nãu³su² a³li³lah¹sxã³
txon¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³kxe³su²
Moi³se²ah³lu¹ta²na² kwa³na³nẽ³jau³xu¹ta²na²
e³kxi²nẽ³ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa².
Le³vi²ah³lu¹ta²na² a²ne³tah²nãu³xa² so¹lxi³ nxe²
o²la³kxi²si¹jau³nũ³su² kwa³na³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

Me³ki³se³te²kah³la²yā¹nxe³jah¹lo²su²jau³su²

15 Jā¹nxe³ju³kxai³lu¹ Txa²wā¹sū³na² yen³nāu³a²
a²nū²ai²na² wā³nxīn¹ti³ ĩ³ye³ūh¹jah¹la² ā³lxi³jah¹la²
yū²na³la². Me³ki³se³te²kah³la² yā¹nxe³te² he³la³kxa²
yāx¹te²la³wa².

16 Hai³txi³ yuh³xai²nān¹jau³xa²
ĩ³hxi²ka¹ti³hi¹txa³wa². Yxān¹ta¹ ka³ten³su²
yxau²sa²tē³ha²kxai³ ya³lu²ju³ta² yū³jah¹lo²sxa³wa².

17 A²nxe³ju³tai²li² Txa²wā¹sū³na²
ū³wha²li¹txā³nxu¹tai²na² Je³su²jah³la²
kāi³ti³hit¹jau³su² ĩ³yau¹ū³nhē³ta¹hxai²hē¹la².
ĩ³yau¹ū³nhē³te³nah¹lxi¹:

— Txa²yen³nāu³a² a²nū²a² wā³nxīn¹ti³
ĩ³ye³ūh¹si¹ju³ta² o²la³kxi²sa²tē³in¹tu¹wi¹.
Me³ki³se³te²kah³la² he³la³ko³si¹lxi¹.
Nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

18 Kxā³nxai³tā²wān³txa²kwa³na³nē³jau³xu¹tai²na²
ain³kxi²kj³tai¹ti²tu³wa². Ain³kxi²kj³kxan²ti³
ko³nxe³ti³ kāi³kj³ju³tai³tā² hxi²kan¹txi³
ā³wa²su¹tū¹nhē³lxa³tai¹ti²tu³wa². Wān³txai³tā²
kāin² wā³nxī¹nxa³kxan²ti³ ha³lo²a² wi¹ju³ta³nū³a²
wah³nxe³kj³tai¹ti²tu³wa².

19 Nxe³kxa² ha³tih³nāu³ān²tu³ Kris²tu³jah¹lai²na²
wān³txa² tah²yau³xan²tu³ ain³kxi²kj³tai¹ti²tu³wa².
A²nxe³jau³jau¹xai²na² ko³nxe³ti³ kāi³kj³ju³ta²
hxi²kan¹txi³ ā³wa²su¹tū¹nhē³na³la².
Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² ha³lo²a² ā²la² wi¹ju³ta²
wah³nxe³kj³tā³la².

20 Nxe³kxa²yu³su² Txa²wā¹sū³na² hi²sen³kxai³lu²
a²wān³txi³khai³xa² ĩ³ye³sxā³ ĩ³ye³ūh¹na³la².
Kxā³nhxī¹nu¹ta²kxai³lu² A³rāu²ah³la² nū³ka³txa²

a²wa³ka³li³yu³ta²kxai³lu² ã³si³wxe³tãu³a¹ hai³txi³
ĩ³ye³ũh¹jau³xa²yũ³ain¹ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa².

21 Nxa²ha¹te¹ Je³su²jah³lai²li² Txa²wã¹sũ³na²
yen³nãu³a² a²nũ²a² wã³nxĩn¹ti³ ĩ³ye³ũh¹
ã³si³wxe³ta¹hxai²hẽ¹la². Txa²wã¹sũ³na² sa²kxai³lu²
Je³su²jah³la² ne³nxẽ³nai²na² e³te³nah¹lxĩ¹:

— Sũ³na² Si³yxau³kah³lo²na¹xai²na² ã³sen³sai¹sxã³
kãin²jah¹la² yũ²nxa³kxan²ti³ txai²na² so¹lxĩ³
ĩ³ye³a¹wi¹. Hai³txi³ Txa²wãn³txai²na²
ĩ³yat¹jah¹lo²txã³wi¹. Nxe³na¹ha²kxai³
wxãĩ²kxai³ Txa²yen³nãu³ai²na²
a²nũ²a² wã³nxĩn¹ti³ ĩ³ye³ũ¹si¹ju³ta²
o²la³kxi²sa²tẽ³in¹tu¹wi¹.
Txa²wã¹sũ³na² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

22 Nxe³ha²kxai³ Je³su²jah¹lo²kxai³
ĩ³ye³ũ¹nhẽ³kxe³nũ³su² wi¹khaix¹jau³xai²la¹wa².
Wi¹lha²tẽ³na³la². Je³su²jah¹la² hxi²ka²
yxau²sa²tẽ³ki³sa²kxai³ yxo²ĩ²ki³jau³xai²la¹wa².

23 Nxe³ha²kxai³la¹ kxã³kxai³ A³rão²ah³la²
sa³wi³ha³lxĩ³nu¹taĩ²na² a²nũ²a² ĩ³ye³ũh¹tũ³ka³txu¹taĩ²na²
ka³lxa¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Txa²wã¹nũ²nãu³a²
ya³lu²ju³ta³nũ³a² yũ³yah³lxĩ³te²ju²hẽ³la².
Ya³lu²ju³ta³nũ³a² yũ³yah³lxĩ³ha²kxai³ hxi²kan¹txi³
o²la³kxi²sa²tẽ³yah³lxĩ³te²sxa³yu²hẽ³la².

24 Nxa²ha¹te¹ Je³su²jah³lo²kxai³lu² ka³ten³su²
yxau²sa²tẽ³ha²kxai³ a²wa³ka³la² ã³na¹sxã³ a²nũ²a²
ã³xa² a²wẽ³not³jah¹la³nũ³a² yũ³te²sxa³yu²hẽ³la².
Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a¹ a²nũ²a² wã³nxĩn¹ti³
ĩ³ye³ũ¹sa²tẽ³nẽ³na³la².

25 Nxe³ha²kxai³la¹ txa²wã¹ẽ¹nãu³ai²na² whãĩ²na¹
sa²hau³kot³sa²tẽ³ũ¹nhẽ³na³la². A²nũ²a² ĩ²li³te²a²:

— Txa²wã¹sũ³na² ã³non²ta³kxi²sa²ju³ta²
 ten³sa³nha¹. Nxe³te²nãn²tu³ Je³su²jah³la²
 ã³tĩ³kxai²nãn²tu³ hai³txi³ sa²yxo²ã³hĩ³nx²nxa³wa².
 A²ẽ¹na² sa²hau³kot³sa²tẽ³ũh¹tu¹wa². Nxe³kxe³su²
 Je³su²jah³lo²kxai³lu² ka³ten³su² yxau²xai²na³la².
 Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu² ã³non²ta³kxi²si¹nhẽ³jau³su²
 ĩ³ye³kxi²sa²tẽ³na³la², Txa²wã¹sũ³na² ne³nxẽ³na²
 ain³kxi²sa³kxa³.

26 Je³su²jah³lai²na² sa²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na²
 yen³nãu³a¹ wi¹lhin¹jah¹lai²la¹wa². Yxaih¹ju³ta²
 yũ²nxa³wa². Ko³nxe³ti³ kãĩ³jah¹lo²sxa³wa².
 Ko³nxe³ti³ kãĩ³te² nũ³ka³txa² sa²hait¹so²sa²tẽ³na³la².
 Hã²wxãn³txa³nũ² oh³nãu³nũ¹ka³na¹
 ka³la³xi²sxã³ wxi²kin³ti³ton³sa²tẽ³ũh¹na³la².
 Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² jah¹lain²txi³
 ĩ³ye³ũ¹nhẽ³jah¹lo²lxi³ ha²kxai³ wain³na³la².

27 Jã¹nxe³jut³su² yuh³xai²nãn¹te²nũ²a²
 wã³nxĩn¹ti³ ĩ³ye³ũ¹hain¹te²su² te²a² hai³txi³
 te²yãx¹jah¹lo²sxa³wa². Nxe³sxã³ yuh³xai²nãn¹te²
 nũ³ka³txai²na² te²nãn²tu³ nxe² kãĩ³te²ju²hẽ³la².
 Nxe³te³nah¹lxi¹, a³lan²ta² hãĩ¹nxe³ti³xa¹
 ka³yuh³xa² wi¹te²a² tẽ³sxã³ Txa²wã¹sũ³na²
 ũ³hũ¹te²ju²hẽ³la². Nxe³ju³ta² txa²nũ²
 a²ko³nxe³ti³ kãĩ³ju³khai³xa² ã³wa²su¹te³lhxã³
 ũ³hũ¹sãn²nũ²la² hã²wxãn³txa³ a²nũ²a²nãu³xa²
 a²yxo²ha³kxa¹ ko³nxe³ti³ kãĩ³yah³lxi³ju³ta²
 ã³wa²su¹si¹jau³nũ³su² Txa²wã¹sũ³na²
 ũ³hũ¹te²ju²hẽ³la². Nxe³to³ta¹ Je³su²jah³la²
 yãx¹jah¹lo²sxa³wa². Ye³ka³na³ka³nat³sxã³ yen³kxa²
 Txa²wã¹sũ³na² ũ³hũ¹ta¹hxai²hẽ¹la². Ũ³hũ¹ka³tu³ti¹
 a²nũ²khai³xa² wã²nxũh¹ ũ³hũ¹ha²kxai³
 ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². Ye³ka³lxa¹txi³

ya³lu²kxi²nē³ta¹hxai²nxa³hē¹la².

28 A²kxã³nxa² Moi³se²ah³lu¹tai²na²
 kwa³na³jau³xu¹tai²na²ĩ³yau¹ũ³nē³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 A²nũ²ai²na² a²yo²ha³kxa¹ a²ē¹nãu³a² au³txi³nãu³a²
 a²kō³nxe³kxe³su² yũ³te²jai¹ti²tu³wa². Nxe²yain¹kxa²
 ha³ta³nxã²txi³ Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a²
 a²nũ²a² wã³nxĩn¹ti³ ĩ³ye³ũh¹jah¹la³nũ³a²
 ĩ²sxã³ so¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³yãn¹ta¹
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² ĩ³ye³ũ¹nhē³jau³xa²
 ã³ta³lo³hēt¹sxã³ ĩ³ye³kxi²ta¹hxai²hē¹la². Nxe³sxã³
 Txa²wã¹sũ³na² sa²kxai³lu² A²ta²hai²na² ĩ²sxã³
 so¹ta¹hxai²hē¹la². ĩ²sxã³ so¹jah¹lai²li² wi¹kãi³sxã³
 yxau²xai²na³la².

8

Je³su²jah³la² ĩ³ye³ũ¹nhē³jah¹lo²khai³su¹jau³su²

1 Jã¹nxe³jut³su² Jah¹lai²li² Je³su²jah¹lai²li²
 wã³nxĩn¹ti³ ĩ³ye³ũ¹nhē³jah¹lai²la¹wa².
 Oh³nãu³nũ¹ka³na¹ ã³wxe²sa²tē³na³la²
 Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³jah¹la² ã³wxe³ka³lo³ai²na²
 a²wi¹nē³tãu³a² ã³wxe³sxã³ ha³lo²a² whãi²na¹
 a²wa³kxên³ton³yah³na³la².

2 Kxã³nxai³tã² a²nũ²a² ĩ³ye³ũh¹jah¹lai²na²
 a²hxi²kan¹te²na² sa²kxai³lu² Sũ³na²
 sxi²ha² yuh³xan¹thĩ³na² wi¹khai³xthĩ³na²
 ã³wih¹to³te²ju²hē³la². Txa²wã¹sũ³na²
 ne³nxē³na² ĩ³ye³kxi²ha²kxai³ a²nũ²a²
 ĩ³ye³ũh¹jau³su² ĩ³ye³kxi²ha²kxai³ nxe³si¹jau³nũ³su²
 ã³wih¹to³te²ju²hē³la². Nxe³kxa² ha³tih³xan²tu³
 Je³su²jah³lai²na² sa²kxai³lu² oh³nãu³a¹ Sũ³na²
 ha³lo²khai³xa² ã³wih¹ka³tu³ Sũ³nu²kxai³lu²
 ĩ³ye³ũ¹nhē³na³la².

3 Jã¹nxe³jut³su² I³sa³e² nũ³ka³txa² wã³nxĩn¹ti³
ĩ³ye³ũ¹hain¹ju³ta² a³la³kxain¹te²ju²hẽ³la².
Ju³te²a²nãu³xai²na² hxi²ka² ĩ²sxã³ so¹jah¹lo²su²
te²ju²hẽ³la². Nxe³ha²kxai³ ĩ²sxã³ so¹kxah¹lai²na²
sa²kxai³lu² yen³kxa² yuh³xai²nãn¹ta² yen³kxa²
tẽ³sxã³ Txa²wã¹sũ³na² ũ³hũ¹ha²kxai³ ka³yxuh³xa²
wi¹te²a² tẽ³nũ²la² su²lhã³ a²ti³ha²yau³khai³xa²
Txa²wã¹sũ³na² ũ³hũ¹ha²kxai³ nxe³te²ju²hẽ³la².
Yen³kxa² hxi²tẽ³nhã²nxa³kxai²nãn²tu³ hxi²kan¹txi³
Txa²wã¹sũ³na² yen³na² ã³wih¹te²sxa³yu²hẽ³la².
Te²yã¹nxe³kxe³hũ³nxe² Txa²wã¹hxi²kan¹jah¹la²
wã³nxĩn¹ti³ ĩ³ye³ũ¹nhẽ³jah¹la² sa²kxai³lu²
Txa²wã¹sũ³na² ã³tĩ³si¹jau³nũ³su² ã³wih¹kxai²nãn²tu³
yen³kxa² ũ³hũ¹hĩ³nx²na³la².

4 Txa²wã¹ha³lo²ai²na² a²nũ²a² yũ³te²ju²hẽ³la².
Moi³se²ah³lu¹tai²na² wãn³txa² sa²yxo²we¹te²a²
yũ³te²ju²hẽ³la². A²nxe³te²nãu³xa² yen³kxa²
Sũ³na² ũ³hũ¹ju³ta² o²la³kxi²te²a² ã²la²
yũ³te²ju²hẽ³la². Nxe³sxã³ ã²la² yũ³ha²kxai³
Txa²wã¹hxi²kan¹jah¹lo²nu¹tai²li² wxa²kan³sxã³
yxau³kxi²nẽ³kxan²ti³ hai³txi³ Moi³se²ah³lu¹tai²na²
wãn³txa² sa²yxo²wet¹si¹jau³nũ³su² yen³kxa²
ũ³hũ¹ju³ta³la³ o²la³kxi²hĩ³nx²nxa³wa².

5 Oh³nãu³nũ¹ka³na¹ Txa²wã¹sũ³na²
yxau³thĩn³khai³xa² yũ³te²ju²hẽ³la². Nxe³sxã³
yuh³xan¹ko³xan¹thĩ³nai²na² Txa²wã¹sũ³na²
yxau³thĩ³nhũ³na³la². Hai³txi³ Txa²wã¹sũ³na²
yxau³thĩn³khai³sxa³wa². Yxãn¹ta¹ thĩ³nhũ³na³la².
Te²yã¹nxe³jau³xa² Txa²wã¹sũ³na² ĩ³ye³kxi²ha²kxai³
Moi³se²ah³lu¹tai²na² ain³kxi²so¹ha²kxai³
nxe³te³nah¹lxĩ¹:

— Txa²yxau³na¹thĩ³na²wã²nã³ũ¹nxa²ha¹tai¹ti²tu³wi¹,
wã³la³ka³txa²wxa²ka³la³sxã³ĩ³ye³kxi²ki³sĩ¹nai³ta²su¹.
Nxe³te²yã¹thĩ³nhũ³thĩ³na² we¹txa²hẽ³li¹.
Txa²wãn³txa² ĩ³yax¹sxã³ we¹txa²hẽ³li¹.
Txa²wã¹sũ³nu¹kxai³lu² nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
Jã¹nxe³ju³kxai³lu² Je³su²jah³lo²kxai³lu²
a²sa³wi³ha³lxi³nãu³xa² yuh³xai²nãn¹ko³xa²
yxau³te²ki³na¹xai²na² ã³non²ta³kxi²nẽ³na³la².
Nxe³ha²kxai³la¹ Je³su²jah³la² yã¹nxe³sxã³
Sũ³na² sxi²ha² yuh³xai²nãn¹ta² sxi²han²tu³
ĩ³ye³ũh¹tũ³ka³txai²na² hxi²ka² a²sa³wi³ha³lxi³nãu³xa²
ã³non²ta³kxain¹te²ju²hẽ³la². Yxãn¹ta¹
Je³su²jah¹lo²kxai³lu² ã³sen³sai¹sxã³
ã³non²ta³kxi²nẽ³na³la².

6 Te²yã¹nxe³jut³su² yuh³xai²nãn¹te² nũ³ka³txa²
ĩ³ye³ũ¹hain¹tũ³ka³txai²li² a²wa³ka³la² kũ³we²ki²la²
hxi²kan¹yu³jut³sxa³wa². Je³su²jah³la² wa³ka³la²
hxi²kan¹sxã³ã²la²ã³sen³sai¹yuh³na³la². Nxe³ha²kxai³
Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² ĩ³ye³kxi²nyhu¹jau³xa²ã²la²
hxi²kan¹jau³su²na³la². A²nũ²a²kã³ũ¹hain¹jau³nũ³a²
ĩ³hen³txain¹jau³xai³tã²ã²la²wi¹lxi²nxe²
si³yxau²na³la². Oh³xai²nãn¹te²a²yen³kxa²nxe²
si³yxau²na³la².

7 Jã¹nxe³jut³su² a²kxã³nxai³tãn¹jau³la³
ĩ³ye³kxi²nyhu¹hĩ¹nai³tãn¹jau³la³ wain³kxa²txi³
ai³si¹hain¹ke³la³te²kxai³ wãn³txa² tah²yau³xa²
wẽ³not³jau³nũ³la³ĩ³ye³kxi²nyhu¹ai¹nhĩ³nx²nxa³wa².

8 Nxe³yãn¹tah¹lxa¹ wain³txi³kã³ai¹nxa³kxe³su²
Txa²wã¹sũ³na² ĩ²ha²kxai³ ĩ³wait³sxã³
e²kxi³ta¹hxai²hẽ¹la². E³kxi²te³nah¹lxi¹:

— Ye³jen¹na²yan¹nãu³a¹Txai²li²Sũ³nu²na¹xai²na²

wān³txa² tah²yau³xa² ĩ³ye³kxai¹na¹tu¹wi¹.
 I³sa³e² nũ³kā³txa² ĩ³ye³kxi² Ju³te²a²
 nũ³kā³txa² ĩ³ye³kxi² nxe³ai¹na¹tu¹wi¹.
 Kāi³ũh¹hai¹na¹ju³ta³nũ³a² ĩ³ye³kxai¹na¹tu¹wi¹.

9 A²kxã³nxa² a²si³yah³la²nãu³xu¹tai²na² E³ji²ta²ko³xa²
 yxau²xai³lain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wi¹.
 Nxe³hĩ¹nu¹ta²kxai³lu² ta²ko¹xu¹tai²na²
 sa²sai¹si¹hai¹na¹jau³su²wi¹kāi³ũ¹hai¹na¹jau³nũ³a²
 ĩ³ye³kxai¹na¹hẽ³li¹. Yxã¹ta¹ Txa²wãn³txa²
 sa²yo²wet¹sa²tẽ³sain¹ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wi¹.
 Nxe³sai¹nxa³ha²kxai³ wi¹kāi³ũ¹hai¹na¹ju³ta²
 ã³na¹a¹hẽ³li¹.

10 Nxe³ha²kxai³yan¹nãu³a¹wi¹kāi³ũ¹hai¹na¹ju³ta³nũ³a²
 I³sa³e² nũ³kā³txa² ĩ³ye³kxai¹na¹jau³nũ³a²
 nxe³te³nah¹lxi¹, Sũ³nu²na¹xai²na²
 nxe²e³kxai¹na¹te³nah¹lxi¹: “Tũ¹kā³txai²na²
 a²ne³nxẽ³nai²na² ĩ³kwa³na³ai¹na¹jau³xa²
 ã³wih¹tu¹wi¹. A²ẽ¹nãu³ai²na² Txa²wãn³txa²
 tah²yau³nũ³a² ũ³wha²li¹la³kxai¹na¹tu¹wi¹.
 Txai²na² so¹lxi³ ta²nxũ¹kā³txai²na²
 A²sũ³na² Si³yxau³kah³lo²syu¹hai¹na¹tu¹wi¹.
 Ta²nxũ¹kā³txai²na² Txa²sa³wi³ha³lxi³nãu³sain¹tu¹wi¹.”

11 Nxe³ai¹na¹kxai²nãn²tu³ ĩ³ye³kxi²nyhu¹kxi³jau³xa²
 yũ²nxa³lho³li¹. Nxe²ĩ³ye³kxi²nyhu¹xa³te³nah¹lxi¹:
 “Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
 ain³kxi¹jah³lxi³hẽ¹li¹.” Nxe²
 ĩ³ye³kxi²nyhu¹xa³lho³li¹. A²nũ²a²
 a²yo²ha³kxa¹ ã²la² ĩ²yxau²xai³lhai¹nha²kxai³
 nxe² ĩ³ye³kxi²nyhu¹xa³lho³li¹. Tũ¹kā³txai²na²
 a²yo²ha³kxa¹ ĩ²yxau²xai³lhain¹tu¹wi¹.
 Hxi²ka¹nxa³jah¹lo²su² tã³nxa²

hxi²kan¹khaix¹jah¹lo²su² tā³nxa²
 i²yxau²xai³lhain¹tu¹wi¹.

12 Nxe³sxã³ ko³nxe³ti³ kãi³ain¹ju³ta²
 sa²wa²su¹tai¹na¹tu¹wi¹. Nxe³wã²na³kxai¹na¹tu¹wi¹.
 Txa²wã¹sũ³na² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

13 Jã¹nxe³jut³su² Txa²wã¹sũ³nai²li² wãn³txa²
 tah²yau³xa³ kãi³ũh¹hain¹jau³nũ³a² i³ye³kxai¹nhĩ¹na¹
 a²wi¹lhĩ¹nãn¹jau³xai²li² ã³wa²sut¹tã³la². Wa³su³txi³
 tĩ³non³sxã³ tĩ¹ũ¹nhẽ³tu¹wa².

9

Txa²wã¹sũ³na² sa²nẽn¹kxi²kĩ³jau³su²

1 A²wi¹lhĩ¹nãn¹jau³xai²na² sa²kxai³lu²
 Txa²wã¹sũ³na² i³sa²nẽn¹kxi²jau³xa²
 i³tih³nxe³te²ju²hẽ³la². Ha³lo²a²
 sa²nẽn¹kxi²thĩn³nũ³a² a²nũ²a² hxi²ka² we¹thĩ³na²
 wã²nã³ũh¹te²ju²hẽ³la².

2 Nxe³thĩ³nai²li² nẽ³nha¹lin¹thĩn³su² te²ju²hẽ³la².
 A²wi¹lhĩ¹nãn¹thĩ³na² sa²kxai³lu², “Wi¹lhin¹thĩn³su¹.”
 Nxe³te²ju²hẽ³la². A²nxe³thĩ³nãu³ai²na²
 lã³pi³ãu²tẽ³na² ũh³wxe³ha²kxai³ me²sa³ka³lo³a²
 ũh³wxe³ha²kxai³ yain³ta³nũ³xa² Txa²wã¹sũ³na²
 ũ³hũ¹tũ³nũ³a² ũh³wxe³ha²kxai³ nxe³te²ju²hẽ³la².

3 ã³ta³lo³hẽ¹thĩ³na² jũ¹nxe² si³tah³xan¹thĩ³na²
 sa²kxai³lu², “Wi¹lhin¹khaix¹thĩn³su¹.”
 Nxe³te²ju²hẽ³la².

4 A²nxe³thĩ³nãu³ai²na² kwa³thi³lẽ³na² ha³nxe²
 i³tho³xa² wi¹lũ³tho³xa² nxe³tẽ³na² wi²sxa³ha²kxai³
 nxe³thĩ³na² yũ³te²ju²hẽ³la². A²nxe³tẽ¹na²
 a²tai²na¹ ya³te³ya³ten³ka³lo³a² ou²ro²ka³lo³a²
 we¹te²ju²hẽ³la². Nxe³ha²kxai³ yen³kxa² ã³xa²sa¹,
 kai²syẽ¹na² yũ³nũn³te²ju²hẽ³la². A²nxe³tẽ³nai²na²

a²tai²na¹ ya³te³ya³ten³ka³lo³a² ou²ro²ka³lo³a²
 ũ³ta³lo³hē²kxi²te²ju²hē³la². Nxe³tē³nai²na²
 sa²kxai³lu² yen³ka² wi²sxa³te²ju²hē³la².
 Wi²sxa³te²a²sa¹. Kwa³ta³lē³na² yain³txu¹tai²na²
 ma²na³ki³a² ũ³whi¹ha²kxai³ A³rāu²ah³lu¹tai²na²
 a²hi³sa³ka³txa² ũ³hai¹kxi²nha² ai³ka³txai²li²
 wi²sxa³ha²kxai³ a²nxe³ta³ka³txai²li² ha³teh³nxā³nxa²
 wā²nxūh¹ne³kā³lū³kxi¹xi²te²ju²hē³la². Nxe³ha²kxai³
 txah³lxa³ka³lo³a² ũ³wha²li¹la³kxi²nha²ka³lo³a²
 wi²sxa³ha²kxai³ nxe³te²ju²hē³la². A²nxe³sxā³
 ũ³wha²li¹la³kxi²nha²ka³lo³a² ka³lo³ha¹lin¹kxa²
 Txa²wā¹sū³na² wān³txu¹txai²na²
 i³hau³ko³tūh¹te³lhxā³ ain¹jau³su²
 ũ³wha²li¹la³kxi²nha²te²ju²hē³la².

5 Nxa²ha¹te¹ kai²syē¹na² a²ne³ka³nah²nāu³ai²na²
 a²nū²hū³te²a² wxi²kin³ti³ton³khai¹nxe³te²a²
 ha¹lin¹jah¹la²nāu³xa² sxa³ya³te²ju²hē³la².
 Nxe³te²na² ha³lo²ai²na² txa²wā¹ko³nxe³ti³
 kāi³ki³ju³ta² Txa²wā¹sū³na² hxi²ki³kxai³lu²
 ā³wa²su¹kxe³su² i³sa²wa²lho¹xi²si¹nhē³tē³su²
 ne³yxau³kxi²ya³te²ju²hē³la². A²nxe³jut³su²
 wi¹wi¹nxe² wi¹wi¹nxe² i³yau¹ū¹nx²ta¹ke³la³te²kxai³
 wān³txa² yxau³ka³lxa¹txi³ e³hī³na¹wa². Yxān¹ta²
 hī¹na² nxe³sa²nxa³nha²wa².

6 Nxa²ha¹te¹ yen³kxai²na² hāi¹nxe³ti³xa¹
 hau³ko³ta³lun²te³na³na¹ hā²wxān³txi³nū² a²nū²a²
 i³ye³ū¹hain¹jah¹la² ā³wih¹ta¹hxai²hē¹la². A²lan²ta²
 hāi¹nxe³ti³xa¹ thī¹nai²na² a²wa³kxan¹thi³na²
 ā³wih¹xai³to³ta¹hxai²hē¹la². Txa²wā¹sū³na²
 sa²nēn¹kxi²ju³ta³nū³a² o²la³kxi²to³ta¹hxai²hē¹la².

7 Nxa²ha¹te¹ sxi²ha² au³txi³ si³tah³xan¹thi³nai²na²
 sa²kxai³lu² a²nū²a² wā³nxīn¹ti³ i³ye³ūh¹jah¹la²
 i²li³te²a² hai³txi³ ā³wih¹to³ta¹hxai²nxa³hē¹la².

Wã³nxĩn¹ta² hxi²kan¹jah¹la² so¹lxĩ³
 a³lan²ta² kwẽ³kxa² ko³ka³na³ka³nat3sxã³
 ã³wih¹to³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe² ã³wih¹kxai²nãn²tu³
 ka³yxuh³xa² a²ti³ha²yau³xa² hxi²tẽ³nha²nũ²la²
 Txa²wã¹sũ³na² ã³hũ¹ta¹hxai²hẽ¹la², a²kõ³nxe³ti³
 kãĩ³nha²ju³ta² sa²wa²su¹si¹jau³sa². Nxe³nũ²la²
 ã³hũ¹ka³tu³ti¹ a²ti³ha²yau³xa² nxũh¹lxĩ³
 hxi²tẽ³nha²sxã³ ã³wi²xi²ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³sxã³
 a²nũ²a² nũ³ka³txa² a²yo²ha³kxa¹ kõ³nha²nxa³sxã³
 kõ³nxe³ti³ kãĩ³te²li² sa²wa²sut1si¹jau³su²
 Txa²wã¹sũ³na² ã³hũ¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 Nxe³te²ju²hẽ³la².

8 Nxe³jau³jau¹xai²na² Txa²wã¹sũ³na²
 Yãu³ka³jxah¹la² ĩ³yau¹ũ³nhẽ³na³la².
 ĩ³yau¹ũ³nhẽ³ka³tu³ta¹ thĩ¹nai²li² yũ³ye²tãu³a²
 hai³txi³ Txa²wã¹sũ³na² wi¹lhin¹khai¹nxe³thĩ³na²
 ã³wih¹kĩ³ju³ta³nũ³a² yũ³kĩ³sxa³wa².

9 Nxe³jau³xai²na² sa²kxai³lu² ĩ³yau¹ũ³nhẽ³jau³xai²la¹wa².
 Nxe³sxã³ ka³yxuh³xa² a²ti³ha²yau³xa² tẽ³sxã³
 Txa²wã¹sũ³na² ã³hẽ¹kxan²ti³ Txa²wã¹sũ³na²
 sa²nẽn¹kxi²kxan²ti³ hai³txi³ txa²wã¹ẽ¹nãu³ai²na²
 sa²hau³kõ³tẽ³jut3sxa³wa².

10 Ju¹taĩ²na² sa²kxai³lu² yain³kxi²kĩ³ju³ta² so¹lxĩ³
 ĩ³na²kĩ³ju³ta² so¹lxĩ³ ã³nhxan³ka²ti²kĩ³ju³ta² so¹lxĩ³
 ĩ³yau¹ũ³nhẽ³jau³xai²la¹wa². Txa²wã¹nũ²khai³xa²
 so¹lxĩ³ sa²hau³kõ³t3jau³xai²la¹wa².
 Wa³nũt3jau³xa² wã²nã³ũ¹nhẽ³lxa³ta³lxa¹
 txa²wã¹yah³la²nãu³xu¹taĩ²na² nxe²
 kãĩ³ain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

11 Yxã¹ta¹ Kris²tu³jah¹la² wxã³taĩ¹ti²tu³wa².
 Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a¹ wã³nxĩn¹ti³
 ĩ³ye³ũ¹nhẽ³kxe³nũ³su² wxã³taĩ¹ti²tu³wa².

Nxe³hĩ¹nãn¹te²tu³ yen³kxa² wi¹kxa²
 ã³si³wxe³nũ¹nhẽ³tai¹ti²tu³wa². Jã²nxe³sxã³
 sxi²ha² o²la³kxi²nũ¹nhẽ³thĩ³nai²na² sa²kxai³lu²
 thĩ³nã³lxi²na³la². A²kxã³nxãn¹thĩ³nai³tã²
 a²nũ²a² hxi²ka² we¹thĩ³su² te²jai¹ti²tu³wa².
 Yuh³xai²nãn¹thĩ³su² te²jai¹ti²tu³wa².
 Yxãn¹ta¹ hĩ¹nai²nãn¹thĩ³nai²li² te²yãx1thĩ³su²
 ti³he¹xai¹nxa³lho³la². ã²la² wi¹thĩ³su² na³la².

12 Te²yã¹nxe³jut3su² Kris²tu³jah¹la² wxã³sxã³
 ã³wi¹hĩ¹na² thĩ¹na² wi¹khaix1thĩ³na² ã³wi¹hĩ¹na²
 hai³txi³ ka³yxuh³xa² a²ti³ha²yau³xa² ka³bri²ta²
 a²ti³ha²yau³su² ta³nxa² po¹na² wẽ³sa² a²ti³ha²yau³su²
 ta³nxa² a²nxe³jau³xa² tẽ³sxã³ ã³wih¹te²sxa³yu²hẽ³la².
 A²ti³ha²yau³xai²li² Txa²wã¹sũ³na² ã³hũ¹jau³nũ³su²
 nxa³wa². Nxe²nxa³ha²kxai³ a²ti³ha²yau³khai³xa²
 tẽ³nũ²la² Txa²wã¹sũ³na² ã³hũ²na³la². ã³hũ¹ha²kxai³
 ka³te³na² wi¹tãu³la³ ã³hũ¹nhẽ³ju³ta³nũ³a²
 hau³ko³ta³lun²na²hẽ³la².

13 Jã¹nxe³ju³kxai³lu² ka³yxuh³xa² a²ti³ha²yau³xa²
 ka³brit2su² ta³nxa² pon¹su² ta³nxa²
 a²ti³ha²yau³xa³ tẽ³sxã³ ã³wih¹nũ²la² Txa²wã¹sũ³na²
 ã³hũ¹te²ju²hẽ³la². Po¹na² wẽ³sa³ a²sĩ³na²
 ã³thũh²hxat3sãn²nũ²la² a²yã³nũ³ka² tẽ³nũ²la²
 a²nũ²a² ĩ²li³te²nãu³xa² Moi³se²ah³lu¹tai²na²
 wãn³txa² sa²yxoxo²ã³kxai²nãn²tu³ a²nxe³te²na²
 a²nũ²khai³xa² a²tai²na¹ nxa³txi³te²ju²hẽ³la².
 Nxe³kxai²nãn²tu³ a²yã³nũ³kai²li² tẽ³nũ²la²
 wxa²ne³sa²hẽ¹txai³te²ju²hẽ³la². A²nxe³ju³tai²li²
 o²la³kxi²nũh¹kxan²ti³ txa²wã¹nũ²ai²na² so¹lxi³
 ã³nhxan³ka²ti³te²ju²hẽ³la².

14 Nxe³kxi³te²ju²hẽ³la². Nxe³ki³kxa²
 ha³ta³nxãn²txi³ Kris²tu³jah¹la³ ya³lu²kxi²nũ¹nhẽ³lhĩ¹nai³tã²

a²ti³ha²yau³khai³xa² ã³nê¹na³ũ¹nhê³ta¹hxai²hê¹la².
A²nxe³jau³xai²li² ã²la² kâin² wã³nxĩn¹jau³xai²la¹wa².
Kris²tu³jah¹lain²txi³ wã²nxũh¹lxi³sxã³
ya³lu²kxi²nũ¹nhê³ta¹hxai²hê¹la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
txa²wã¹ê¹nãu³ai²na² au³txi³ e³kxi²nê³jau³xa²
kwa² toh³lxi² e³kxi²nha²sxã³ kwa²
o²la³kxi²ki³ju³ta³nũ³a² nxe³jau³xai²na²
yxo²ha³kxa¹ txa²wã¹ê¹nãu³ai²na² ã³nhxan³ka²ti³
nxe²na³la², Kris²tu³jah¹lo²kxai³lu² a²ti³ha²yau³xa²
ha³li³hxan³sxã³ya³lu²kxi²nũ¹nhê³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu² wxa²wa²su¹tũ¹nhê³na³la².
Nxe³te³na¹ Txa²wã¹sũ³na² ka³te³yah³la²
wi¹lhin¹sxã³sa²yxo²wet¹sxã³yxau²xai³ki³tã³la².

15 Kris²tu³jah¹la² hi²sen³kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na²
wãn³txa² tah²yau³xa² kãi³ũ¹nhê³jau³nũ³a²
sa²hau³ko³tũ¹nhê³jah¹lai²la¹wa². Nxũ¹nhê³lha²kxai³
a²nũ²a² ĩ²li³te²nãu³xa² Txa²wã¹sũ³na² ĩ²sxã³
so¹kxa² te²kxi³na¹xai²na² yen³kxa² wi¹te²a²
ũ³hũ¹nhê³tu¹wa². Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
tĩn³yau³xai³tã² a²wi¹lhĩ¹na² kãi³ũ¹nhê³jau³nũ³ai³tã²
sa²yxo²wet¹sxã³yxau³ki³tai¹ti²tu³wa². Nxe³tãu³a²
a²nũ²a² ya³lu²kxi²nũh¹jah¹la² Kris²tu³jah¹la²
yũ³na²hê³la². Yũ³hĩ¹nai³tã² kq³nxe³ti³
kãi³ki³ju³tai³tã²ne³wã²na³kxi²nê³na²hê³la².

16 Nxe³te²ju²hê³la². Kwa³jan³ta² nxe³te²ju²hê³la².
A²yen³kxi³khai³xa² sa²ha³la³ti²lho¹kxi³jau³nũ³a²
ũ³wha²li¹lhãn²te²ju²hê³la². Kxã³nãu³a¹
jah¹la² ũ³wha²li¹jah¹lai¹tã² ya³lu²kxai²nãn²tu³
hã²wxãn³txa³ nxe³hĩ¹na¹ ũ³wha²li¹jau³xai³tã² ĩ²sxã³
sa²hau³ko³te²ju²hê³la². Ka³te³na² yxau³tãu³a¹
ũ³wha²li¹jau³xai²li² ĩ²sxã³sa²hau³ko³te²sxa³yu²hê³la².

17 Yxān¹ta¹ ya³lu²hī¹na¹ wān³txa²
 ũ³wha²li¹jau³xai²na² wi¹lain³kxi²hĩ³nx2na³la².
 Hxi²kan¹jau³sa²hĩ³nx2na³la². Ka³te³na²
 yxau²xai³tāu³a²hai³txi³hxi²kan¹jau³sa²hĩ³nx2nxa³wa².

18 Jā¹nxe³ju³kxai³lu² Txa²wā¹sũ³na² wān³txa²
 tĩn³yau³xai³tā² sa²yo²ka²la¹hũ³nyhu¹kxi³jau³xai³tā²
 nxe³jau³xai²na² sa²kxai³lu² ka³yxuh³xa²
 a²ti³ha²yau³xa² tē³sān²nũ²la² Sũ³nu²kxai³lu²
 ũ³hũ¹ain¹ta¹hxai²hē¹la². Hā²wxān³txa³
 tĩn³yau³xa²kxai³lu² i³hxi²kat1si¹ta¹hxai²hē¹la².

19 Nxe³sxā³Moi³se²ah³lu¹ta²na²te²hi²sen³kxai³lu²
 tĩn³yau³xai³tā² kwa³na³nē³jau³xai³tā²
 i³yau¹ũ³ta¹hxai²hē¹la². I³sa³e² nũ³ka³txa²
 i³yau¹ũ¹jah¹lo²su² ta¹hxai²hē¹la². Nxe³te³lhxā³
 nxe³hī¹na¹ ka³yxuh³xa² a²ti³ha²yau³xa²
 tē³ta¹hxai²hē¹la². Po¹na² wē³sa² a²ti³ha²yau³xa²
 tē³i² ka³bri²ta² in³txa² a²ti³ha²yau³xa² tē³i²
 nxe³ta¹hxai²hē¹la². A²ti³ha²yau³xai²li² tē³nũ²la²
 i³yau³xa² tē³i² o³ve²a² a²wxe³txa² ũ³tāu³kxi²so¹sxā³
 ũ³he³het3sxā³ tē³i² i³so²pa²tũ³xa² es³pu²ma²
 hũ³tũ³xa² tē³i² nxe³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³nũ²la²
 ha³teh³nxā³nxa² tĩ³txā³nxai³tā² sa²kxai³lu²
 a²ti³ha²yau³xa² tē³sxā³ i³yi³sa²nēn¹kxi² ai²
 a²nũ²a²nāu³xai²na² a²yo²ha³kxa¹ a²ti³ha²yau³xai²li²
 tē³sxā³ i³yi³sa²nēn¹kxi²lā³i² nxe³ta¹hxai²hē¹la².

20 Nxe³te³na¹ e³kxi²te³nah¹lxī¹:

— Txa²wā¹sũ³na² wān³txa² tah²yau³xa²
 kãi³ũ¹nhē³jau³nũ³a² i³ye³kxi²nē³tai¹ti²tu³wi¹.
 Sa²yo²wet1si¹kĩ³jau³su² kwa³na³nē³tai¹ti²tu³wi¹.
 A²nxe³jau³jau¹xai²na² ya²la³tũ³ye²si¹jau³nũ³su²
 a²ti³ha²yau³xai²li² tē³a¹jau³xin³txi²
 i³yi³sa²nēn¹kxi²na¹li¹. Nxe³ye¹nx2ta¹wi¹.

Moi³se²ah³lu¹tai²na² nxe³ta¹hxai²hē¹la².
 21 Nxe³sxã³ sxi²ha² Moi³se²ah³lo²kxai³lu²
 a²ti³ha²yau³xai²li²tē³sxã³ĩ³yi³sa²nēn¹kxi²ta¹hxai²hē¹la².
 Te²yã¹nxe³sxã³ thĩ¹nai²na² yen³kxa²
 wxi²sxa³kxa² Txa²wã¹sũ³na² sa²nēn¹kxi²kxe³nũ³a²
 ĩ³yi³sa²nēn¹ta³kxi²nũn³ta¹hxai²hē¹la².

22 Āh¹jau³xai²na² nxe³te³nah¹lxi¹:

— Ya²la³tu³ yen³kxa² hã¹nxe³ti³xa¹ a²ti³ha²yau³xa²
 tē³sxã³ ã³nhxan³ka²ti³te²ju²hē³li¹. Te²yã¹nxe³sxã³
 a²ti³ha²yau³xa² ha³li³ã¹sxã³ ya³lu²kxi²nē³sãn²nũ²la²
 nxe³hĩ¹na² so¹lxi³ txa²wã¹ko³nxe³ti³
 kã³ki³ju³ta² sa²wa³su³tũ¹nhē³te²ju²hē³li¹.
 Kwa³na³nē³jau³xu¹tai²li² nxe³nē³ta¹hxai²hē¹la².

Ko³nxe³ti³ kã³ki³kxa² a²wah³yu³ta²
 ũ³yho³hi²kxi²nũ¹nhē³jau³su²

23 Oh³nãu³nũ¹ka³na¹ so¹lxi³ yen³kxa²
 si³yxau³ka³khai³te²a²yũ²na³la². Yuh³xai²nãn¹te²a²
 yen³kxa² a²si³yxau³te²su² te²sxa³yu²hē³la².
 Hã¹sxã³ a²si³yxau³te²hũ³na³la². Nxe³sxã³
 a²si³yxau³te²sxa³ha²kxai³ ka³yxuh³xa²
 a²ti³ha²yau³xa² tē³sxã³ ã³nhxan³ka²ti³te²ju²hē³la².
 Yxãn¹ta¹ oh³xai²nãn¹te²yen³kxa² ã³lxi³ha²kxai³
 ka³yxuh³xa² a²ti³ha²yau³la³ hxi²kan¹txi³
 ã³nhxan³ka³ti³te²sxa³yu²hē³la².

24 Jã¹nxe³ju³kxai³lu² Kris²tu³jah¹la² sa²kxai³lu²
 sxi²ha²wã³nxĩn¹thĩ³na² a²nũ²a²hxi²ka²wet¹thĩ³na²
 hai³txi³ã³wih¹ta¹hxai²nxa³hē¹la². Nxe³thĩ³nai²na²
 hã¹sxã³ wã³nxĩn¹thĩ³nhũ³na³la². Yxãn¹ta¹
 oh³nãu³nũ¹ka³na¹ Txa²wã¹sũ³na² yxau³ko³xa²
 ã³wih¹ta¹hxai²hē¹la². Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a¹
 ĩ³ye³ũ¹nhē³kxe³su²kã³ũ¹nhē³na³la².

25 Ju³te²a² nũ³ka³txa² a²wã³nxĩn¹te²
 si³yxau³jah¹la² Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a²
 a²nũ²a² i³ye³ũ¹nhẽ³jah¹la² nxe³te²a²
 sa²kxai³lu² kwẽ³kxa² hãi¹nxe³ti³xa¹ a³lan²ta²
 ye³ka³na³ka³nat3sxã³ sxi²ha² wi¹thi³na²
 ã³wih¹to³te²ju²hẽ³la². Ka³yxuh³xa² a²ti³ha²yau³xa²
 tẽ³sxã³ ã³wih¹to³te²ju²hẽ³la². Kwẽ³kxa² yxo²ha³kxa¹
 ã³wih²xai³te²ju²hẽ³la². Nxe³yãn¹ta¹ Kris²tu³jah¹la²
 hai³txi³ ju¹ta² yã¹nxe³kãi³ti³he¹xai¹nxa³wa².
 A²ti³ha²yau³khai³xa² ye³ka³lxa¹txi³ ha³li³hxa³sxã³
 ya³lu²kxi²nũ¹nhẽ³lxa³hẽ³la². Ye³ka³na³ka³nat3sxã³
 ya³lu²kxi²nũ¹nhẽ³na²hẽ³la².

26 Yxãn¹ta¹ ye³ka³na³ka³nat3sxã³
 ya³lu²kxi²nũ¹nhẽ³lxa³ke³la³te²kxai³ txa²wã¹ha³lo²a²
 i³yũ¹thi¹nãn¹te²tu³ Kris²tu³jah¹la² sa²kxai³lu²
 ye³ka³lxa¹txi³ khãuh³lxa³txi³ha²to³hĩ³nx2na³la².
 Yxãn¹ta¹ ti³he¹nx2nxa³wa² Txa²wã¹ha³lo²a²
 hxa³nã³ju³ta³nũ³a² yxau³son³na³la². Yãn³ta²
 hxa³nxa³ta³lxa¹ wxã³kxi²nẽ³na²hẽ³la².
 Ye³ka³na³ka³nat3sxã³ wxã³kxi²nẽ³na²hẽ³la².
 Wxã³sxã³ ya²lu¹kxi²nũ¹nhẽ³na²hẽ³la².
 Txa²wã¹ko³nxe³ti³kãi³kĩ³ju³ta² ã³wa²sut1si¹nhẽ³jau³su²
 nxe³nũ¹nhẽ³na²hẽ³la².

27 A²nũ²su² ka³tẽn³su² hin¹sãn²nũ²la²
 ye³ka³na³ka³nat3sxã³ yah³lon¹sxã³
 ya³lu²ju³ta²nũ³su² yũ³kĩ³te²ju²hẽ³la². Hã²wxãn³txa³
 kãi³kĩ³ju³ta² wah³nũ³a² a³ya³ti²nẽ³tu¹wa².
 Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³su² i³yĩ¹li²nẽ³tu¹wa².
 Wi¹lhin¹ta³nxa² ko³txi³hin¹ta³nxa² kãi³kĩ³kxa²
 yã¹nxe³sxã³ i³yĩ¹li²nẽ³tu¹wa².

28 Te²yã¹nxe³jut3su² Kris²tu³jah¹la²
 sa²kxai³lu² ye³ka³na³ka³nat3sxã³ so¹lxi³

ya²lu²kxi²nē³na²hē³la². A²nũ²a²
 a²yo²ha³kxa¹ txa²wã¹kõ³nxe³ti³ kã³ki³ju³ta²
 a²wah³yu³ta² ũ³yho³hi²ta³lun²si¹jau³nũ³a²
 ya³lu²kxi²nē³na²hē³la². Hã²wxã³txa³
 wã³li²ye¹nx²tu¹wa². Wa³li²ye¹nx²a²kxai²nãn²tu³
 hai³txi³ ya²lu²kxi²nē³na²hē³ jã¹nxe³sxã³
 ya³lu²kxi²nē³lxa³lho³la². Yxã¹ta¹ a²nũ²a²
 i²li³te²nãu³xa² wã³li²ju³ta³nũ³a² wah³nxe³te²su²
 te²an²tu³ sa¹so¹nē³tu¹wa². A²ka³tẽ³na²
 wi¹tãu³lo³ti³hi¹tẽ³tu¹wa².

10

1 Nxe³ha²kxai³la¹ Txa²wã¹sũ³na² wãn³txu¹tai²na²
 sa²yo²we¹ta¹nhxai²jau³xai³tã² yen³kxa²
 ya²la³tu³kxa² wã²nã³ũ¹nhē³kxi³nũ³su²
 nxe³jau³xai²la¹wa². Ka³tẽ³na² oh³xai²nãn¹jau³sxa³wa².
 Hã¹nxe³kxe³hũ³nhĩ³nx²na³la². Wãn³txa²
 ya²la³tu³jau³xa² a³la³kxi² ta³lu²nai¹nx²a³hē³la².
 A²nxe³jau¹xai²na² sa²kxai³lu² nxe²i³yau¹ũ¹nhē³na³la².
 ĩ³yau¹ũ¹nhē³te³nah¹lx¹:

— Ka³yxuh³xa² wi¹te²a² ĩ³ya²lut¹sãn²nũ²la²
 tẽ³nũ²la² Txa²wã¹sũ³na² ũ³hũ¹jah³lx¹hē¹li¹.
 Kwẽ³kxa² hã¹nxe³ti³xa¹ ũ³hũ²xai³jah¹lx¹to³hē¹li¹.
 Nxe³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³jau³su² kxan²ti³
 hai³txi³ jau³jau¹xu¹tai²na² sa²kxai³lu² hxi²kan¹txi³
 ĩ³wi¹ti³hi¹tẽ³lxa³lho³la². A²nũ²a² ĩ²li³te²nãu³a²:

— Txa²wã¹sũ³na² ã³tĩ³a¹tũ¹xã¹. Nxe³kxan²ti³
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txu¹tai²na² a³la³kxi²
 ta³lu²nai¹nx²a³jau³xu¹tai²na² ĩ³wi¹ti³hi¹tẽ³lxa³lho³la².

2 Nxe³yãn¹ta¹ Txa²wã¹sũ³na² wãn³txu¹tai²na²
 a²nũ²a² ĩ³wi¹ti³hi¹ke³la³te²kxai³ Txa²wã¹sũ³na²

ã³tĩ³te²a² sa²kxai³lu² a²kõ³nx³e³ti³ kã³ju³ta²
ã³wa²su¹tũ¹hĩ³nx²na³la². Nxe³sxã³:

— Te²yã¹nx³e² kõ³nx³e³ti³ kã³a¹ju³ta²
wãix³ti³nha²sa²nxa³nha¹. Nxe³hĩ³nx²na³la².
Nxe³sxã³ ka³yxuh³xa² a²ti³ha²yau³xa²
Txa²wã¹sũ³na² ã³hũ¹hxai²kxai³ jã¹nx³e³hĩ³nx²nxa³la².
Ã³wa²su¹thĩ³nx²na³la².

3 Nxe³yã¹ta¹ kwẽ³kxa² hã¹nx³e³ti³xa¹
ka³yxuh³xa² a²ti³ha²yau³xa² tẽ³nũ²la² Txa²wã¹sũ³na²
ũ³hũ¹to³tãu³a¹ kõ³nx³e³ti³ kã³ju³tai³tã²
sa²wa²lho¹xi²sxã³ ain³kxa²xai³hĩ³nx²na³la².

4 Nxe³ha²kxai³ hai³txi³ po¹na² in³txa²
a²ti³ha²yau³su² ta³nxa² ka³bri²ta² in³txa²
a²ti³ha²yau³su² ta³nxa² nxe³jau¹xai²li² tẽ³sxã³
Txa²wã¹sũ³na² ã³hũ²xai³kxan²ti³ kõ³nx³e³ti³
kã³ki³ju³ta² ã³wa²su¹tẽ³lxa³wa².

5 Nxa²ha¹te¹ Kris²tu³jah¹la² a²kan³sxã³
wxã³hĩ¹nu¹tai²na² Kris²tu³jah¹lo²kxai³lu²
ĩ³ye³kxi²na²hẽ³la². Txa²wã¹sũ³na²
ain³kxi²te³nah¹lxi¹:

— Yen³kxa² yuh³xai²nã¹tũ³ka³txa² ã³hũ¹nxain¹kxa²
ten³nxa²nxa³ha²kxai³ ka³yxuh³xa²
a²ti³ha²yau³xa² ã³hũ¹nxain¹kxa²
ten³nxa²nxa³ha²kxai³ nxe¹lxi¹. Nxe³yã¹ta¹
yuh³xai²nã¹te²su² te²na² a²nũ²khai³xa²
ũ³hũ¹san¹kxe³nũ³a² ãu¹la³kxi²sa¹nhẽ³li¹.

6 Txah³lxa³kxa³txa² a²ne³ka³na²nhãu³a² ka³yxuh³xa²
sĩ³na² ã³thũ²hxa³tũ¹nxain¹kxe³su²
ĩ³ka³li³kxi²sa²nxa³lxi¹. Te²yã¹nx³e³sxã³
a²kõ³nx³e³ti³ kã³ain¹kxa² ã³wa²sut¹sa²si¹hain¹jau³nũ³su²
ka³yxuh³xa² a²ti³ha²yau³xa² ã³hũ¹sain¹kxe³su²
ĩ³ka³li³kxi²sa²nxa³lxi¹.

7 Nxēn²nxa³ha²kxai³ĩ³wa²lũ³xi³na¹te³nah¹lxi¹:
 — Sũ³na² nxe³txi¹. Ten³nxa²kxe³nũ³su²
 kãi³te³lhxã³ wxã³na¹nhai¹. Wãn³txa²
 au³hxain²jau³yai¹tã² wã²nã³ũ¹san¹jau³nu³ai³tã²
 kãi³te³lhxã³ wxã³na¹nhai¹.
 Kris²tu³jah¹la² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

8 A²wi¹lhĩ¹nãn¹jau³xa²:

— Yen³kxa² yuh³xai²nãn¹tũ³ka³txa²
 ũ³hũ¹nxain¹kxe³su² ta³nxa² ka³yuh³xa²
 a²ti³ha²yau³xa² ũ³hũ¹nxain¹kxe³su² ta³nxa²
 txah³lxa³kxa³txa² a²ne³ka³na²nhã³a²
 ka³yuh³xa² sĩ³na² ũ³thũ²hxa³tũ¹nxain¹kxe³su²
 ta³nxa² a²ko³nxe³ti³ kãi³ain¹kxa²
 ã³wa²sut¹lsa²si¹hain¹jau³nũ³su² ka³yuh³xa²
 a²ti³ha²yau³xa² ũ³hũ¹sain¹kxe³su² ta³nxa²
 nxe³jau³xu¹ta²na² yxo²ha³kxa¹ ten³nxa²nxa³ha²kxai³
 ĩ³ka³lih³nxã²nxa³ha²kxai³ nxe³nxãn²ta¹.
 Nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³jau³jau¹xai²na²
 Txa²wã¹sũ³na² a²wãn³txu¹ta²na²
 nxe² au³nẽ³jau³xu¹ta²na² wain³txi³
 sa²yxo²we¹thxa³kxan²ti³ ĩ³ka³lih³ta¹hxai²nxa³hẽ¹la².

9 Ā³ta³lo³hẽ¹jau³xai²na²sa¹:

— Ten³nxa²kxe³nũ³su² kãi³te³lhxã³
 wxã³na¹nhai¹. Nxe³jau³xai²li² ã³ta³lo³hẽ²ti²sxã³
 e³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe²e³kxi²sxã³
 Txa²wã¹sũ³na² sa²kxai³lu² a²wi¹lhĩ¹na²
 ũ³hũ²xai³kxa² a²wẽ³ta³ te²lxi³ Kris²tu³jah¹la²
 ya³lu²kxi²nẽ³ju³ta² ã³wẽ³not³sxã³ ne³ka²ta¹
 wxe²na³la².

10

Nxe³ju³ta²li² Txa²wã¹sũ³na²
 a²ten³jut³su² na³la². Nxe³kxe³su² Je³su²
 Kris²tu³jah¹la² sa²yxo²we¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 Sa²yxo²we¹ju³tan¹te²kxa³yã³lhu² txa²wã¹ko³nxe³ti³

kāi³ki³ju³ta² ā³wa²su¹tē³na³la². Kris²tu³jah¹la²nū²khai³xa²
ye³ka³na³ka³nat3sxā³ya³lu²kxi²nū¹nhē³hī¹nān¹te²tū³
txa²wā¹ko³nxe³ti³ kāi³ki³ju³ta² ā³wa²su¹tē³na³la².

11 Nxa²ha¹te¹ Txa²wā¹sū³na² yen³nāu³a²
a²nū²a² wā³nxīn¹ti³ ī³ye³ūh¹te²nāu³xai²na²
sa²kxai³lu² a³lan²ta² hāi¹nxe³ti³xa¹ sxi²ha²
yuh³xan¹thī³na² ā³wih¹sxā³ a²wa³ka³li³lo³kxe³su²
o²la³kxai¹nhxai²na²hē³la². Ka³yxuh³xa²
a²ti³ha²yau³xa² tē³sxā³ Txa²wā¹sū³na² ū³hū¹kxe³su²
o²la³kxain¹to³hxai²na²hē³la². Nxe³yān¹ta¹
a²nū²a² ko³nxe³ti³ kāi³kxa² ā³wa²su¹jut3su²
nxe³te²sxa³yu²hē³la².

12 Hxi²kan¹te²sxa³kxan²ti³nu¹ Je³su²
Kris²tu³jah¹la² hi²sen³kxai³lu² ye³ka³na³ka³nat3sxā³
ya³lu²kxi²nū¹nhē³lhī¹nān¹te²tū³ ko³nxe³ti³
kāi³ki³ju³ta² a²wah³yut3su² ā³wa²su¹tā³la².
A²nxe³jah¹la² Txa²wā¹sū³na² a²wi¹tāu³a²
ā³wxe³ya³ha²kxai³ a²wa³li³kha³lah³lo²lon³ya³ta¹hxai²hē¹la².

13 Nxe³hī¹nān¹te²tū³ hāi¹sxā³ yxau³sxā³
wah³nxe³ta¹hxai²hē¹la². Wah³nxe³te³nah¹lxī¹,
Txa²wā¹sū³nu²su² te²kxai³lu² Kris²tu³jah¹la²
a²ko¹ko¹nū³ka³txa² sa²yo²wet1si¹hain¹ju³ta³nū³su²
wah³nxe³ta¹hxai²hē¹la².

14 Jā¹nxe³sxā³ ye³ka³na³ka³nat3sxā³
ya³lu²kxi²nū¹nhē³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² a²nū²ai²na²
ko³nxe³ti³ kāi³ju³ta² ā³wa²su¹te²nāu³xai²na²
sa²kxai³lu² Txa²wā¹sū³na² yen³nāu³a¹
ī³wi¹ti³hit1sa²tē³ain¹na³la².

15 Nxe³ju³tai²na² sa²kxai³lu² Txa²wā¹sū³na²
Yāu³ka³jxah¹la² te²yā¹nxe³kxe³hū³jau³xa²
e³kxi²nūn³ta¹hxai²hē¹la². A²wi¹lhī¹nān¹jau³xa²
nxe³te³nah¹lxī¹:

16 — Kxã³nãu³a¹ wi¹kãi³ũ¹hai¹na¹ju³ta³nũ³a²
 i³ye³yo²ka²la¹hũ³nyhu¹kxi³jau³nũ³a²
 nxe³te³nah¹lxi¹, Sũ³nu²na¹xai²na²
 nxe²e³kxai¹na¹te³nah¹lxi¹: “Tũ¹ka³txai²na²
 a²ne³nxẽ³nai²na² i³kwa³na³ai¹na¹jau³xa²
 ã³wih¹tu¹wi¹. A²ẽ¹nãu³ai²na² Txa²wãn³txa²
 tah²yau³nũ³a² ũ³wha²li¹la³kxi²na¹tu¹wi¹.”
 Txa²wã¹sũ³na² nxe³ta¹hxai²hẽ¹li¹.

Txa²wã¹sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

17 ã³ta³lo³hẽ¹txi³sxã³ ãh¹e³kxi²te³nah¹lxi¹:

— Kõ³nxe³ti³ kãi³ain¹jut3su² ha²kxai³
 sa²yo²ã³sain¹jut3su² ha²kxai³ ne³wã²na³a¹tu¹wi¹.
 Nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

18 Jã¹nxe³jut3su² kõ³nxe³ti³ kãi³ki³ju³ta²
 a²yo³ha² ã²la² ũ³yo³hi²ki³sa²kxai³ ãh¹lxi³sxã³
 ũ³yo³hi²xi²ju³ta³nũ³a² yũ³te²sxa³yu²hẽ³la².

Txa²wã¹sũ³na² ã³tĩ³kxi²ki³jau³su²

19 Nxe³ha²kxai³lu¹ txa²wã³tã³yah³lxi¹lxa².
 Nxe³ha²kxai³ Je³su²jah³lai¹tã² ya³lu²kxi²nẽ³lha²kxai³
 a²ti³ha²yau³xa² ha³li³hxan³nũ¹nhẽ³lha²kxai³
 ã³wa²sut1sxã³yxau³ki³tã³la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
 nxe³hĩ¹nãn¹te²tu³ hxi²kan¹txi³ Sũ³na²
 e³kxi²to³ki³tã³la².

20 Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a²
 i³ye³ũ¹nhẽ³tũ³ka³txa² a²si³yxau³jah¹lai²na²
 so¹lxi³ thi¹nai²na² wi¹khaix1thĩ³na²
 ã³wih¹to³te²ju²hẽ³la². Wã²la² ũ³tĩ¹kxi²ka³lo³a²
 ã³ha³nãut1sxã³ ã³wih¹to³te²ju²hẽ³la², Sũ³na²
 i³ye³kxi²te³lha³ka³. Nxe³kxa² ha³tih³xan²tu³
 txa²wã¹ki³na¹xai²na² sa²kxai³lu² Je³su²jah³la²
 ya³lu²kxi²nẽ³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² hxi²kan¹txi³
 Sũ³na² i³ye³kxi²to³ki³tã³la². Je³su²jah³lo²kxai³lu²

ka³ten³ti³ yxau²sa²tē³jah¹lo²su² na³la². Tīh³na²
wi¹tīh³na² Sū³na² ā³tī³ki³tīh³na² yā¹nxe³te²la¹wa².
Nxe³te²la³ha²kxai³ ī²li³tāu³a¹ Sū³nai²li² hxi²kan¹txi³
ī³ye³kxi²to³ki³tā³la².

21 Wā³nxīn¹ta² Si³yxau³jah¹la² Txa²wā¹sū³na²
yen³nāu³a² a²nū²a² wā³nxīn¹ti³
ī³ye³ū¹nhē³jah¹lan²tu³ hxi²kan¹khaix¹jah¹lai²la¹wa².

22 Jā¹nxe³jut³su² Txa²wā¹sū³na² yen³nāu³a¹
ā³tī³a³sah¹lxi³wxa². Txa²wā¹ē¹nāu³a² au³txi³
Txa²wā¹sū³na² wain³txi³ ī²nyha¹ya³sah¹lxi³wxa².
Nū³kxūn³sxā³ yxo²ī²a³sah¹lxi³wxa². Au³txi³
a³la³kxi²nha²ki³jau³xa² kō³nxe³ti³ kāi³ki³ju³ta²
ā³wa²sut¹sxā³ yxau³a³sah¹lxi³wxa². Ī³yau³xa² tē³sxā³
wxa²ho³kxi²nha²ki³kxai²nān²tu³ txa²wā¹nū²ai²na²
whāi²na¹ wi¹lhan³kxi²nha²ki³te²ju²hē³la².
Nxe³kxa² yā¹nxe³kxe³hū³sxā³ Sū³na² wān³txa²
sa²yxo²we¹ki³kxai²nān²tu³ txa²wā¹ē¹nāu³ai²na²
wi¹lhau³ko³tē³tu¹wa².

23 Txa²wā¹sū³nu²su² te²kxai³lu²
kāi³ū¹nhē³ju³ta³nū³a² au³ū¹nhē³tai¹ti²tu³wa².
Nxe³jau³xai³tā² ya²la³tu³ kāi³ū¹nhē³tu¹wa².
Yxo²ī²ki³jau³xai²la¹wa². A²nxe³sxā³
nxū²kwai³lxū¹sxā³ wah³nxe³a³sah¹lxi³wxa².

24 Te²yā¹nxe³sxā³ wi¹kāi³ūh¹nyhu¹a³sah¹lxi³wxa².
A³lxi²waun¹nyhu¹a³sah¹lxi³wxa². Ju¹tai²na² ā²la²
kāi²non³sxā³ī³nxū²kwai³lxū¹waun¹nyhu¹a³sah¹lxi³wxa².

25 Ī³nxū²kwai³lxū¹waun¹nyhu¹te³lhxā³
ā³yā³nū²kxi²yah³lxi³hxain¹tai¹ti²tu³wa².
Nxe³yah¹lxi¹nha²kxai³ a²nū²a² wxa²ha³tih³nāu³a²
ju¹tai²li²ā³na¹ain¹tai¹ti²tu³wa². Jā¹nxe³a³sah¹lxi³txa³hē¹la².
Txa²wā¹hxi²kan¹jah¹la² a³ka³nxī²sxā³ wā³li²ju³ta²

yxau³son³na³la². Wā³li²kxai²nān²tū³
 ko³nxe³ti³ kâi³tā³nxa² wi¹lhin¹sxā³ kâi³tā³nxa²
 nxe³kī³ju³ta² a³ya³txi²nē³tu¹wa². Nxe³ha²kxai³
 i³nxū²kwai³lxū¹txi³nyhu¹ah³lxi³hxain¹kxai³ jā¹nxe²
 ā²la² kâi²non³sxā³ kâi³nyhu¹a³sah¹lxi³hē¹la².

26 Nxa²ha¹te¹:

— Je³su²jah¹lai²na² wān³txa² i²a¹xā¹. Nxe³na¹ta¹
 sa²yo²wet¹sa²nxa³nha¹. Ko³nxe³ti³ kâi³hxai²na¹kxai³
 jā¹nxa¹tū¹xā¹. Nxe³kī³kxai²nān²tū³ hai³txi³
 ko³nxe³ti³ kâi³kī³ju³ta² sa²wa²su¹tū¹nhē³ju³ta³nū³a²
 yū²nxa³lho³la².

27 Nxe³yān¹ta¹ wxā³ju³ta²nū³a²
 yuh³lxi³si¹nhē³tu¹wa². Ko³nxe³ti³
 i³yī¹li²nhē³ju³ta³nū³a² so¹lxi³ yū³nē³tu¹wa².
 Nxe³sān²ka³tu³ ha³nxe² i³tho³xa²
 Txa²wā¹sū³na² hi²sen³su² a²ko¹ko¹nū³ka³txa²
 i³hxan³si¹hain¹ju³ta³nū³a² we³ta¹hxai²hē¹la².
 I³hxan³yain¹tu¹wa², Txa²wā¹sū³na² hxi²ka²sa³.
 Te²yā³nxe³ju³ta² ko³nxe³ti³ i³yī¹li²nhē³kxai²nān²tū³
 te²yā¹nxe² i³lhxan³nē³lha³ta²wa².

28 Nxe³hxai²na²hē³la². Moi³se²ah³lu¹tai²na²
 kwa³na³jau³xu¹tai²na² sa²yo²ā³te²u¹tai²na²
 ko³nxe³ti³ i³yī¹li²hxai²na²hē³la². Ko³nxe³ti³
 i³yī¹li²nū²la² wxāi³ti²ye²kxai²nān²tū³ a²nū²a² ha¹li¹
 tā³nxa² ha¹li¹ ka³na³ki¹ tā³nxa² te²yā¹nxe² ko³nxe³ti³
 i³yī¹li²nyhah¹lxi³kxai²nān²tū³ i³ya²lut¹ju³ta³nū³a²
 i³yī¹li²yah³lxi³hxai²na²hē³la².

29 Te²yā¹nxe³kxe³hū³nxe² a²nū²a² Txa²wā¹sū³na²
 Ta²ha² ti³ka³la³kxi³hū³nxe² sa²yo²ā³kxai²nān²tū³
 ā²la² kâi²non³sxā³ wxāix³ti³yut³sa²hī³nx²na³la².

— Kris²tu³jah¹lai²na²

a²ti³ha²yau³xa²

ha³li³hxa³sxã³ ya³lu²kxi²ju³tai³tã²
 kwa²hã¹nx²na³na¹. Hai³txi³ txa²wã¹ẽ¹nai²na²
 sa²wa³su³tũ¹nhẽ³lxa³lho³na¹. Nxe³kxai²nãn²tu³
 ã²la² kã²non³sxã³ wxãix3ti³nha²hĩ³nx²na³la².
 A²nũ²a² Txa²wã¹sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la²
 wi¹lhin¹sxã³ ĩ²nẽ³jah¹lai²na² ko³nxe³ti³hit¹sxã³
 ĩ³yĩ¹li²kxai²nãn²tu³ ã³wxãix3txi³yut3su² ã²la²
 kã²no³nhĩ³nx²na³la².

30 Nxe³ha²kxai³ Txa²wã¹sũ³na² wãn³txu¹tai²na²
 nxe³te³nah¹lxi¹:

— Txi²na² so¹lxi³ ha³lo²a² ko³nxe³ju³ta³lo³kxe³su²
 ĩ³wa³lxĩ³nha²sxã³ ũ³yho³hi²jah¹lo²sa¹wi¹.
 Te²yã¹nxe³jau³xa²sa¹:

— Txa²wã¹sũ³nu²na¹xai²na² so¹lxi³
 a²nũ²a²nãu³xa² kã³ain¹kxa² wi¹ta³nxa²
 ko³nxe³ta³nxa² a³ya³ti³jah¹lo²sa¹i¹. Txa²wã¹sũ³na²
 nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³jah¹lai²li² txa²wã¹ẽ¹nãu³a²
 a³la³kxi²ki³jah¹lai²la¹wa².

31 Jã¹nxe³jut3su² ko³nxe³ti³ kã³ki³kxe³nũ³su²
 Txa²wã¹sũ³na² ka³ten³jah¹la² hxi²ka²
 wa³ka³ton³nẽ³kxai²nãn²tu³ o²khaix1nxe³nẽ³ju³tai²la¹wa².

32 Nxa²ha¹te¹ kxã³nxa² he¹yah³lxin¹ju³tai³tã²
 sa²wa²lho¹xi²sxã³ ain³kxi¹xi²nha¹jxah³lxĩ³hẽ¹la².
 Nxe³hĩ¹nai³tã² Je³su²jah³lai²na² wãn³txa²
 yxo²ĩ²ah³lxin¹tai¹ti²tu³wa². Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
 Je³su²jah³lai²na² wãn³txa² sa²yxo²ã³te²nãu³xa²
 kãin² khãuh³lxa³ti³nx2tain¹tai¹ti²tu³wa².
 Nxe³nx2tain¹kxan²ti³ Je³su²jah³lai²na² wãn³txa²
 ã³na¹yah³lxĩ³ta¹hxa³nhẽ¹la².

33 Wxa²ha³tih³ĩ³nxa² ko³nxe³te²lo³nx2tai¹nha²kxai³
 a²nũ²a²nãu³xai²na² yen³nãu³a¹ ko³nxe³ti³
 kãĩ³ũ¹nx2tai¹nha²kxai³ nxe³nx2tain¹tai¹ti²tu³wa².

Ãh¹ wxa²ha³tih³ ã³nxai²na² khãuh³nxe³nxain¹ju³ta³
so¹nũ¹nx2tain¹sxã³kwa²wa³ka³ti³lon³nxe³nx2tain¹ta¹hẽ¹la²,
Je³su²jah³lai²na²wãn³txa²sa²yxo²we¹jah³lxi¹nha²kxai³la².

34 Sxi²ha² kan²thĩ³na² wxa²nũ³ka³txa²
ũ³tĩ¹kxi²nx2tain¹kxai²nãn²tu³ ã³sxã³
ã³nxũ²kwai³lxũ¹nain¹yah¹lxi³ta¹hi¹nhẽ¹la².
Wxa²yen³kxi³khai³xa² nũ³kxũn³sxã³
so¹kxi¹nx2tain¹kan²ti³ wxa²ẽ¹nãu³ai²na²
hãu²non³sxã³ yxau²sa²tẽ³yah³lxi³ta¹hi¹nhẽ¹la².
Nxe³sxã³ wxa²ẽ¹nãn¹jau³kxai³lu¹:

— Oh³nãu³nũ¹ka³na¹ yen³kxa² ã²la² wi¹kxa²
yũ³sa³tũ¹xã¹, Txa²wã¹sũ³na² hxi²ka²su¹. Hai³txi³
kho³nhxan³nxa³lho³na¹. Nxe³yah³lxi³ta¹hi¹nhẽ¹la².

35 Nxe³yah³lxi¹nha²kxai³ nxũ²kwai³lxũ¹txi³
yxau²xai³jah¹lxi³hẽ¹la². Kxã¹nãu³a¹
Txa²wã¹sũ³na² hxi²ki³kxai³lu² yen³kxa² wi¹kxa²
ũ³yho³hi¹nx2ti³tu¹wa².

36 Ya³nãn³ta³ki²la²sxã³ wahx³nxe³jah³lxi³hẽ¹la².
Nxe³sxã³ Txa²wã¹sũ³na² a²ten³ju³ta²
sa²yxo²we¹jah¹lxi³hẽ¹la². Nxe³yah³lxin¹kxai²nãn²tu³
yen³kxi³nũ³a² au³ũ¹nx2ti³jau³xai³tã²
ũ³hũ¹nx2ti³tu¹wa², Txa²wã¹sũ³na²sa³.

37 Txa²wã¹sũ³na² ã³wha²li¹txã³nxa²
nxe³te³nah¹lxi¹:

— Jũ¹nxe² yan¹nãu³a¹ jah¹la² wxã³ju³ta²nũ³a²
au³ũ¹nx2ta¹jah¹la² ya²la³tu³ wxã³tu¹wi¹.
Hai³txi³kxãn³su²nxa³lho³li¹.

38 Nxe³yãn¹ta¹ txa²sa³wi³ha³lxi³khai³xa²
yxo²ĩ²sain¹tu¹wi¹. Yxo²ĩ²sai¹nha²kxai³
ka³ten³su² yxau²xai³lain¹tu¹wi¹.
Yxãn¹ta¹ a²nũ²a² ã²li³te²a²

sa²yo²ã³sain¹sxã³ ã³wa³li²kxai²nãn²tu³
 i³ka³li³kxi²sah¹lxan³tho³li¹.
 Txa²wã¹sũ³na²ũ³wha²li¹txã³nxa²nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².
 39 Nxa²ha¹te¹txa²wã¹xai²na²te²yã¹nxe³ki³sxa³wa².
 Hai³txi³ txa²wã¹si³yon³nãu³a² i²sxã³
 sa²si³wa²nha²ki³sxa³lho³la². Yxã¹ta¹
 sa²si³wa²nha²ki³kxai²nãn²tu³ txa²wã¹ẽ¹nãu³ai²na²
 khon³hxan³kxi²nẽ³lha³ta²wa². Yxã¹ta¹
 hai³txi³ nxe³ki³sxa³wa². Yxo²i²ki³tã³la².
 Nxe³ki³sa²kxai³ txa²wã¹ẽ¹nãu³ai²na² sa²hau³kot³sxã³
 yxau³ya³nhẽ³na³la².

11

Txa²wã¹sũ³na² yxo²i²ki³jau³su²

1 Txa²wã¹sũ³na² yxo²i²ki³kxai²nãn²tu³ ha³lo²a²
 wah³nxe³ki³kxe³khai³nũ³a² ya²la³tu³ wxã³tu¹wa².
 Nxe³sxã³ yen³kxi³khai³xa² i²ki³sxa³kxan²ti³:

— Yen³kxi³khai³xai²li² ya²la³tu³tã³na¹.
 Nxe³hĩ³ki³tã³la².

2 Txa²wã¹si³yah³la²nãu³xu¹tai²na² sa²kxai³lu²
 Txa²wã¹sũ³na² yxo²i²ai¹nha²kxai³ Txa²wã¹sũ³na²
 hi²sen³kxai³lu² wi¹lhin¹sxã³ i²kxain¹ta¹hxai²hẽ¹la².

3 A²wi¹lhĩ¹nu¹tai²na² Txa²wã¹sũ³nu²su²
 te²kxai³lu² hã¹sxã³ i³ye³ka³tu³ txa²wã¹ha³lo²ai²na²
 i³yũ¹ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³kxe³su² Txa²wã¹sũ³na²
 yxo²i²ki³sa²kxai³ ã³ne³wxe³ki³tã³la². Nxe³sxã³
 yen³kxa² i²ki³kxa² he³la³kxa² tẽ³sxã³ yu³tã³xa²
 we¹ta¹hxai²nxa³hẽ¹la². Hã¹sxã³ a²wãn³txa²
 i³ye³hĩ¹na¹ i³yũ¹ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³ju³tai²li²
 yxo²i²ki³tã³la².

4 Nxa²ha¹te¹ A³be²lah³lu¹tai²na² Txa²wã¹sũ³na²
 wãn³txa² yxo²i²ha²kxai³ yen³kxa² tẽ³sxã³

Txa²wā¹sũ³na² ũ³hũ¹ta¹hxai²hē¹la².
 Ka³ĩ²ah³lu¹tai²na² yen³kxa² tē³sxã³ Txa²wā¹sũ³na²
 ũ³hũ¹nũn³ta¹hxai²hē¹la². Yxãn¹ta¹ Txa²wā¹sũ³na²
 yxo²ĩ²ta¹hxai²nxa³hē¹la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
 Txa²wā¹sũ³na² yen³nãu³a¹:

— A³be²lah³lai²na² yen³kxa² ã²la² wi¹na³na¹.
 Yxo²ĩ²sai¹nha²kxai³ wi¹lhin¹te²lo³txa¹xã¹. Yen³kxa²
 ũ³hũ¹sa³kxa² wi¹lĩ³li²na¹xã¹. Txa²wā¹sũ³na²
 nxe³ta¹hxai²hē¹la². Jã¹nxe³jut3su² A³be²lah³lu¹tai²na²
 kxãn³su² ya³lu²kxan²ti³ nxe³hi¹nãn¹te²tu³
 ĩ³tih³nxe³nē³na³la².

5 Nxa²ha¹te¹ E³no²kah³lu¹tai²na²
 hin¹hĩ¹nũ¹tai²nãn²tu³ Txa²wā¹sũ³na²
 yxo²ĩ²ta²hxai³hē¹la². Yxo²ĩ²ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
 ya³lu²ta¹hxai²nxa³hē¹la². Hã¹sxã³ Sũ³na²
 hxi²kai²na² ã³sa²so¹nũ²la² Sũ³nai²na²
 ha³lo²ai²nãn²tu³ oh³xai²nãn¹ko³xai²nãn²tu³
 ã³wih¹ta¹hxai²hē¹la², ya³lu²nxa³kxan²ti³na².
 Sũ³nai²li² yxo²ĩ²sxã³ ĩ³wi¹lxon³kxi²ha²kxai³
 ã³sa²so¹ta¹hxai²hē¹la². Txa²wā¹sũ³na²
 ũ³wha²li¹txã³nxa² nxe³te³nah¹lxĩ¹:

— E³no²kah³lu¹tai²na² ã³sa²so²nxa³ta³lxa¹
 Txa²wā¹sũ³na² yen³nãu³a² ĩ³wi¹lxo³kxi²sa²tē³ta¹hxai²hē¹li¹.
 Nxe³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³kxai³la¹
 yuh³xai²nãn¹ko³xan¹tũ³ka³txai²na²
 sa²kxai³lu² ã³te³nain¹kxan²ti³ hai³txi³
 ĩ³ha¹txain¹ta¹hxai²nxa³hē¹la².

6 Jã¹nxe³jut3su² yxo²ĩ²ki³sxa³kxai²nãn²tu³
 hxi²kan¹txi³ Txa²wā¹sũ³na² ĩ³wi¹lxo³kxi²hĩ³ki³sxa³wa².
 Nxe³sxã³:

— Txa²wā¹sũ³na² ã³tĩ³a¹tũ¹xã¹.
 Nxe³ki³kxai²nãn²tu³:

— Txa²wã¹sũ³na² ya²la³tu³ ka³ten³su²
 yxau²na³na¹. Txa²wã¹sũ³nai²li²ã³te³na¹kxai²nãn²tu³
 wi¹lĩ²sa²sxã³ ain³kxi²sa³tũ¹xã¹. Nxe³kĩ³jau³su²
 yxo²i²kĩ³kxai²nãn²tu³ Txa²wã¹sũ³na²
 i³wi¹lxo³kxi²hĩ³kĩ³tã³la².

7 Nxa²ha¹te¹ No³e²ah³lu¹tai²na²
 te²yã¹nxe³nũn³jah¹lo²su² ta¹hxai²hẽ¹la².
 Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu² wãn³txa² an³txi³jau³su²
 ha³lo²a² ko³ton³kxi³nũ³su² jau³jau¹xai²na²
 au³ta¹hxai²hẽ¹la². Ko³ton³kxi³ju³ta²
 i²xa³ta³lxa¹ Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
 yxo²i²sxã³ sa²yxo²we¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 Sa²yxo²we¹tũ²la² na³vi²o²tẽ³na² ar²ka³tẽ³na²
 a²sxe³xa³ka³lxa² whã²na¹ a²wẽ³ha³lxa²
 whã²na¹ ã³wih¹sxã³ yxau³ka³lo³nũ³a² txon³
 ã³si³wxe³yah³lxi³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³te³na¹
 kãin² wẽ³hã¹ha²kxai³ i³yau³xa² kãin²
 hũ³tha²kxai³ nxe² ã³si³wxe³ye²ta¹hxai²hẽ¹la².
 A²nxe³kxan²ta² No³e²ah³la² wẽ³ha³lxi³yu³ta²
 so¹lxi³ i³yau³xa² ka³ten³ta² hãu¹ya²xai³lhxã³
 yxau³ah³lxi³ta¹hxai²hẽ¹la². A²nũ²a²
 a²yxo²ha³kxa¹ ya³lun¹txa²hxa³kxan²ti³nũ¹
 No³e²ah³la² wẽ³ha³lxi³yu³ta² so¹lxi³ ka³ten³ti³
 yxau³ah³lxi³ta¹hxai²hẽ¹la². Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa³
 jau¹xa²kxai³lu² No³e²ah³lu¹tai²na² yxo²i²ha²kxai³
 nũ³ka³txi³ ã³xa² yxo²i²ai¹nxa³te²a² nxe³ye²ha²kxai³
 nxe³ye²ta¹hxai²hẽ¹la².

8 Nxa²ha¹te¹ A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na² sa²kxai³lu²
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² yxo²i²ha²kxai³
 sa²yxo²we¹ta¹hxai²hẽ¹la².

— Ha³lo²a² tah²ko³nũ³a² ã³hũ¹nxa²ha¹tu¹wi¹.
 A³li³sxã³ ã³nxain¹tãu³a² ã³hũ¹nxa²ha¹jen³nũ³a²

wain³txi³ au³ũ¹nxa²ha¹tu¹wi¹. Txa²wã¹sũ³na²
 i³ye³kxi²jau³su² ha²kxai³ A³bra³ãu²ah³lu¹ta²na²
 yxo²i²ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³te³na¹ ha³lo²a²
 tah²ko³nũ³a² ai³tĩh³na² i²xa³kxan²ti³
 a²si³yah³la²nãu³xu¹ta²na² a²ha³lo²khai³xu¹ta²na²
 ã³sxã³ ai³ta¹hxai²hẽ¹la².

9 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² yxo²i²sa²tẽ³ha²kxai³
 ha³lo²a² tah²ko³xa² Txa²wã¹sũ³na²
 ũ³hũ¹jen³nũ³ai³tã² kwa²hã¹nxe² yxau²
 ã³la³kxi²sa²the³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³sxã³
 a²wẽ³sa² I³sa²kah³lu¹ta²la³ha²kxai³ a²sa³wi³sa²
 Ja³ko²ah³lu¹ta²la³ha²kxai³ ha³lo²a² ko¹xai²na²
 sxi²ha²ka³yxuh³xa² wã²la² we¹thĩ³na² kwa²hã¹nxe²
 yxau² ã³la³kxi²sa²the³tain¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² jau¹xu¹tain²txi³
 ain³kxi²sxã³ yxo²i²ain¹ta¹hxai²hẽ¹la².

10 Jã¹nxe³jut³su² A³bra³ãu²ah³lo²kxai³lu²
 Txa²wã¹sũ³na² sxi²je³na² ta²hĩ³na²
 wah³nxe²sa²thet³xai³ta¹hxai²hẽ¹la².
 A²nxe³thĩ³nai²na² Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³su²
 thĩ³nũ³ai²na² i³hau³kot³sã²nũ²la²
 txon³ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³thĩ³na² txah³lxa³kxa³txa²
 a²si³yxau³tãu³a² au³tũ³whxe³ha²kxai³ hxi²kan¹txi³
 ã³kho³te²sxa³yu²hẽ³la². Jã¹nxe²na³la².
 Nxe³thĩ³nai²li² A³bra³ãu²ah³lu¹ta²na²
 wah³nxa³kxi²xai³ta¹hxai²hẽ¹la².

11 Nxa²ha¹te¹ Sa²ra³ka³lxu¹ta²na² Txa²wã¹sũ³na²
 wãn³txa² yxo²i²ha²kxai³ a³ka³lxon¹kxan²ti³
 Txa²wã¹sũ³nu²su² te²kxai³lu² wã²lxa²
 we²nxi²ki³lxo³nxe³yah³hĩ¹na¹ wẽh³ni²ta¹hxai²hẽ¹la².
 A³bra³ãu²ah³la² wẽ³sa² wẽh³ni³ya³ta¹hxai²hẽ¹la²,
 wẽh³ni³kxi³je³na² wa³to²hi²kxan²ti³na².

— Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² i³ye³kxi²sa²jau³xai³tã²

kāi³ū¹sa³tū¹xā¹. Yxo²i²a¹xā¹. Ta¹ka³lxu¹tai²na²
nxe³ta¹hxai²hē¹la².

12 Nxe³ha²kxai³ A³bra³āu²ah³lu¹tai²na²
yah³lon¹khai¹nxe³sxā³ hin¹kxan²ti³
jah¹la²kxai³lu² a²nū²a² ka³na³ka³na³kxan²ti³nu¹
ka³lxa¹khai¹nxe³sxā³a²ne³tah²nāu³lon³ta¹hxai²hē¹la².
Oh³sī³na² i³la³ka² wē³ha³lxa² ka³lxa¹kxe³jā¹nxe²
a²ne³tah²nāu³lon³ta¹hxai²hē¹la². Te²yā¹nxe³sxā³
ka³wā³lxa² kxun²nāu³a² ka³yā³la³nū³a²
ki³ka³lxa¹ti³te²jai¹tu³wa². Nxe³kxa² yā¹nxe³sxā³
a²ne³tah²nāu³lon³ta¹hxai²hē¹la².

13 Jā¹nxe³jut³su² tū¹ka³txi³nāu³xai²na²
a²yxō²ha³kxa¹ yah³lon¹sxā³ a³ka³lxon¹sxā³
nxain¹nū²la² ya³lu²te³lhxā³ tāu³a²
ā²la² kan²txi³ yxo²i²ain¹ta¹hxai²hē¹la².
Yen³kxi³nū³a² Txa²wā¹sū³na² au³ū¹hain¹kxai³tā²
so¹kxain¹ta¹hxai²nxa³hē¹la². Hāi¹sxā³
u²ten³sa²tā³kxi³hū³nxe² a²yen³kxa² u²lan¹te²hū³nxe²
so¹kxain¹ta¹hxai²nxa³hē³la².

— Yuh³xan¹ko³xai²na² yxau²xai³ko³xai²na² hai³txi³
txa²ha³lo²khai³sxa³wi¹. Hāi¹sxā³ ai³la¹ko³xai²la¹wi¹.
Ten³sai¹nhxai²nxa³hē¹li¹. Nxe³ta¹hxai²hē¹la².

14 Nxe³sxā³jau³jau¹xai²na² nxe²e³kxain¹tū³ka³txa²
e³la¹ ha³lo²a² tah²ko³xa² yxau²khai³ain¹ko³nū³a²
ā³ten³ye¹nx2tain¹na³la².

15 Hai³txi³ ta³ko¹xai²na² yxau³ai¹nhxai²ko³xai³tā²
a³li³ain¹ko³xai³tā³ ā³wā³li²sxā³ yxau³xain¹te³lhxā³
te³nain¹ta¹hxai²nxa³hē¹la². Te³nain¹ke³la³te²kxai³
ā³wā³lai¹nhī³nx2na³la². Nxe³yān¹ta¹
te³nain¹ta¹hxai²nxa³hē¹la².

16 Nxe³yān¹ta¹ ha³lo²a² yxau³khai³xain¹ko³nū³a²
ā²la² wi¹ko³nū³a² ā³te³nain¹ta¹hxai²hē¹la².
Oh³xan¹ko³xa² ā³te³nain¹ta¹hxai²hē¹la².

Oh³xan¹ko³xa² ã³te³nai¹nha²kxai³ Txa²wã¹sũ³nu²su²
te²kxai³lu² ãu²li²te²sai¹nxa³wa².

— Txa²wã¹sũ³nu²su² nhi¹lx¹. Nxe³si¹hain¹kxan²ti³
ãu²li²te²sai¹nxa³wa². Nxe³kxa²yan³ti³tu³ti¹ sxi²ha²
oh³xan¹thi³na² ãu¹la³kxi²nũ¹hain¹ta¹hxai²hẽ¹la².

17 Nxa²ha¹te¹ A³bra³ãu²ah³lu¹ta²kxai³lu²
Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² yxo²i²ta¹hxai²hẽ¹la².
Nxe³hĩ¹nu¹ta²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na² sa²kxai³lu²
A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na² yxo²i²kxe³ju³ta²
a³ya³txi²te³lhxã³ ta¹hxai²hẽ¹la².

A³bra³ãu²ah³la² wẽ³sa² a³lx¹ju³ta² ã³sen³sai¹sxã³
a³lx¹sain¹te²la¹ku¹. Nxa¹nha¹. Nxe³sxã³
a²wẽ³sa³khai³xa² I³sa²kah³la² sa²kxai³lu² tẽ³nũ²la²
Txa²wã¹sũ³na² ã³hũ¹xi²si¹jau³su² i³ya²lu¹te³lhxã³
ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³jut³su² Txa²wã¹sũ³na²

hi²sen³kxai³lu² i²kxi²nũ²la² hã¹inxã¹si¹jau³su¹
i³ye³kxi²ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³jah¹lai²na² sa²kxai³lu²
kãin² a²ne³tah²nãu³lon³kxe³nũ³su² ha²kxai³
Txa²wã¹sũ³na² a²yxo²a² au³ta¹hxai²hẽ¹la².
I³sa²kah³lu¹tai²li² a²ki³lha³lxan²tu³ ka³na³ka³na³te²a²
so¹lx¹ wẽh³ni²sxã³ wet¹ja¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
Nxe³kxe³su² sa²wa²lho¹xi²sxã³ ain³kxi²xi²kxan²ti³
wẽ³sa² nũ¹ta² ki³lha³lxa²khai³xa²kxai³lu²
Txa²wã¹sũ³na² ã³hũ¹te³lhxã³ nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

18 Kxã³nhxĩ¹nai²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na²
e³kxi²ta¹hxai²hẽ¹la². A³bra³ãu²ah³la² a²ne³nxẽ³na²
i³ye³kxi²te³nah¹lx¹:

— A³bra³ãu²ah³lã³. Wxa²ki³lha³lxa² I³sa²kah³la²
so¹lx¹ we¹tin¹jah¹la² ka³lxa¹tũ³ka³txi³su²
txon¹tu¹wi¹. Kãin² a²ne³tah²nãu³lot³tu¹wi¹.
Nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

19 Nxa²ha¹te¹:

— Txa²wã¹sũ³na² hxi²kai²na² sa²kxai³lu²
txa²wẽ³sa² ya³lu²kxi²sa²kxan²ti³ ka³ten³ta³

ĩ³sa²yxau³xi²sxã³ ka³ten³yah³lo²nũ³a²
 ũ³hũ¹xi²sa³tũ¹xã¹. A³bra³ãu²ah³lu¹tai²na²
 nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³ka³tu³ti¹ a²nũ²a²
 ya³lu²te²nãu³xai²na² I³sa²kah³lo²kxai³lu² ka³ten³ta³
 ĩ³sa²yxau³xi²kxe³hũ³nxe² A³bra³ãu²ah³lo²kxai³lu²
 ka³ten³ta³ so¹kxi²xi²ta¹hxai²hẽ¹la².

20 Nxa²ha¹te¹ I³sa²kah³lo²kxai³lu² yxo²ĩ²ha²kxai³
 a²wẽ³ha³lxi³khai³xa² ha¹lin¹te²kxai³lu²
 tẽ³sxã³ yen³kxa² wi¹kxa² ũ³hũ¹ju³ta³nũ³a²
 au³ya³ta¹hxai²hẽ¹la². Wẽ³ha³lxa² a²ĩ³lxa²
 Ja³ko²ah³lo²su² ha²kxai³ E³sa³u²ah³lo²su² ha²kxai³
 nxe³ya³ta¹hxai²hẽ¹la².

21 Nxa²ha¹te¹ te¹yã¹nxe³sxã³ Ja³ko²ah³lu¹tai²na²
 yxo²ĩ²jah¹lo²su² ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³jah¹la²
 yah³lon¹sxã³ ya³lu²te³lhxã³ tãu³u¹tai²na¹
 Jo³se²ah³lu¹tai²na²wẽ³ha³lxa²a²ne³tah²nãu³lot3te³lhxã³
 ĩ³kaix1ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³te²na² tẽ³lxi²sxã³
 wãn³txa² wi¹jau³xa² wi¹lxon³kxi²nũ¹ju³ta³nũ³a²
 au³ya³ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³jah¹la²kxai³lu²
 Ja³ko²ah³la²kxai³lu² tãu²nxa² ũ³haik1ka³txa²
 ũ³hĩ¹nha²sxã³ yxau³sxã³ Txa²wã¹sũ³na²
 ĩ³sa²nẽn¹kxi²ta¹hxai²hẽ¹la².

22 Nxa²ha¹te¹ Jo³se²ah³lu¹tai²na²
 yxo²ĩ²nũn³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³sxã³
 yah³lon¹sãn²nũ²la² ya³lu²ju³ta² yau³son³tãu³a¹
 a²sa³wi³ha³lxi³nũ³ka³txa² ĩ³kaix1sxã³
 ĩ³ye³kxi²ta¹hxai²hẽ¹la². ĩ³ye³kxi²sxã³
 au³ain¹te³nah¹lxi¹, I³sa³e² a²nũ³ka³txa²
 E³ji²ta²ko³xa² a³li³sxã³ ih³hain¹ju³ta³nũ³a²
 au³ũ¹hain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Au³ũ¹hain¹ka³tu³ti¹:

— Txai²li² ya³lu²na¹ju³ta² yau³son³na³li¹.
 Nxe³na¹ha²kxai³ ya³lu²na¹kxan²ti³ ta²ko¹xai²na²

E³ji²ta²ko³xai²na² a³li³hxa³yah³lxin¹tãu³a¹
txa²su³a² ya³lu²na¹ta³su³a² ã³tẽ³jah¹lx¹hẽ¹li¹.
Nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

²³ Nxa²ha¹te¹ Moi³se²ah³lu¹ta²na² a²wĩ³na²
a²hã³ka³na² khai³su² ye³te²kxai³lu² a²wẽ³sa²
Moi³se²ah³lo²kxai³lu² kwẽn¹ta² a³li³lah¹jah¹la²
so¹sxã³ hã³a² sa²no¹wxe³ya³ta¹hxai²hẽ¹la².
Txa²wã¹sũ³na² yxo²i²ya³ha²kxai³
nxe³ya³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³sxã³ i³la³ka²
ki³ha¹li¹ ka³na³ki¹ sa²tã³ti¹tãu³a² hã³a²
sa²no¹ya³ta¹hxai²hẽ¹la².

— Wẽ³sai²na² wi¹khai¹te²la¹xã¹.
Ha³lo²a² a²wa³kxẽn³yah³lai²na² wãn³txi³su²
ĩ³ye³kxi²sain¹jau³xai³tã²: “Wxa²wẽ³ha³lxa² in³txi³su²
kxai²nãn²tu³ su²lhã³jah¹lx¹hẽ¹li¹.” Nxe³jau³xai³tã²
yuh³lx¹ya³sa²nxa³nha¹. Sa²yxo²ã³ya³ha¹tũ¹xã¹.
Ya³jau³su² Txa²wã¹sũ³na² yxo²i²ya³ha²kxai³
nxe³ya³ta¹hxai²hẽ¹la².

²⁴ Nxa²ha¹te¹ kxã³nãu³a¹ Moi³se²ah³lu¹ta²na²
in³txi³lon³tãu³a¹ Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
yxo²i²ha²kxai³ a²ẽ¹nãn¹jau³kxai³lu¹:

— Fa³ra³o²ah³la² a²ka³ne³lxai²na²
wẽ³sa²ki³lot³sa²ju³ta² ten³sa²nxa³nha¹.

Ã³na¹a¹tũ¹xã¹.

²⁵ I³sa³e² nũ³ka³txa² Txa²wã¹sũ³na² nũ³ka³txi³su²
ha²kxai³ kãin² khãuh³lxa³txi³nyhain¹kxan²ti³
te²yã¹nxe² khãuh³lxa³txi¹nhain¹kxa² yã¹nxe²
nxe³ju³ta² ten³sa³nha¹. “Ko³nxe³ti³ kãi³a¹kxe³su²
ĩ³wi¹lxo³kxi²na¹tũ¹xã¹.” Nxe³na¹jau³su²
ten³sa²nxa³nha¹.

²⁶ Nxe³sxã³ E³ji²ta²ko³xa² a²wa³kxẽn³yah³lai²na²
sa²kxai³lu² a²yen³kxa² ãh³wxe³ain¹kxa² a²yxo²ha³kxa¹
ũ³hũ¹sain¹kxan²ti³ ten³sa²nxa³nha¹. Txa²wã¹sũ³na²

wa³ka³la² o²la³kxi²na¹ju³ta² so¹lxi³ ten³sa³nha¹. Nxe²
o²la³kxi²na¹kxai²nān²tu³ khāuh³lxa³txi³sain¹ta³nxa²
ko³te³kxi²sain¹ta³nxa² nxe³sain¹ju³ta³nū³a² ā²la²
wai³nhī³nx2na³na¹. Kxān¹ton³tāu³a¹ a²yo³yhu³ta²
wain³txi³ ũ³hū¹sa³tū¹xā¹. Txa²wā¹sū³na²
ũ³yho³hi²sa²ju³ta³nū³a² so¹lxi³ ten³sa³nha¹.
Moi³se²ah³lu¹ta²na² nxe³ta¹hxai²hē¹la².

27 Nxe³ka³tu³ hā²wxān³txa³ E³ji²ta²ko³xa²
a³li³ta¹hxai²hē¹la². Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
yxo²i²ha²kxai³ Moi³se²ah³lu¹ta²kxai³lu²
a³li³ta¹hxai²hē¹la². E³ji²tan¹ko³xa²
a²wa³kxēn³yah¹lu¹ta²li² kāin² i³an³ta³kxi²kxan²ti³
hai³txi³ i³yuh³lxi³ta¹hxai²nxa³hē¹la². Txa²wā¹sū³na²
hxi²kan¹txi³ i²ki³sxa³jah¹lai²li² i²kxi³te²hū³nxe²
ya³lo³txi²sxā³ yxau²xai³ta¹hxai²hē¹la².

28 Jā¹nxe³tāu³a² yxo²i²ha²kxai³ Txa²wā¹sū³na²
wān³txa² sa²yxo²we¹ta¹hxai²hē¹la².
Sa²yxo²we¹te³an¹jau³kxai³lu²:

— Ka³yxuh³xa² wi¹te²a² a²ti³ha²yau³xa²
tē³sxā³ sxi²ha² a²yxo²a² a²yxo²hēt3si²ka³txa²
ũ³to¹la³kxi¹nha²kxai³ sxih²yxo²a²
a²yxo²ka³kxi²ka³txa² ũ³to¹la³kxi¹nha²kxai³
a²ti³ha²yau³xa² tē³sxā³ kái³jah³lxi³hē¹li¹.
Sa²yxo²wet1sah¹lxi³hē¹li¹. Sa²yxo²wet1sah¹lxin¹kxai²nān²tu³
wi¹lhin¹sxā³ yxau³yah³lxin¹tu¹wi¹. Yxān¹ta¹
sa²yxo²wet1sah²lxan³kxai²nān²tu³ wxa²wē³sa²
in³txa² wē³sa² hxi²kan¹te²nāu³xa² a²yxo²ha³kxa¹
i³ya²lu¹ta¹nha³ta²wi¹. Yxān¹ta¹ a²ti³ha²yau³xai²li²
sxi²ha² ũh³yxo²hē¹jah³lxin¹kxai²nān³tu³
i³ya²lu¹tain¹ju³ta³nū³a² yū²nxa³lho³li¹.
Txa²wā¹sū³na² wān³txa² kxā³nxai³kxai³ txa¹hxai²hē¹

nxe³jau³kxai³lu² yxo²i²ha²kxai³ wain³sxã³
kãi³ta¹hxai²hẽ¹la².

29 A²lan²nũ³tãu³kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
yxo²i²ha²kxai³ Moi³se²ah³lu¹ta²na² hi²sen³kxai³lu²
ĩ³sa³e² nũ³kã³txa² a²yxo²ha³kxa¹ ĩ³ye³na² kah³je³na²
ĩ³yxo²ha³ti³sa¹yah³lxi³ta¹hxai²hẽ¹la². ĩ³ye³na² tĩh³na²
ĩ³nxũ²kwai³hai¹tĩh³na² ĩ³nxũ²kwai³tet2tĩh³nu³su²
ha²kxai³ ĩ³yxo²ha³ti³sa¹yah³lxi³ta¹hxai²hẽ¹la².
Nxe³nxa²ha¹te¹ E³ji²ta²ko³xan¹tũ³kã²txa²
ĩ³hi²txi²nyhain¹sxã³ a²ẽ¹nãn¹jau³xa² nxe³te³nah¹lxi¹:

— ĩ³sa³e² nũ³kã³txai²na² ĩ³ye³na²
ĩ³nxũ²kwai³hai¹tĩh³na² yxo²ha³ti³lhi³ain¹na³na¹.
Te²a² yã¹nxũ³na¹tũ¹xã¹. Ain¹jau³su²
kxan²ti³ ã³nxai³te²i³ ĩ³ye³na²kxai³lu¹
ĩ³wa³nũ³kxi²xi²nha²te³nah¹lxi¹ ãn³si³hẽ¹tũ³kã³txa²
ĩ³lo³nxe² ĩ³ya²lun¹ta² hxa³nain¹ta¹hxai²hẽ¹la².

30 Nxa²ha¹te¹ kwẽ³kon³ ka³lxa¹tãu³ãn²tu³
Je³ri³ko²thĩ³na² ko³nxe³ti³ kãi³yah³lxi³thĩ³na²
ĩ³ki³hain³kxain¹ta¹hxai²hẽ¹la². ĩ³ki³hain³kxi²sxã³
ye³ha¹li¹ ye³ha¹li¹ ye³ha¹li¹ ka³na³ki¹
a³lan²tãu³a² ĩ³ki³hain³kxi²xai³ain¹ta¹hxai²hẽ¹la².
Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² yxo²i²ai¹nha²kxai³
nxe² kãi³ain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³te²kxa³kxa¹
sxi²je³nai²na² ki³tã¹kxi²nha²thĩ³na² ki³kxan²ti³
wã²nxũh¹lxi³sxã³ ã³yxun¹na³ah³lxi³ta¹hxai²hẽ¹la².

31 Nxe² ã³yxun¹na³ah³lxi³nũ²la²
Je³ri³ko²thĩ³na² yxau²xai³tũ³kã³txai²na²
ã³ya²lu¹ta³lxi²hxa³jah³lxi³ta¹hxai²hẽ¹la².
Hãi¹nxe³sxã³ Ra³a²ba³ka³lxa² so¹lxi³
hin¹ye²ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³ta¹ka³lxa² yãn³txai²na¹
ko³nxe³thin¹sxã³ o²la³kxi²ta¹ka³lxu³su²
ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³sxã³ ta¹ka³lxa²kxai³lu²

Txa²wā¹sũ³na² wān³txa² yxo²ĩ² ā³si³wxe³ha²kxai³
 I³sa³e² nũ³ka³txa² a²in³txai²na² sa²no¹wxe³ha²kxai³
 wi¹lhin¹sxã³ kãi³ũ¹hain¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³kxai³lu² hin¹ye²ta¹hxai²hẽ¹la².

32 Nxe³nxa²ha¹te¹ yxo²ĩ²tũ³ka³txu¹ta²na²
 ka³lxa¹txi³lon³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³yān¹ta¹
 a²yxo²ha³kxa¹ ĩ³yau¹ũ¹nx2ta¹ju³ta²
 hxi²kan¹sa²nxa³nha²wa². Ha³lo²a²
 a³lu²xa³wa². Ji³ti³ãu²ah³lu¹ta²na²

Ba³ra²kah³lu¹ta²na² Sã³sãu²ah³lu¹ta²na²
 Je²tah³lu¹ta²na² Ta³vi²yah³lu¹ta²na²
 Sa³mu³e²lah³lu¹ta²na² Txa²wā¹sũ³na² wān³txa²
 ĩ³hen³txi³tũ³ka³txu¹ta²na² nxe³yah³lxi³sxã³
 Txa²wā¹sũ³na² wān³txa² yxo²ĩ²yah³lxi³te²nãu³xa²
 ka³lxa²on³yah³lxi³ta¹hxai²hẽ¹la².

33 Nxe³sxã³ yxo²ĩ²ai¹nha²kxai³ a²kõ¹kõ¹nũ³ka³txa²
 nũ³kxũn³khai¹nxe³tũ³ka³txi³su² nxain¹kxan²ti³
 wa³ka³ton³yah³lxi³ta¹hxai²hẽ¹la². Wain³ju³ta²
 kãi³ai¹nha²kxai³ Txa²wā¹sũ³nai²na²
 kãi³ũh¹ju³ta³nũ³a² au³ũ¹hain¹jau³xai³tã²
 ũ³hũ¹ain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Ka³yxuh³xa²
 ha³nxe³lxi³te²a² le³ãu²su¹ nxe³hxai²na²hẽ³la².
 A²nxe³te²a² a²yxo²a² Txa²wā¹sũ³na² hxi²ka²
 kwa² ũh³yxo²tĩ¹ha²kxai³ a²nũ²a² hxi²kan¹ti³
 ĩ³so¹jĩ²ta¹hxai²nxa³hẽ¹la².

34 Ha³nxe²a² ĩ³tho³xa² ũ³he³nha³kain¹kxan²ti³
 hai³txi³ ā³nĩ³xa³ha²kxai³ wān²nxa³ha²kxai³
 nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². A²nũ²a² ā³xa²
 yxo²ĩ²te²na² a²kõ¹kõ¹nũ³ka³txa² hi³ki²a³la²
 ha³nxe³lxi³ka³txa² tẽ³sxã³ wxã³kxan²ti³
 ka³ten³ti³ ih³sau³nain¹ta¹hxai²hẽ¹la². A²nũ²a²
 ā³xai²na² sa²kxai³lu² hxi²tha²on³khai¹nxe³kxan²ti³
 Txa²wā¹sũ³na² wān³txa² yxo²ĩ²ai¹nha²kxai³

ĩ³nũ³kxũ³tain¹ta¹hxai²hẽ¹la². A²nũ²a²
 ă³xai²na² sa²kxai³lu² a²ko¹ko¹nũ³ka³txa²
 he¹kxi²te³lhxã³ wxã³kxai²nãn²tu³ nũ³kxũ³txi³
 sa²hxi²ka¹tain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Wa³nũt³tũ³ka³txa²
 wxã³sxã³ wa³ka³ti³lo³te³lhxã³ wxã³kxan²ti³
 ih³hain¹ta¹hxai²hẽ¹la².

35 Te²yã¹nxe³jut³su² tu¹txi³nãu³xai²na²
 sa²kxai³lu² a²wẽ³ha³lxa² ya³lu²kxi²tai³tã²
 ka³ten³su² ĩ³sa²yxau³xain¹ta¹hxai²hẽ¹la²,
 yxo²ĩ²ai¹nha²kxai³la². Yxãn¹ta¹ ă³xai²na²
 sa²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² ă³na¹si¹jau³su²
 ĩ³khãuh³lxa³tain¹yah³lxi³ta¹hxai²hẽ¹la²:

— Txa²wã¹sũ³na² ă³na¹yah²lxan³kxai²nãn²tu³
 wã²nhxa³txa²lxa¹tu¹wi¹. Nxe³jau³xai²na² ă²la²
 ain³kxain¹kxan²ti³ Txa²wã¹sũ³na² yxo²ĩ²ain¹kxe³su²
 ă³na¹ain¹ta¹hxai²nxa³hẽ¹la².

— Oh³nãu³nũ¹ka³na¹ kxã³nãu³a¹ ka³te³na²
 wi¹yxau³na¹ju³ta³nũ³a² wah³nxa¹tũ¹xã¹.
 A²ẽ¹nãn¹jau³su² ta¹hxai²hẽ¹la².

36 A²nũ²a² ă³xai²na² sa²kxai³lu²
 ko³te³kxi²nũ¹hai¹nha²kxai³ ă³xai²na² po¹na²
 wã²la² tẽ³sxã³ u³kxi²tĩh³na² wet¹sãn²nũ²la²
 khãuh³lxa³txi³sxã³ ĩ³ta³lo³wai¹tũ¹hai¹nha²kxai³
 a²nũ²a² ă³xai²na² sa²txai³kxi²sãn²nũ²la² sxi²ha²
 kan²thĩ³na² so¹sxã³ ũ³whi¹hi² nxe³sxã³
 ũ³tĩ¹kxain¹yah³lxi³ta¹hxai²hẽ¹la².

37 A²nũ²a² ă³sa²nũn³te²na² sa²kxai³lu²
 yxo²ĩ²ai¹nha²kxai³ txah³lxa³kxa² tẽ³sxã³
 ă³nan³sxã³ ă³ya²lut¹txa³lxi³ta¹hxai²hẽ¹la².
 Ă³xai²na² sa²kxai³lu² se³ho²ta²ka³lo³a²
 tẽ³sxã³ ũ³ha³la³jo³li² ya²lu¹tain¹ta¹hxai²hẽ¹la²,
 yxo²ĩ²ai¹nha²kxai³la². Ă³xai²na² sa²kxai³lu²
 ko³nxe³ti³ kãi³sain³si¹nyhain¹ta¹hxai²hẽ¹la², Sũ³na²

wãn³txa² sa²yo²ã³si¹hain¹jau³sa³. ã³xai²na²
 sa²kxai³lu² hi³ki²a³la² tẽ³sxã³ ã³ja³lu³kxi²sxã³
 ã³yha³lu¹txa³lxi³yhain¹ta¹hxai²hẽ¹la²,
 yxo²ĩ²ai¹nha²kxai³la². ã³xai²na² sa²kxai³lu²
 wã²la²ka³lo³la³ yũ²ai¹nxa³ha²kxai³ o³ve²a²
 wã²la² tẽ³i² ka³bri²ta² wã²la² tẽ³i² nxain¹sxã³
 ã³whi²kxi²nha²ka³lo³a² we¹tain¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 ã³xai²na² sa²kxai³lu² he³ja³lu²jut³su² ha²kxai³
 nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². ã³h¹ ã³xai²na² sa²kxai³lu²
 kãin² ĩ³khãuh³lxa³txai¹nha²kxai³ ã³h¹ ã³xai²na²
 sa²kxai³lu² ko³nxe³thin¹sxã³ kãi³ũ¹hai¹nha²kxai³
 nxe²xai³nyhain¹ta¹hxai²hẽ¹la², yxo²ĩ²ai¹nha²kxai³la².

38 Ha³lo²ai²na² a²nũ²a² yũ²nxa³ko³xai²na²
 ã³nxai³sxã³ ho³hai¹nha²kxai³ ain¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 Wã³la³ka³tẽ¹na² yxau³ai¹nha²kxai³
 kxĩh³nxẽ¹na² yxau³ai¹nha²kxai³ nx-
 ain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Wi¹lhin¹tũ³ka³txi³su² ha²kxai³
 hxi²kan¹ti³ yuh³xai²nãn¹te²a² hxi²ki³kxai³lu²
 ã³te³nain¹ta¹hxai²nxa³hẽ¹la².

39 Jã¹nxe³jut³su² tũ³ka³txai²na² a²yo²ha³kxa¹
 Txa²wã¹sũ³na² yxo²ĩ²ai¹nha²kxai³ Txa²wã¹sũ³nu²su²
 te²kxai³lu² wi¹lhin¹sxã³ a³ya³tain¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 Nxain¹kxan²ti³ yen³kxa² wi¹khai¹nxe³ju³ta³nũ³a²
 au³hxai²kxai³tã² so¹kxain¹ta¹hxai²nxa³hẽ¹la².

40 Nxe³yãn¹ta¹ Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu²
 ha³lo²a²nũ³su² ã²la² wi¹ju³ta³nũ³su² ã²la²
 ãũ¹la³kxi²nũ¹nhẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³sxã³
 tũ¹ka³txai³ta³lxi³ txa²wa¹kxi³na¹xain²txi³
 a²wi¹lhin¹si¹ki³jau³su² ta³lu³ti²nũ¹nhẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².

12

Sũ³nu²khai³su² Txa²wã¹wĩ³nu²su¹jau³su²

1 Jǎ¹nxe³jut³su² txa²wǎ¹ki³nǎu¹xai²na²sa¹.
 Tǔ¹ka³txai²na² yxo²ĩ²ain¹tǔ³ka³txai³tǎ²
 ĩ²nē³lain¹na³la². Nxe³nē³lai¹nha²kxai³
 ĩ³wǎ³txa³kxi²nha¹ki³jau³xai²na² whǎi²na¹
 ǎ³na¹a³sah¹lxi³wxa². Ko³nxe³ti³ kǎi³ki³ju³tai³tǎ²
 ǎ³na¹a³sah¹lxi³wxa². Nxe³sxǎ³sa³nxe³la³kxi³nǎu³xa²
 kwa² ǎ³nih³yah³lxi³te²ju²hē³la². Kwa²
 ǎ³nih³yah³lxi³kxai²nǎn²tu³ ǎ³ni³ha²
 ĩ³ne³ka³ta³yah³lxi³te²ju²hē³la². Tǐh³na²
 ne³ki³san¹tǐh³na² so¹lxi³ u²kxan²ti³
 ten³sa²tǎ³yah³lxi³te²ju²hē³la². A²wǎ³tǎu³a²
 nxe³ta³nxa² a²wi¹nē³tǎu³a² nxe³ta³nxa²
 ten³sa²tǎ³yah³lxi³te²sxa³yu²hē³la².
 Te²yǎ¹nxe³te²hǔ³ki³tǎ³la². Txa²wǎ¹sǔ³na²
 yxo²ĩ²te²ki³nǎu¹xa² wain³tǐh³na² so¹lxi³
 ya³nǎn³ta³ki²la²sxǎ³ ǎ³nxi³a³sah¹lxi³wxa².
 Ko³nxe³tǐh³na² ten³sa²tǎ³a³sah¹lxi³txa³hē¹la².

2 Je³su²jah³la² so¹lxi³ ten³sa²tǎ³sxǎ³
 ĩ²a³sah¹lxi³wxa². Nxe³sxǎ³ Je³su²jah³lai²na²
 ya³lu²kxi²nē³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Ya³lu²kxi²nē³lhǐ¹nǎn¹te²tu³ jah¹lai²na² so¹lxi³
 yxo²ĩ²ki³jah¹lai²la¹wa². A²nxe³jah¹lai²li²
 kxǎ³nxi²kxai³lu² ũ³hxi²kǐ¹la³kxain¹ju³ta³nǔ³a²
 yǎn³ta¹ yxau³so²nxa³ta³lxa¹ a³la³kxain¹kxan²ti³
 hai³txi³ ĩ³yuh³lxa³kxi²sxǎ³ ǎ³na¹ta¹hxai²nxa³hē¹la².
 Nxe³yǎn¹ta¹:

— Yxan¹nǎu³a¹ ĩ³ka³li³sa²ju³ta³nǔ³a² yǔ³sa³tǔ¹xǎ¹.
 Nxe³sa³ha²kxai³ hǐ¹na² khǎuh³lxa³ti³sain¹ju³ta²
 hxi²waun³ta³kxi²nha²nxa³lho³na¹. Hi³sa³ka³txa²
 ĩ³hxi²kǐ¹la³kxi²sain¹kxan²ti³ Txa²sǔ³na²
 ǎu²li²sa²nxa³lho³na¹. Je³su²jah³la²
 a²ē¹nǎn¹jau³kxai³lu² ta¹hxai²hē¹la². Nxe³ka³tu³

ka³ten³su² ĩ³sa²yxau³xi²nũ²la² nxe³hĩ¹nãn¹te²tu³
 Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³ka³txa² a²wi¹nẽ³tãu³a²
 ã³wxe²xai³ta¹hxai²hẽ¹la². Ha³lo²a² a²yo²ha³kxa¹
 a²wa³kxẽn³si²ya³ta¹hxai²hẽ¹la².

3 Jã¹nxe³sxã³ khãuh³lxa³tain¹ju³kxai³lu²
 sa²wa²lho¹xi²sxã³ ain³kxi¹xi¹jxah³lxi³hẽ¹la².
 Ko³nxe³ti³ kãi³tũ³ka³txa² hi²sen³kxai³lu²
 Je³su²jah³la² ĩ³an³ta³kxain¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 Nxe³nũh¹kxan²ti³ nxũ²kwaj³lxũ¹txi³
 hxi²tha³ta¹hxai²nxa³hẽ¹la². Te²yã¹nxe³kxe³hũ³nxe²
 yxo²ĩ² hxi²tha³yah³lxi³txa³hẽ¹la².
 Yxo²ĩ²yah³lxin¹ju³ta² ã³na¹ah³lxi³txa³hẽ¹la².

4 Ko³nxe³ti³ kãi³ju³ta² nũ³kxũn³sxã³
 sa²yo²ã³yah³lxi³ta¹hxa³nhẽ¹la². Wxa²ti³ha²yau³xa²
 ha³li³kxa²hxan³kxi¹nx2ti³sxã³ya³lu²kxi¹nx2ti³kxan²ti³
 nũ³kxũn³sxã³ sa²yo²ã³yah³lxi³ta¹hxa³nhẽ¹la².
 Nxe³hĩ¹nãn¹te²tu³ wxa²ti³ha²yau³xa² ha³li³kxa²
 hxan³kxi¹nx2ti³kxan²ti³ ya³lu²kxi¹nx2ti³xa³ta³lxa¹
 ko³nxe³ti³ kãi³kxe³su² nũ³kxũn³sxã³
 sa²yo²ã³jah¹lxi³hẽ¹la².

5 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txu¹ta²na²
 ne³wãn²yah³lhin¹thai¹la²? Wĩ³nu²su²
 a²ki³lha³lxa²nãu³xai²na² ĩ³yon²ta³kxi²te³lhxã³
 ĩ³kwaj²kxain¹te²ju²hẽ³li¹. Nxe³kxa²yã¹nxe³sxã³
 Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu²ĩ³nxũ²kwaj³lxũ¹nũ¹nhẽ³jau³su²
 ĩ³ye³kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³jau³kxai³lu¹:

— Txa²ki³lha³lxãi³. Txa²wã¹hxi²kan¹ta²
 Si³yxau³jah¹la² ĩ³wai²kxi¹nxa²kxai²nãn²tu³
 wix1nha²sxã³ ain³sẽ¹li¹. ĩ³kwaj²kxi²sxã³
 ĩ³tih³nxe¹nxa²kxai²nãn²tu³ yxo²ĩ²in¹kxa²
 yxo²ĩ² ã³na¹txa³hẽ¹li¹.

6 Jã¹nxe³kxe³hũ³nxe² txa²wã¹hxi²kan¹ta²
 Si³yxau³jah¹la² hi²sen³su² a³lxi²te²a²
 i³wai¹tũ¹sa²tẽ³na³li¹. Te²yã¹nxe³sxã³:
 “Jah¹lai²na² txa²ki³lha³lhxu² ti³hi¹ta¹tũ¹xã¹.”
 Nxe³te²na² sa²kxai³lu² sa²wai³kxa²
 wxe³te³lhxã³ i³wai¹te²ju²hẽ³li¹.

Txa²wã¹sũ³na² wãn³txu¹tai²na² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

7 Wxa²wĩ³na² yã¹te³hũ³na³la². A²wĩ³nu²su²
 te²kxai³lu² a²ki³lha³lxa² i³sa³wai³kũ¹te³lhxã³
 i³kwai²kxi²te²ju²hẽ³la². Wĩ³na² i³kwai²kxi²kxe³nũ³a²
 kãi³ũh¹xa³te²a² yũ³te²sxa³yu²hẽ³la².
 Te²yã¹nxe³kxe³hũ³nxe² wxãi² i³nxai²na²
 sa²kxai³lu² khãuh³lxa³txi³nx2ti³ju³ta²
 i³wai³kxũ¹nx2ti³ju³ta³nũ³ai²la¹wa².

— Txa²wẽn³su² ti³hi¹ta¹ha²kxai³ i³kwai²kxi²na¹xã¹.
 Txa²wã¹sũ³nãn¹jau³su² nxe²na³la².

8 Txa²wã¹sũ³na² wẽ³ha³lxi³khai³xa²
 i³kwai²kxi²ju³ta² kãi³ũ¹hain¹te²jai¹ti²tu³wa².
 Wxãi² i³nxai²na² nxe³kxa² yã¹nxe²
 kãi³ũh¹yah³lxan³kxai²nãn²tu³ hai³txi³ Sũ³na²
 wẽ³ha³lxi³khai³su² ti³hi¹txa²lxi³hĩ³nx2nxa³wa².
 Hãi¹sxã³ ka³yxuh³xa² wẽ³ha³lxi³hũ³nxe²
 yah³lxi³hĩ³nxa¹lxa².

9 Txa²wã¹wĩ³nu²khai³xa² wĩn¹txi³sxã³
 we¹tẽ³jah¹la² i³kwai²kxi²nẽ³kxan²ti³
 sa²nẽn¹kxi²sa²tẽ³ki³tã³la². Te²yã¹nxe³kxe³hũ³nxe²
 Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³jah¹la² ã²la²
 kãin²khai¹nxe³jah¹la² txa²wã¹ẽ¹nãu³ai²na²
 sa²hau³ko³tũ¹nhẽ³jah¹la² ã²la² kãi²non³sxã³
 sa²yo²we¹ki³tãu³lon³ki³tã³la².

10 Kho³kho³txi²nẽ³lhĩ¹nai³tã² hxi²kan¹ton³ki³sxa³hĩ¹nai³tã²
 jũ¹nxa² ha³la³jen¹nãu³a² Txa²wã¹wĩ³nu²khai³xa²

ĩ³wai³kxi²te³lhxã³ĩ³kwai²kxi²sa²tẽ³nẽ³lain¹to³hxai²na²hẽ³la².

— Ju¹ta²na² wain³na³na¹. Nxain¹te²jai¹ti²tu³wa².

Te²yã¹nxe³kxe³hũ³nxe² Txa²wã¹sũ³na²
 hi²sen³kxai³lu²sa²wai³wai³kxi²sa²tẽ³ũ¹nhẽ³lain¹te³lhxã³
 ĩ³kwai²kxain¹toh³na³la². Nxe³sxã³:

— Nxe²kãi³ũ¹hai¹na¹kxai²nãn²tu³

wi¹lhi¹na¹ju³ta³la³ wã²nhũ¹ai¹na¹tũ¹xã¹.

Txa²wã¹sũ³na² a²ẽ¹nãn¹jau³la³ nxe²na³la².

11 ĩ³kwai²kxi²nẽ³ju³ta² kãi³ũ¹nhẽ³tãu³la³
 ĩ³ka³li³kxi²nẽ³jau³sxa³wa². Yxãn¹ta¹

jũ¹nxa² yan¹nãu³a¹ ãin²ta³kxi²nẽ³ju³ta³la³

ne³wã²na³ki³sa²kxai³ wain³txi³ kãi³ki³sa²kxai³

txa²wã¹ẽ¹nãu³ai²na² hãu²non³nxe³nẽ³lha²kxai³
 nxe²na³la².

Wãn³txa²ĩ³tih³nxe³nẽ³jau³su²

12 Jã¹nxe³jut³su² nxe³ha²kxai³ ya³nãn³ta³ki²la²sxã³
 yxo²ĩ²jah³lxi³hẽ¹la². ĩ³nxũ²kwai³lxũ¹jah¹lxi³hẽ¹la².

13 Te²yã¹nxe³sxã³ wain³tĩh³na² so¹lxi³
 ã³nxai³yah³lxin¹tĩh³nũ²nũ³a² ã³ten³jah¹lxi³hẽ¹la²,
 wain³txi³ yxau²xai³yah²lxan³kxa²yan³txi³sa³.

14 Nxa²ha¹te¹ hãu²non³sxã³yxau²xai³nyhu¹jah¹lxi³hẽ¹la².

Wi¹lhin¹ju³ta² so¹lxi³ ya³lo³txi²sxã³

kãi³jah³lxi³hẽ¹la². Nxe³kxe³su²

kãi³yah²lxan³kxai²nãn²tu³ hxi²kan¹txi³

Txa²wã¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹la² ã³nũ²kxi²sxã³

yxau³yah²lxan³so³la².

15 Wxa²ẽ¹nãu³ai²na² yxo²ĩ²yah³lxin¹jau³xa²

ĩ²khai¹nxe³nha¹jah³lxi³hẽ¹la². Yxãn¹ta¹

nxe³yah²lxan³kxai²nãn²tu³ Txa²wã¹sũ³nai²na²

kãin² thãi³ti³la² a³lxi¹nx2ti³ju³ta¹

ha³nãu³hi²ye²yah³lxi¹nha³ta²wa². Wxa²nũ³kã³txa²

a²ha³tih³ ĩ³nxa² wã²nxũh¹lxi³sxã³
 kwa²to³toh³lxi³ ĩ³an³ta³kxi¹nyhu¹yah³lxi³txa³hẽ¹la².
 Wxa²ẽ¹nãu³ai²na² wã²nxũh¹lxi³sxã³ kwa²to³toh³lxi³
 ĩ³an³ta³kxi²nyhu¹yah¹lxin¹kxai²nãn²tu³
 ĩ³kãi²non³sxã³ wen¹nyhah¹lxin¹kxai²nãn²tu³
 wxa²wã³tã³xai²na² yxo²ĩ²sxã³ hxi²tha²o³nha³ta²wa².
 16 Te²yã¹nxe³sxã³ txu¹ha² ã³xa²
 wa³ni³lon³nyhu¹ah³lxi³txa³hẽ¹la². Te²yã¹nxe³sxã³
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² ã³te³nxa³te²a²
 te²xa²yã¹xah³lxi³txa³hẽ¹la². Nxe³sxã³
 E³sa³u²ah³lu¹ta²na² te²xa²yã¹nxe²
 kãi³ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³jah¹lu¹ta²kxai³la¹
 E³sa³u²ah³lu¹ta²kxai³la¹ ye³kan¹jah¹lo²su²
 a³li³lah¹ta¹hxai²hẽ¹la². ã³ta³lo³hẽ¹thĩ¹nai²na²
 sa²kxai³lu² Ja³ko²ah³lo²su² ta¹hxai²hẽ¹la².
 A²nxe³te²kxai³lu¹ E³sa³u²ah³lu¹ta²kxai³lu²
 he³ja³lu²ha²kxai³ a²yen³kxi³khai³xa² ye³kan¹te²na²
 a²yen³kxi³khai³xa² tẽ³nũ²la² Ja³ko²ah³la²
 hxi²ka² ã³hũ¹nyha³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³te³na¹
 Ja³ko²ah³la² sa²kxai³lu² yain³txi³yau³xa² tẽ³sxã³
 ã³hũ²nyha¹ta¹hxai²hẽ¹la². Jã¹nxe³kxan²ta²
 E³sa³u²ah³lu¹ta²na² a²ẽ¹nãn¹jau³kxai³lu²:

— He³ja³lu²sa²te³nha¹. Na¹ta¹ yain³txa²
 yũ³sa²nxa³nha¹. Nxe³ha²kxai³ yen³kxa²
 ye³kan¹jah¹lo²na¹xai²nãn¹ta² yen³kxa²
 a³lxi²sa²nxa³nha¹. ã³hũ¹na¹kxai²nãn²tu³
 yain³txa² ã³hũ¹sain¹tũ¹xã¹. A²ẽ¹nãn¹jau³kxai³
 nxe³nha²ta¹hxai²hẽ¹la².

17 Nxe³nũ²la² hã²wxã³txa³nũ² a²wĩ³nu²khai³xa²
 yah³lon¹sxã³ ya³lu²te³lhxã³ nxe³hĩ¹nu¹ta²na²
 yen³kxa² wi¹kxa² so¹kxi²ju³ta³nũ³a²
 E³sa³u²ah³lu¹ta²na² sa²kxai³lu² a²wĩ³nu²kxai³lu²

e³kxi²ta¹hxai²hē¹la². Nxe² e³kxi²kxan²ti³nũ¹
a²wĩ³nu²su² te²kxai³lu² hxi²kan¹txi³
wãn³txai²na² ĩ³ya¹ta¹hxai²nxa³hē¹la².
E³sa³u²ah³la² kãin²nãn³kxan²ti³ wãn³txi³la³
ĩ³ya³txi³ta¹hxai²nxa³hē¹la².

18 Nxa²ha¹te¹ kxã³nxi¹nu¹ta²na² I³sa³e²
nũ³ka³txu¹ta²na² nxe³ta¹hxai²hē¹la².
Nxe³te²nãu³xai²na² wã³la³ka³txa² Si³na³ka³txa²
ã³ĩ³sxã³yxau³ain¹ta¹hxai²hē¹la². A²nxe³ka³txai²na²
sa²kxai³lu²:

— Wxa²wxai³yah³lxi³txa³hē¹li¹. Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu²
nxe² kwa³na³kxain¹ta¹hxai²hē¹la². Nxe³nũ²la²
Txa²wã¹sũ³na² a³ka³nxi²kxai²nãn²tu³ wã³lai²na²
a²ne³ka³nah²nãu³a² ha³nxe²a² kãin² ĩ³ha²kxai³
ha³lo²a² yxo²ha³kxa¹ kãin² ka³nxa³hi²ha²kxai³
nxe³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lu²
a²nũ²a²nãu³xu¹ta²na² ĩ³yuh³lxain¹ta¹hxai²hē¹la².
Nxe³sxã³it3ta²waun³txa²ĩ²ah³lxi³ha²kxai³,

19 wãĩ²lhũ³ka³txa² ĩ³yau¹je²yah³lxi³jau³xa²
ain³kxah²lxi³ha²kxai³ a²nũ²a² wãn³txa²
yxo²kãin²e³jah¹la² ain³kxai¹nha²kxai³
nxe³ta¹hxai²hē¹la². A²nxe³jau¹xai²na²
ain¹kxain¹te³na¹ ĩ³yuh³lxi³yah³lxi³ta¹hxai²hē¹la².
ĩ³yuh³lxi³yah³lxi³te³nah¹lxi¹:

— Hãĩ¹nxã¹sa²sĩ¹nhē³li¹. E³kxi²sah¹lxi³sĩn¹txa³hē¹li¹.
Nxe³ain¹ta¹hxai²hē¹la².

20 Nxe³ju³ta²na² wãn³txa² e³kxi²nyhain¹jah¹lai²na²
wãn³txa² kãin² ĩ³yon²txi³nyhain¹ta¹hxai²hē¹la².
Jã¹nxe³kxan²ta² ĩ³yon²txi³nyhain¹jau³kxai³lu²
Txa²wã¹sũ³na² e³kxi²ti³ãn¹jau³kxai³lu¹:

— Wã³la³ka³txai²li² ka³yxuh³xa²
wãĩ²lot3jah³lxin¹kxa² wxa²wxai³kxai²nãn²tu³
wxa²nũ³ka³txi³ ĩ³nxai²na² a²hxi²ki³kxai²li²

txah³lxa³kxa² hxi²tē³nha²sxã³ ã³tĩ³jah¹lxi³hẽ¹li¹.
 ã³tĩ³yah³lxin¹kxai²nãn²tu³ ka³yxuh³xai²li²
 txah³lxa³kxa² ã³nan³sxã³ ã³ya²lu¹jah¹lxi³hẽ¹li¹,
 a³ka³nxi²sxã³ yxau³na¹ha²kxai³lu¹.
 Nxe³nyhain¹ta¹hxai²hẽ¹la².

21 Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² Moi³se²ah³lu¹ta²kxai³lu²
 kãin²ĩ³yo²lha²kxai³ e³kxi²te³nah¹lxi¹:

— Yuh³lxi³khaix¹sa³nha¹. Hxi²ka³ta³ta³sxã³
 yuh³lxi³khaix¹sa³nha¹, Txa²wã¹sũ³na²
 a³ka³nxi²jen³su² ha²kxai³lu¹. Moi³se²ah³lu¹ta²na²
 nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². Jã¹nxe³jut³su² te²yã¹nxe³ka³txa²
 hai³txi³ã³tĩ³yah³lxa³lxa².

22 Nxe²nxa³ha²kxai³la¹ Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
 ĩ³tih³nxe³nx²ti³te³na¹ oh³xai²nãn¹te²a² ha³lo²a²
 ã³tĩ³kxe³hũ³nxe² yxau³yah³lxi¹lxa². Wã³la³ka³txa²
 Si³ãu²ka³txa² ã³tĩ³yah³lxi¹nha²kxai³ Txa²wã¹sũ³na²
 ka³ten³yah³lai²na² a²sxi²je³na² ã³tĩ³yah³lxi¹nha²kxai³
 Je³ru³sa³lẽ²thĩ³na² oh³xan¹thĩ³na² nxe³thĩ³nãu³a²
 oh³xan¹te²nãu³xai²na² ka³lxa¹khai¹xain¹sxã³
 yxau²xai³lain¹na³la². A²nxe³thĩ³nãn²tu³
 ã³tĩ³yah³lxi¹nha²kxai³ nxe³yah³lxi¹lxa².
 Nxe³te²hũ³nxe² yxau³yah³lxi¹lxa².

23 A²nxe³sxã³ Je³su²jah³lai²na² wãn³txa²
 yxo²ĩ²sxã³ yxau²xai³tũ³ka³txa² kxã³nxai³tã²
 yuh³nãu³a² yxau²xai³lain¹na²hẽ³la². Yxãn¹ta¹
 ya²lun¹txi³ha²kxai³ oh³nãu³nãn¹te²a² ha³lo²a²
 yxau³ah³lxin¹nha²wa². Nxe³tũ³ka³txai²na²
 Txa²wã¹sũ³na² ha³teh³nxã³nxa² a²ĩ³lxa²
 a²yo²ha³kxa¹ ũ³wha²li¹lah³lxi³ta¹hxai²hẽ¹la².
 A²nxe³tu³ka³txai²na² ã³tĩ³yah³lxi¹nha²kxai³
 ka³lih³khai¹nxe³tũ³ka³txa² ã³yã³nũ²kxi²kxa²

ă³tî³yah³lxi¹nha²kxai³ nxe³te²nũ³ka³txai²na²
 nxe³yah³lxi¹lxa². Txa²wă¹sũ³na² Si³yxau³jah¹lai²na²
 yuh³xai²năn¹te²a² nũ³kă³txa² a²yo²ha³kxa¹
 kăi³yah³lxi³kxe³su² a³ya³ti²sxă³ wi¹lhin¹ta³nxa²
 ko³nxe³thin¹ta³nxa² nxe² î³yî¹li²jah¹lai²na²
 ă³tî³yah³lxi¹nha²kxai³ yuh³xai²năn¹te²a² Sũ³na²
 wăn³txa² sa²yo²wetlsăn²nũ²la² ya³lu²kxai²năn²tu³
 Txa²wă¹sũ³na² î³wi¹lhin¹ti³hi¹tain¹na²hě³la².
 Nxe³tũ³kă³txa² ă³tî³yah³lxi¹nha²kxai³
 nxe³yah³lxi¹lxa².

24 Je³su²jah³lo²kxai³lu² wăn³txai²na²
 tah²yau³xai²na² î³ye³yo²ka²la¹hũ³nyhu¹kxi³jau³xa²
 ă²la² î³ye³kxi²ně³na²hě³la². A²ti³ha²yau³xa²
 ha³li³hxa³sxă³ ya³lu²kxi²ně³ta¹hxai²hě¹la².
 Nxe³ha²kxai³ A³be²lah³lu¹tai²na² Ka³ah³la²
 hxi²ka² su²lhă³nyha¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³ti³u¹ta²kxai³lu² î³sa²wa²lho¹xi²ki³tău³a¹
 nxe³hî¹na¹ txa²wă¹ě¹năn¹jau³su² nxe³te³nah¹lxi¹:

— Txa²sũ³năi³. A³be²lah³lu¹tai²na²
 ya³lu²ti³u¹tai²na² î³wa³lxîn³txai¹nhě³li¹. Nxe³jau³su²
 nha²ki³tă³la². Nxe³kxa²ha³tih³xan²tu³
 Je³su²jah³lu¹ta²kxai³lu² nxe³kxa²ha³tih³xan²tu³
 Je³su²jah³lu¹ta²kxai³lu² ya³lu²kxi²nũ¹nhě³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
 Nxe³ju³kxai³lu² î³sa²wa²lho¹xi²ki³tău³a¹ nxe³hî¹na¹
 txa²wă¹ě¹năn¹jau³su² nxe³te³nah¹lxi¹:

— Je³su²jah³lăi³. Ya³lu²kxi²nũ¹sa²nhěn¹ju³tan¹te²kxa³ya³lhu²
 txa²wă¹ko³nxe³ti³kăi³ki³ju³ta² ne³wă²na³kxi²nũ¹nhě³na²hě³li¹.
 Nxe³jau³su² nha²ki³tă³la². A²nxe³jah¹lain²txi³
 Je³su²jah³lain²txi³ ă³tî³yah³lxi¹lxa².

25 Jă¹nxe³jut3su² wăn³txa² ne³kat1jah¹lxin¹jau³xai²na²
 Je³su²jah³lai²na² wăn³txai²na² ne³kat1jah¹lxin¹jau³xai²na²

ain³kxi²sxã³ sa²yxo²ã³yah³lxi³txa³hẽ¹la².
 Kxã³nhxĩ¹nu¹tai²na² I³sa³e² nũ³ka³txu¹tai²na²
 o³nhãn¹jau³xai³na² ĩ³yau¹ũ³hain¹jah¹la²
 sa²yxo²ã³ain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Txa²wã¹sũ³na²
 wãn³txa²e³kxain¹jah¹la² sa²yxo²ã³ain¹ta²hxai²hẽ¹la².
 Sa²yxo²ã³ain¹te³na¹ hxi²kan¹txi³ ã³nih³sxã³
 hã³ain¹ta¹hxai²nxa³hẽ¹la². Te²yã¹nxe³jut3su²
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txi³khai³xa² o³nhãn¹jau³xa²
 ne³kat1sxã³ ain³kxi²ki³sãn²nũ²la² hã²wxãn³txa³
 sa²yxo²ã³ki³kxai²nãn²tu³ hxi²kan¹txi³ ã³nih³sxã³
 hã³ki³sxa³lho³la². Txa²wã¹sũ³nu²khai³xa²
 ĩ³ye³kxi²nẽ³lha²kxai³ nxe³jau³xai²na² ã²la²
 wã³nxĩ¹jau³xai²la¹wa².

26 Jã¹nxe³hĩ¹nu¹ta²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na²
 wãn³txa² jau³jau¹xu¹tai²na² ne³ka²kain¹jau³xai²na²
 ha³lo²a² yuh³xan¹ko³xu¹tai²na² kãin²
 ka³tã³tã³ti³hi¹ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³nxa²ha¹te¹
 jah¹lain²txi³ Txa²wã¹sũ³nain²txi³ e³kxi²toh³na³la².
 E³kxi²to³te³nah¹lxi¹:

— Kxã¹nhxĩ¹nu¹tai²na² e³kxi²na¹hĩ¹nu¹tai²na²
 ha³lo²a² yuh³xan¹ko³xai²na² kãin²
 ka³tã³tã³ti³hi¹ta¹hẽ³li¹. Te²yã¹nxe³sxã³
 e³kxi²xi²na¹tu¹wi¹. Nxa¹kxai²nãn²tu³ yuh³xan¹ko³la³
 so¹lxi³ ka³tã³tã³ti³hi¹txa³lho³li¹. Yuh³xan¹ko³xai²na²
 whã²na¹ oh³xan¹ko³xai²na² whã²na¹
 ha¹lin¹ko³xai²na² ka³tã³tã³ti³hi¹ta¹tu¹wi¹. Nxe²
 e³kxi²toh³na³la².

27 Nxe³ha²kxai³lu¹ wãn³txa² e³kxi²jau³xai²na¹:

— Te²yã¹nxa¹tu¹wi¹. Nxe³jau³jau¹xai²na²
 ĩ³yau¹ũ¹nhẽ³na³la². ĩ³yau¹ũ¹nhẽ³te³nah¹lxi¹
 yen³kxa² a²wi¹lhĩ¹nu¹tai²na² ĩ³ye³sxã³
 ĩ³yũ¹te³nu¹te²a² a²yxo²ha³kxa¹ ka³tã³tã³ti³hi¹tu¹wa².

Ka³ta³ta³ti³hi¹te³na¹ yen³kxai²na² a²yx²o²ha³kxa¹
 ã³na¹sa²sai¹ti³hi¹tu¹wa². A²nxe³ju³tai²na²
 i³yau¹ũ¹nhẽ³jau³xai²la¹wa². Hã²wxã³txa³nũ²
 yen³kxa² ka³ta³ta³ti³hi¹txa³te²a² so¹lxi³
 yxau²sa²tẽ³tu¹wa².

28 Jã¹nxe³jut3su² Txa²wã¹sũ³na² ha³lo²a²
 oh³xan¹ko³xa² tah²ko³nũ³a² a²wa³kxẽ³su²
 si¹nhẽ³jau³su² ã³hũ¹nẽ³na³la². Nxe³ko³xai²na²
 hai³txi³ ka³ta³ta³ti³hi¹txa³ha²kxai³
 nxe³ko³xai²la¹wa². Nxe³jut3su² ha²kxai³
 Txa²wã¹sũ³na² sa²nẽn¹kxi²a³sah¹lxi³wxa².
 A³lxi²nha²sxã³ sa²yx²o²we¹ja³sah¹lxi³wxa². Sũ³na²
 i³ka³lxih³ju³ta² so¹lxi³wet1ja³sah¹lxi³wxa².

29 Jã¹nxe³jut3su² a²ya³la³tu³ Txa²wã¹sũ³na²
 Si³yxau³jah¹la² sa²kxai³lu² ha³nxe²hũ³jah¹lai²la¹wa².
 Ha³nxe²a²kxai³lu² yen³kxa² ko³nxe³kxa²
 i³hxan³te²ju²hẽ³la². Te²yã¹nxe³kxe³hũ³nxa² yen³kxa²
 yuh³xai²nãn¹te²a² a²yen³kxa² Sũ³na² hxi²ki³kxai³lu²
 ã³na¹hxa³tu¹wa².

13

Txa²wã¹sũ³na² sa²nẽn¹kxi²ki³kxe³su²
 i³tih³nxe³jau³su²

1 A³lxi²waun¹nyhu¹sa²tẽ³jah¹lxi³hẽ¹la².
 Kris²tu³jah¹la² ã³nũ²kxi²sxã³ yxau³kxi²nyhu¹ah³lxi¹nha²kxai³
 txa²wã³tã³yah³lxi¹lxa².

2 A²nũ²a² wa³nũ³ta² wxã³te²a²
 wi¹kã³ũ¹txain¹yah³lxi³hẽ¹la². Wxa²yain³txa²
 wã²nhũ² sxa³sxã³ ã³xah³nhĩn¹ju³ta³nũ³a²
 hau³ko³ti² nxe³nũ¹nha¹jah³lxi³hẽ¹la².
 Te²yã¹nxe³ju³ta² kxã³nhxĩ¹nu¹tai²na²
 txa²wã¹si³yah³la²nãu³xu¹tai²na² kã³ũ¹hain¹ta¹hxai²hẽ¹la².

Nxe³ai¹nhĩn¹nu¹tai²na² oh³xan¹tũ³ka³txa²
 wi¹kãi³ũ¹hain¹ta¹hxai²hẽ¹la², wa³nũt³su²
 nxe³ye²nyhain¹kxa² ha³tã³nxãn²txi³na².

³ A²nũ²ai²na² sxi²ha² kan²thĩ³na²
 ũ³tĩ¹kxi²si¹hain¹kxai²nãn²tu³ ne³wã²na³yah³lxi³txa³hẽ¹la².
 Ũ³tĩ¹kxi¹nx²tain¹kxa² yã¹nxe² wxa²ẽ¹nãu³ai²na²
 au³txi³ ĩ³yan³ta³kxi¹tain¹yah³lxi³hẽ¹la².
 Khãuh³lxa³thi¹nain¹te²a² te²yã¹nxe³sxã³ au³txi³
 ĩ³yan³ta³kxi¹tain¹yah³lxi³hẽ¹la², Je³su² Kris²tu³jah¹la²
 ã³nũ²kxi²sxã³ yxau³kxi²nyhu¹yah³lxi¹nha²kxai³la².

⁴ In³txa² txu¹ha² so¹nhyu¹kxi³ju³ta² wain³na³la².
 ã³na¹sxã³ ã³waix³kxi²nyhu¹ah³lxi³txa³hẽ¹la².
 Nxe³sxã³ wxa²txu¹khai³xa² tã³nxa²
 wxa²in³txi³khai³xa² tã³nxa² so¹lxi³
 ũ³whĩn¹ti²nyhu¹sxã³ yxau²xai³jah¹lxi³hẽ¹la².
 A²nũ²a² ã³lxi³jah¹la² tã³nxa² ã³lxi³ta¹ka³lxa² tã³nxa²
 ũ³whĩn¹ti³nhyu¹ah³lxi¹nha²kxai³ a²nũ²a² ĩ²li³te²a²
 kuh³lxa³thin¹sxã³ wa³nĩ³lon³yah³lxi¹nha²kxai³
 yxah³lxin¹kxai²nãn²tu³ Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³su²
 ko³nxe³ti³ ĩ³yĩ¹li¹nxa²lxi³ha³ta²wa².

⁵ Yen³kxa² yxo²kwain³tãu³lot³sa²tẽ³ah³lxi³txa³hẽ¹la².
 Hai¹nxe³sxã³ ha³lo²a² hi¹nho³yhah³lxin¹kxa²
 hãu²non³sxã³ yxau²xai³jah¹lxi³hẽ¹la².
 A²nxe³ju³tai²li² ĩ³nxũ²kwai³lxũ¹nẽ³jau³xai²na²
 Txa²wã¹sũ³na² ĩ³ye³kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
 ĩ³ye³kxi²nẽ³te³nah¹lxi¹:

— Hai³txi³ a³li³kxi¹nx²ti³sxã³ ã³waix³kxi²nx²ta¹ju³ta³nũ³a²
 yũ³ti³he¹nxẽ²nx³tho³li¹. Hai³txi³ sa²yxo²ã³nx²ti³sxã³
 ã³na¹nx²ta¹ju³ta³nũ³a² yũ³ti³he¹nxẽ²nx³tho³li¹.
 Txa²wã¹sũ³na² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

6 Jā¹nxe³jut³su² nxe³ha²kxai³ nxũ²kwai³lxũ¹sxã³
ĩ³wa²lũ³xi²ki³tu¹wa². Nxe³ki³te³nah¹lxi¹:

— Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³jah¹la²
hxi²nũ¹nẽ³jah¹lai²la¹wi¹. Hxi²waun³txi³ki³ju³ta³la³
yũ³nẽ³lxa³lho³li¹. Nxe³kxe³su² ha²kxai³
hxi²kan¹txi³ a²nũ²a² ĩ²li³te²a² ko³nxe³ti³
kãi³ũ¹nhẽ³kxan²ti³ yuh³lxi³ki³sxa³lho³li¹.
Nxe³hĩ³ki³tã³la².

7 Sa²wa²lho¹xi²sxã³ ain³kxi¹xi¹jxah³lxi³hẽ¹la².
A²wi¹lhĩ¹na² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
ĩ³hen³txi¹nx²ti³jau³xai³tã² ain³kxi¹xi¹jah³lxi³hẽ¹la².
Wxa²hxi²kan¹txi³nãu³xai³tã² ain³kxi¹xi¹jah³lxi³hẽ¹la².
Wi¹lhin¹sxã³ hin¹sxã³ yxau³ain¹sãn²nũ²la²
hã²wxãn³txa³ hãu²non³sxã³ ya³lu²ain¹na²hẽ³la².
Nxe³kxe³su² ain³kxi¹xi²sxã³ kan²txi³ yxo²ĩ²ain¹kxai³
jã¹nxe³sxã³ Je³su² Kris²tu³jah¹la² yxo²ĩ²jah³lxi³hẽ¹la².

8 Nxe³sxã³ Je³su² Kris²tu³jah¹la²kxai³lu²
yxo²ĩ²ki³jah¹lai¹ta³lxi²na³la². Kxã³non³kxan²ti³
hai³txi³ã³lxi³to³nxa³lho³la².

9 Wãn³txa² wain³jau³xa² so¹lxi³
ain³kxi¹jah³lxi³hẽ¹la². Wãn³txa² yau³xã³xai²na²
tah²yau³xai²na² ĩ²yah³lxan³jau³nũ³ai²na²
ĩ³li³jau³xai²na² ĩ³tih³nxe³nx²tain¹kxai²nãn²tu³
sa²yxo²we¹jah³lxi³txa³hẽ¹la². Wain³jau³xa² so¹lxi³
sa²yxo²we¹jah¹lxi³hẽ¹la². Txa²wã¹sũ³na² sa²kxai³lu²
kãin² thãi³ti³la² a³lxi²nẽ³na³la². Yxãn¹ta¹:

— Yain³txi³su² wain³txi³ yain³kxi³te²ju²hẽ³.
Nxe³jau³jau¹xai²na² ĩ³tih³nxe³sxã³
sa²yxo²we¹ki³kxai²nãn²tu³ hai³txi³ hxi²kan¹ti³
ĩ³wi¹lhin¹ti³hi¹tẽ³jau³sxa³wa².

10 Ju³te²a² nũ³ka³txa² wã³nxĩn¹ti³

ĩ³ye³ũ¹hain¹kxe³su² o²la³kxain¹tũ³ka³txa²
o²la³kxain¹ta¹hxai²hẽ¹la². A²nũ²a² ko³nxe³kxe³su²
ã³wa²su¹ju³ta²nũ³a² o²la³kxain¹kxai²nãn²tũ³
ka³yxuh³xa²sĩ³na²Txa²wã¹sũ³na²ũ³hũ¹kxai²nãn²tũ³
nxe³ta³sĩ³na²ĩ³yain³yah³lxi³ta¹hxai²nxa³hẽ¹la².

11 Hãi¹nxe³sxã³ tũ¹ka³txa²kxai³lu²
a²wa³li³kha³lah³la² sa²kxai³lu² ka³yxuh³xai²na²
a²ti³ha²yau³xa² so¹ta¹hxai²hẽ¹la². So¹nũ²la²
sxi²hai²na²Txa²wã¹sũ³na²sxi²ha²wi¹lhin¹thĩ³na²
ã³wih¹nũ²la²a²ti³ha²yau³xan²tũ³tẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
Tẽ³nũ²la²Txa²wã¹sũ³na²ũ³hũ¹ta¹hxai²hẽ¹la².
Nxe³nũ²la²hã²wxã³txa³ka³yxuh³xa²kxai³lu²
a²sĩ³na²tẽ³sxã³sxi²je³na²a³li³ta¹hxai²hẽ¹la².
A³li³nũ²la²ha³lo²a²i³hxa³ye²ta¹hxai²hẽ¹la².

12 Te²yã¹nxe³kxe³hũ³nxe² Je³su²jah³lo²su²
te²kxai³lu²sxi²je³na²a³li³sãn²nũ²la²
ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². A²ti³ha²yau³khai³xa²
ha³li³hxa³sxã³ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
Ha³li³hxa³sxã³ya³lu²kxi²nẽ³lha²kxai³
a²nũ²a²nãu³xa²ko³nxe³ti³kãi³ki³ju³ta²
hxa³kxi²nẽ³ju³ta³nũ³a²ta³lu³ti³nũ¹nhẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².

13 Jã¹nxe³ju³kxai³lu² Je³su²jah³lo²kxai³lu²
ĩ³ya²lut¹ju³ta³nũ³a²yau³son³ye²kxan²ti³
hai³txi³wa³lxi³nhãn²nxa³ha²kxai³wi¹lhit¹sxã³
khãuh³lxa³ti³nũ¹nhẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
Te²yã¹nxe³kxe³hũ³nxe²a²nũ²ai²na²Sũ³na²
wãn³txa²yxō²ai¹nxa³te²na²khãuh³kxi²nẽ³kxan²ti³
Sũ³nai²na²a²ten³ju³ta²sa²yxō²wet¹sxã³
kãi³sa²tẽ³a³sah¹lxi³wxa².

14 Yuh³xai²nãn¹ta³ko³xa² ha³lo²a²
yxau³ki³ko³xai²na² hai³txi³ sxi²je³na²
ha³lo²lo³ki³thĩn³nai²na² yũ³nẽ³lxa³wa².

Oh³xan¹thi³nũ³a² wxã³nũ¹nhẽ³thi³nũ³a² so¹lxi³
wah³nxe³ki³tã³la².

15 Jã¹nxe³jut3su² Je³su²jah³la²
ya³lu²kxi²nẽ³lha²kxai³ txa²wã¹ko³nxe³ti³
kãi³ki³ju³ta² ã³wa²su¹kxi²nẽ³na²hẽ³la².
Nxũ¹nhẽ³lha²kxai³ ĩ³ka³li³kxi²ki³jau³su²
Txa²wã¹sũ³na² ĩ³sa²nẽn¹kxi²a³sah¹lxi³wxa².
Nxe³sxã³ĩ³sa²nẽn¹kxi²sa²tẽ³a³sah¹lxi³hẽ¹la².

16 Wxa²nũ³ka³txi³nãu³xa²wi¹kãi³ũh¹nyha¹jah¹lxi³hẽ¹la².
Hxi²nũ¹nha¹jah³lxi³hẽ¹la². Nxe²
kãi³ũ¹nyhah¹lxin¹kxai²nãn²tu³ Txa²wã¹sũ³na²
yen³nãu³a²ĩ²nx2ti³tu¹wa². ĩ²nx2ti³te³nah¹lxi¹:

— Txa²sa³wi³ha³lxai²na²wi¹kãi³ũ¹whaun¹nyhain¹na³na¹.
ĩ³ka³li¹lxi²sain¹nha¹. Txa²wã¹sũ³na²nxe²na³la².

17 Wxa²hxi²kan¹txi³nãu³xai²na² wãn³txa²
ain³kxi¹jah³lxi³hẽ¹la². ĩ³ye³kxi¹nx2tain¹jau³xa²
sa²yo²we¹jah¹lxi³hẽ¹la². A²nxe³tũ³ka³txai²na²
sa²kxai³lu² Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a²
sa²hau³ko³tũh¹nx2tain¹tũ³ka³txai²la¹wa².
Nxai¹nha²kxai³wxa²ẽ¹nãu³a²wi¹lhin¹si¹yhah³lxin¹ju³ta³nũ³su²
o²la³kxi²yah³nx2ti³na³la². Nxe³nx2tai¹nha²kxai³
sa²yo²we¹tain¹yah³lxin¹kxai²nãn²tu³
ka³lih³kxi²nha²sxã³ o²la³kxi²nũh¹nx2tain¹tu¹wa².
Yxãn¹ta¹ ĩ³ãn²ta³kxi²si¹hain¹yah³lxin¹kxai²nãn²tu³
hxi²kan¹txi³ĩ³hau³ko³tũh¹nx2tai¹nxa³lho³la².

18 Txa²wã¹sũ³na² ĩ³nxũ²kwãi³lxũ¹si²sa²jau³nũ³a²
ten³sa²sĩn¹nha²wa². Nxe³sa²sĩn¹nha²kxai³
Txa²wã¹sũ³na² ĩ³ye³kxi²xai³yah³lxin¹kxai²nãn²tu³
nxe³sa²sĩn¹si¹yhah³lxin¹jau³su²ĩ³ye³kxi²sa²tẽ³jah¹lxi³hẽ¹la².
Txa²wã¹ẽ¹nãu³ai²na² au³txi³ e³kxi²nha¹kxi³jau³xa²
wi¹lhin¹jau³su²na³la². Wain³ju³ta²kãi³sĩ¹na¹ju³ta²
so¹lxi³ten³sa²sĩn¹nha²wa².

19 Jã¹nxe³na¹jut³su² wa³su³txi³ wa³li²sxã³
 i²nx2ta¹ju³ta³nũ³a² ten³khai¹sa³nha²wa².
 Nxe³si¹sa²jau³su² Txa²wã¹sũ³na²
 i³ye³kxi¹jah³lxi³to³hẽ¹la².

Txa²wã¹sũ³na² i³ye³kxi²jau³su²

20 Nxa²ha¹te¹ kxã³nhxĩ¹nai³tã² Je³su²jah³la²
 Txa²wã¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹la²
 ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². A²ti³ha²yau³xa²
 ha³li³hxan³sxã³ ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
 Ya³lu²kxi²nũ¹nhẽ³ka³tu³ Txa²wã¹sũ³na²
 hi²sen³su² Hãun²te²a² Si³yxau³jah¹lo²su²
 ha²kxai³ ka³ten³su² i³sa²yxau³xi²ta¹hxai²hẽ¹la².
 Nxe³te³na¹ ko³nxe³ti³ kãĩ³ki³ju³ta²
 a²yo³wa³hxa² ũ³yho³hi²ta³lun²ta¹hxai²hẽ¹la².
 A²nxe³jah¹lo²su² Je³su²jah¹lo²kxai³lu² o³ve²a²
 a²wa³kxẽn³yah³lo²hũ³nxe² txa²wã¹wa³kxẽn³yah³la²
 A²si³yxau³jah¹lo²lo³ta¹hxai²hẽ¹la².

21 A²nxe³jah¹lo²su² Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³jah¹la²
 i³hxi²ka¹txa²lxi³ju³ta² ten³sa³nha²wa². A²ten³kxi³su²
 wi¹lhin¹sxã³ sa²yo²we¹jah³lxin¹kxi³nũ³a²
 i³hxi²ka¹txa²lxi³ju³ta³nũ³a² ten³sa³nha²wa².
 A²nxe³sxã³ Kris²tu³jah¹lai²na² hxi²ka²
 nxe²kãĩ³ya³nhẽ³tu¹wa². Nxe²kãĩ³ya³nhẽ³kxai²nãn²tu³
 Je³su² Kris²tu³jah¹la² i³sa²nẽn¹kxi²sxã³
 yxau³ki³tu¹wa².

Ã³wa²sut1jau³su²

22 Jã¹nxe³na¹jau³su² wãn³txa²
 ũ³wha²li¹la³kxi¹nx2ta¹jau³xa² a³lu²xa³wa².
 Yau³ka³lxa²jau³sxa³wa². Nxe³sxa³ha²kxai³
 wi¹lain³kxi²sa²sxã³ sa²yo²wet1sah¹lxi³hẽ¹la².

23 Nxa²ha¹te¹ Ti³mo²jah³lai¹tã²
 txa²wã³tã³ah³lai¹tã² sxi²ha² kan²thi³na²
 ã³tĩ¹kxain¹te²jai¹ti²tu³wa². Nxe³ta¹ kwên¹tai²na²
 sxi²ha² kan²thi³nai²na² ã³wa²sut¹sxã³
 a³li³xi²na²hẽ³la². Wa³su¹txi³ ĩ³xi²kxai²nãn²tu³
 wxã³sĩ²nx2ta¹tãu³a¹ã³sa²so¹ai¹na¹tu¹wa².
 24 Txa²ha³ta³nxa² ĩ³hen³txi³txai¹nhẽ³la².
 Je³su²jah³lai²na² wãn³txa² yxo²ĩ²sxã³
 yxau²xai³yah³lxin¹te²ĩ³nxai²na²wxa²hxi²kan¹txi³nãu³
 ĩ³nxai²na² nxe³sxã³ txa²ha³ta³nxa²
 ĩ³hen³txi³txain¹nũ³nhẽ¹la². Te²yã¹nxe³sxã³
 l³ta²lya²ko³xan¹te²a² txai²yã¹nxe³sxã³
 yxo²ĩ²te²nãu³xa²a²ha³ta³nxa²ũ³sa²si¹hã³ũh¹nx2tain¹nũn³na³la².
 25 Jã¹nxe³jut3su² Txa²wã¹sũ³nu²kxai³lu² thã³ti³la²
 wi¹lhin¹ti³hi¹txa²lxin¹ju³ta² ten³sa³nha²wa².
 Nxe³ya³nx2ta¹wa². Ta³lu²na¹wa².

Txa²wã¹sũ³na² Wãn³txa²
New Testament in Nambikuára, Southern
(BR:nab:Nambikuára, Southern)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nambikuára, Southern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Nambikuára, Southern [nab], Brazil

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Nambikuára, Southern

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

5198f7a7-ab9d-5d69-b112-d94960f81d2a